CODUL PENAL din 17 iulie 2009 (LEGEA nr. 286/2009)
EMITENT • PARLAMENTUL
Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 24 iulie 2009
Notă
Prin art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017.

În consecință, devin inaplicabile toate modificările și completările dispuse de art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017.

Prin LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Partea GENERALĂ

Titlul I - Legea penală și limitele ei de aplicare	art. 1-14
Capitolul I - Principii generale	art. 1-2
Capitolul II - Aplicarea legii penale	art. 3-14
Secțiunea 1 - Aplicarea legii penale în timp	art. 3-7
Secțiunea a 2-a - Aplicarea legii penale în spațiu	art. 8-14
Titlul II - Infracțiunea	art. 15-52
Capitolul I - Dispoziții generale	art. 15-17
Capitolul II - Cauzele justificative	art. 18-22
Capitolul III - Cauzele de neimputabilitate	art. 23-31
Capitolul IV - Tentativa	art. 32-34
Capitolul V - Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	art. 35-45
Capitolul VI - Autorul și participanții	art. 46-52
Titlul III - Pedepsele	art. 53-106
Capitolul I - Categoriile pedepselor	art. 53-55
Capitolul II - Pedepsele principale	art. 56-64
Secțiunea 1 - Detențiunea pe viață	art. 56-59
Secțiunea a 2-a - Închisoarea	art. 60
Secțiunea a 3-a - Amenda	art. 61-64
Capitolul III - Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare	art. 65-70
Secțiunea 1 - Pedeapsa accesorie	art. 65
Secțiunea a 2-a - Pedepsele complementare	art. 66-70
Capitolul IV - Calculul duratei pedepselor	art. 71-73
Capitolul V - Individualizarea pedepselor	art. 74-106
Secțiunea 1 - Dispoziții generale	art. 74
Secțiunea a 2-a - Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante	art. 75-79
Secțiunea a 3-a - Renunțarea la aplicarea pedepsei	art. 80-82
Secțiunea a 4-a - Amânarea aplicării pedepsei	art. 83-90
Secțiunea a 5-a - Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	art. 91-98
Secțiunea a 6-a - Liberarea condiționată	art. 99-106
Titlul IV - Măsurile de siguranță	art. 107-112
Capitolul I - Dispoziții generale	art. 107-108
Capitolul II - Regimul măsurilor de siguranță	art. 109-112
Titlul V - Minoritatea	art. 113-134
Capitolul I - Regimul răspunderii penale a minorului	art. 113-116
Capitolul II - Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	art. 117-123
Capitolul III - Regimul măsurilor educative privative de libertate	art. 124-127
Capitolul IV - Dispoziții comune	art. 128-134
Titlul VI - Răspunderea penală a persoanei juridice	art. 135-151
Capitolul I - Dispoziții generale	art. 135-137
Capitolul II - Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	art. 138-145
Capitolul III - Dispoziții comune	art. 146-151
Titlul VII - Cauzele care înlătură răspunderea penală	art. 152-159
Titlul VIII - Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	art. 160-164
Titlul IX - Cauzele care înlătură consecințele condamnării	art. 165-171
Titlul X - Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	art. 172-187

Partea SPECIALĂ

Titlul I - Infracţiuni contra persoanei	art. 188-227
Capitolul I - Infracţiuni contra vieţii	art. 188-192
Capitolul II - Infracţiuni contra integrităţii corporale sau sănătăţii	art. 193-198
Capitolul III - Infracţiuni săvârşite asupra unui membru de familie	art. 199-200
Capitolul IV - Agresiuni asupra fătului	art. 201-202
Capitolul V - Infracţiuni privind obligaţia de asistenţă a celor în primejdie	art. 203-204
Capitolul VI - Infracţiuni contra libertăţii persoanei	art. 205-208
Capitolul VII - Traficul şi exploatarea persoanelor vulnerabile	art. 209-217
Capitolul VIII - Infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii sexuale	art. 218-223
Capitolul IX - Infracţiuni ce aduc atingere domiciliului şi vieţii private	art. 224-227
Titlul II - Infracţiuni contra patrimoniului	art. 228-256
Capitolul I - Furtul	art. 228-232
Capitolul II - Tâlhăria şi pirateria	art. 233-237
Capitolul III - Infracţiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	art. 238-248
Capitolul IV - Fraude comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice	art. 249-252
Capitolul V - Distrugerea şi tulburarea de posesie	art. 253-256
Titlul III - Infracţiuni privind autoritatea şi frontiera de stat	art. 257-265
Capitolul I - Infracţiuni contra autorităţii	art. 257-261
Capitolul II - Infracţiuni privind frontiera de stat	art. 262-265
Titlul IV - Infracţiuni contra înfăptuirii justiţiei	art. 266-288
Titlul V - Infracţiuni de corupţie şi de serviciu	art. 289-309
Capitolul I - Infracţiuni de corupţie	art. 289-294
Capitolul II - Infracţiuni de serviciu	art. 295-309
Titlul VI - Infracţiuni de fals	art. 310-328
Capitolul I - Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	art. 310-316
Capitolul II - Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	art. 317-319
Capitolul III - Falsuri în înscrisuri	art. 320-328
Titlul VII - Infracţiuni contra siguranţei publice	art. 329-366
Capitolul I - Infracţiuni contra siguranţei circulaţiei pe căile ferate	art. 329-333
Capitolul II - Infracţiuni contra siguranţei circulaţiei pe drumurile publice	art. 334-341
Capitolul III - Nerespectarea regimului armelor, muniţiilor, materialelor nucleare şi al materiilor explozive	art. 342-347
Capitolul IV - Infracţiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activităţi reglementate de lege	art. 348-351
Capitolul V - Infracţiuni contra sănătăţii publice	art. 352-359
Capitolul VI - Infracţiuni contra siguranţei şi integrităţii sistemelor şi datelor informatice	art. 360-366
Titlul VIII - Infracţiuni care aduc atingere unor relaţii privind convieţuirea socială	art. 367-384
Capitolul I - Infracţiuni contra ordinii şi liniştii publice	art. 367-375
Capitolul II - Infracţiuni contra familiei	art. 376-380
Capitolul III - Infracţiuni contra libertăţii religioase şi respectului datorat persoanelor decedate	art. 381-384
Titlul IX - Infracţiuni electorale	art. 385-393
Titlul X - Infracţiuni contra securităţii naţionale	art. 394-412
Titlul XI - Infracţiuni contra capacităţii de luptă a forţelor armate	art. 413-437
Capitolul I - Infracţiuni săvârşite de militari	art. 413-431
Capitolul II - Infracţiuni săvârşite de militari sau de civili	art. 432-437
Titlul XII - Infracţiuni de genocid, contra umanităţii şi de război	art. 438-445
Capitolul I - Infracţiuni de genocid şi contra umanităţii	art. 438-439

Capitolul II - Infracţiuni de război art. 440-445
Titlul XIII - Dispoziţii finale art. 446

Partea GENERALĂ

Titlul I Legea penală şi limitele ei de aplicare

Capitolul I Principii generale

Articolul 1

Legalitatea incriminării
(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracţiuni.
(2) Nicio persoană nu poate fi sancţionată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârşită.

Articolul 2

Legalitatea sancţiunilor de drept penal
(1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile şi măsurile educative ce se pot lua faţă de persoanele care au săvârşit infracţiuni, precum şi măsurile de siguranţă ce se pot lua faţă de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.
(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranţă dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârşită.
(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită şi aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 16/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 439 din 13 iunie 2017.

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secţiunea 1 Aplicarea legii penale în timp

Articolul 3

Activitatea legii penale
Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în timpul cât ea se află în vigoare.

Articolul 4

Aplicarea legii penale de dezincriminare
Legea penală nu se aplică faptelor săvârşite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative şi a măsurilor de siguranţă, pronunţate în baza legii vechi, precum şi toate consecinţele penale ale hotărârilor judecătoreşti privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.
Notă
Prin DECIZIA CURŢII CONSTITUŢIONALE nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1083 din 20 decembrie 2018, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate, constatându-se că soluţia legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curţii Constituţionale prin care se constată neconstituţionalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, este neconstituţională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispoziţiile din legile şi ordonanţele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituţionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstituţionale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 20 decembrie 2018 - 2 februarie 2019, soluţia legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curţii Constituţionale prin care se constată neconstituţionalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, a fost suspendată de drept, încetându-şi efectele juridice în data de 3 februarie 2019, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederii atacate.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 30/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 14 din 8 ianuarie 2016:

Stabileşte că în situaţia unei infracţiuni de înşelăciune comise sub imperiul Codului penal din 1969, care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noţiunii de "consecinţe deosebit de grave" în

Codul penal nu produce efectele prevăzute de art. 4 din Codul penal și nici pe cele prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și nu conduce la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune.

Decizie de admitere: HP nr. 9/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 356 din 10 mai 2016:

Stabilește că:

1. În aplicarea dispozițiilor art. 371 din Codul penal, în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane.

2. În ipoteza în care violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanei, care tulbură ordinea și liniștea publică, au fost comise, în public, împotriva unei singure persoane, nu operează dezincriminarea, nefiind incidente dispozițiile art. 4 din Codul penal.

Decizie de respingere: HP nr. 31/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 19 din 11 ianuarie 2016.

Articolul 5

Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei
(1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 21/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 829 din 13 noiembrie 2014:

Stabilește că dispozițiile art. 5 alin. 1 din Codul penal trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale.
(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.
Notă
Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 372 din 20 mai 2014, s-a admis excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 5 din Codul penal, constatându-se că aceste prevederi sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 20 mai 2014-3 iulie 2014, dispozițiile art. 5 din Codul penal, în măsura în care permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 4 iulie 2014, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituționale.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 2/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 319 din 30 aprilie 2014:

În aplicarea art. 5 din Codul penal, stabilește că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei.

Decizie de admitere: HP nr. 5/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 470 din 26 iunie 2014:

În aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile.

Constată că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată.

Decizie de admitere: HP nr. 10/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 502 din 7 iulie 2014:

Stabilește că, în aplicarea art. 5 din Codul penal, circumstanțele atenuante se apreciază global în funcție de incriminare și sancțiune. În situația intrării în vigoare a unei noi legi, ce aduce modificări atât cu privire

la pedepse, cât şi cu privire la circumstanţele atenuante, circumstanţele ca parte din instituţia sancţiunii unei infracţiuni nu pot fi privite şi analizate distinct faţă de instituţia pedepsei.

Înlăturarea circumstanţelor atenuante nu aduce atingere principiului neagravării situaţiei în propria cale de atac prevăzut în art. 418 din Codul de procedură penală, atunci când în concret, pentru aceeaşi faptă, se stabileşte o sancţiune mai puţin severă.

Decizie de admitere: HP nr. 13/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 410 din 10 iunie 2015:

Stabileşte că în aplicarea dispoziţiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curţii Constituţionale, în cazul pluralităţii de infracţiuni constând într-o infracţiune pentru care, potrivit Codului penal anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiţionată a executării care, conform art. 41 alin. (1) din Codul penal, nu îndeplineşte condiţiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii şi, respectiv, o infracţiune săvârşită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea şi executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiţionate, se realizează potrivit dispoziţiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal raportat la art. 83 alin. 1 din Codul penal anterior.

Decizie de admitere: HP nr. 7/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 251 din 5 aprilie 2016:

Stabileşte că, în aplicarea dispoziţiilor art. 5 din Codul penal, în cazul pluralităţii de infracţiuni constând în săvârşirea unor infracţiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracţiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru infracţiunile săvârşite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă - identificată ca fiind legea veche sau legea nouă -, iar pentru infracţiunile săvârşite sub imperiul legii penale noi, precum şi pentru tratamentul sancţionator al concursului de infracţiuni se va aplica legea nouă, conform art. 3 din Codul penal şi art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Decizie de admitere: HP nr. 11/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 468 din 23 iunie 2016:

Stabileşte că, în aplicarea dispoziţiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei Curţii Constituţionale nr. 265/2014, în cazul pluralităţii de infracţiuni constând într-o infracţiune pentru care potrivit Codului penal anterior a fost aplicată printr-o hotărâre definitivă o pedeapsă cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei potrivit art. 86^1 din Codul penal anterior şi o infracţiune săvârşită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este considerată legea nouă, stabilirea şi executarea pedepsei rezultante în urma revocării suspendării sub supraveghere se realizează conform art. 96 alin. (4) şi (5) din Codul penal.

Decizie de admitere: HP nr. 12/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 481 din 13 iunie 2019:

Stabileşte că, indiferent de felul pedepsei aplicate pentru infracţiunea săvârşită în cursul termenului de încercare, regimul suspendării condiţionate a executării pedepsei aplicată în baza art. 81 din Codul penal din 1969, ca efect al aplicării legii penale mai favorabile, printr-o hotărâre pronunţată după 1 februarie 2014, se menţine şi după intrarea în vigoare a Codului penal actual, inclusiv sub aspectul revocării sau anulării acesteia, fiind cel prevăzut de Codul penal din 1969.

Decizie de respingere: HP nr. 9/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 497 din 3 iulie 2014.

Decizie de respingere: HP nr. 15/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 550 din 21 iulie 2016.

Decizie de respingere: HP nr. 4/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 255 din 12 aprilie 2017.

Articolul 6

Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei
(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 6/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 471 din 26 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. 1 din Codul penal, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispoziţiilor privind tratamentul sancţionator al tentativei).

Decizie de admitere: HP nr. 8/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 473 din 27 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, stabileşte că la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită nu se vor lua în

considerare circumstanţele atenuante sau agravante reţinute condamnatului şi care apar valorificate în pedeapsa concretă, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă.

Decizie de admitere: HP nr. 13/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 8 iulie 2014:

Dispoziţiile art. 6 alin. (1) din Codul penal, privitoare la legea mai favorabilă după judecarea definitivă a cauzei, sunt aplicabile şi cu privire la hotărârea de condamnare pronunţată de un alt stat faţă de cetăţenii români, dacă aceasta a fost recunoscută în procedura reglementată de Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internaţională în materie penală, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Decizie de admitere: HP nr. 14/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 525 din 15 iulie 2014:

Stabileşte că în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă, nu se va lua în considerare cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 320^1 alin. 7 din Codul de procedură penală anterior, reţinută condamnatului şi valorificată în pedeapsa concretă.

Decizie de admitere: HP nr. 15/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 546 din 23 iulie 2014:

Stabileşte că, în interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, pentru ipoteza unei infracţiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracţiunea săvârşită prin luarea în considerare a dispoziţiilor art. 43 alin. (5) din Codul penal.

Decizie de admitere: HP nr. 12/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2015:

În interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul pedepselor definitive pentru infracţiuni care au produs consecinţe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 din Codul penal, prin raportare la varianta agravată a infracţiunilor limitativ enumerate în art. 309 din Codul penal.

Decizie de respingere: HP nr. 22/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 817 din 10 noiembrie 2014.
(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune.
(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.
(4) Măsurile educative neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.
(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condiţiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare şi măsurile de siguranţă neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta.
(6) Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranţă, acestea se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de legea nouă.
(7) Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin. (1)-(6).
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 1/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 349 din 13 mai 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru ipoteza unui concurs de infracţiuni, într-o primă etapă se verifică incidenţa dispoziţiilor art. 6 din Codul penal, cu privire la pedepsele individuale.

În a doua etapă se verifică dacă pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depăşeşte maximul la care se poate ajunge în baza legii noi, conform art. 39 din Codul penal.

În cazul în care pedeapsa rezultantă, aplicată potrivit legii vechi, depăşeşte maximul la care se poate ajunge în baza art. 39 din Codul penal, pedeapsa rezultantă va fi redusă la acest maxim.

În caz contrar, pedeapsa rezultantă va rămâne astfel cum a fost stabilită potrivit legii vechi.

Decizie de admitere: HP nr. 7/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 471 din 26 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracţiunilor continuate, prin sintagma "maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită" se înţelege maximul special prevăzut de lege pentru infracţiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracţiunea continuată.

Decizie de admitere: HP nr. 18/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 775 din 24 octombrie 2014:

Stabilește că în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal cu referire la art. 21 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 187/2012:

- pedeapsa închisorii executabilă sau pedeapsa în cazul pluralității de infracțiuni executabilă aplicată pentru infracțiunile comise în timpul minorității al cărei cuantum este până în 15 ani se va înlocui cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o perioadă egală cu durata pedepsei închisorii;

- pedeapsa executabilă sau pedeapsa în cazul pluralității de infracțiuni executabilă aplicată pentru infracțiunile comise în timpul minorității mai mare de 15 ani, însă care nu depășește 20 de ani, se va înlocui cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o perioadă de 15 ani.

Decizie de admitere: HP nr. 3/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit Codului penal, condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 din Codul penal, referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de admitere: HP nr. 13/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 457 din 21 iunie 2016:

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, în cazul unei infracțiuni în formă continuată care, potrivit legii penale noi, nu mai îndeplinește condițiile de existență ale infracțiunii continuate, ci condițiile concursului de infracțiuni, instanța se raportează la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, iar nu la pedeapsa maximă ce ar rezulta prin aplicarea dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.

Decizie de admitere: HP nr. 13/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 464 din 21 iunie 2017:

Stabilește că dispozițiile art. 6 din Codul penal sunt incidente în ipoteza în care legea penală mai favorabilă a intervenit după liberarea condiționată a persoanei condamnate, iar ulterior s-a dispus executarea restului de pedeapsă, printr-o nouă hotărâre definitivă de condamnare, prin care instanța nu s-a pronunțat cu privire la aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

Articolul 7

Aplicarea legii penale temporare
(1) Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.
(2) Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieșirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situației care a impus adoptarea sa.

Secțiunea a 2-a Aplicarea legii penale în spațiu

Articolul 8

Teritorialitatea legii penale
(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.
(2) Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.
(3) Prin infracțiune săvârșită pe teritoriul României se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.
(4) Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

Articolul 9

Personalitatea legii penale
(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani.
(2) În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat.
(3) Punerea în mișcarea a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau,

după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie. Termenul în care procurorul poate emite autorizarea este de până la 30 de zile de la data solicitării autorizării şi poate fi prelungit, în condiţiile legii, fără ca durata totală să depăşească 180 de zile.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 9 a fost modificat de pct. 1 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
Notă
Articolul II din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 1012 din 30 octombrie 2020, prevede:

Articolul II

Prin excepţie de la prevederile art. 9 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările şi completările ulterioare, şi în aplicarea art. 12 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, pentru faptele prevăzute la art. 218-220, art. 221 alin. (1)-(2^1), art. 222^1, art. 216^1 şi art. 374 alin. (1) şi (1^1) din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean român sau de o persoană juridică română indiferent de pedeapsa prevăzută de legea română, chiar dacă fapta nu este prevăzută ca infracţiune de legea penală a ţării unde aceasta a fost săvârşită.

Articolul 10

Realitatea legii penale
(1) Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, contra statului român, contra unui cetăţean român ori a unei persoane juridice române.
(2) Punerea în mişcare a acţiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi numai dacă fapta nu face obiectul unei proceduri judiciare în statul pe teritoriul căruia s-a comis.

Articolul 11

Universalitatea legii penale
(1) Legea penală română se aplică şi altor infracţiuni decât celor prevăzute în art. 10, săvârşite în afara teritoriului ţării de un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, care se află de bunăvoie pe teritoriul României, în următoarele cazuri:
a) s-a săvârşit o infracţiune pe care statul român şi-a asumat obligaţia să o reprime în temeiul unui tratat internaţional, indiferent dacă este prevăzută sau nu de legea penală a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă;
b) s-a cerut extrădarea sau predarea infractorului şi aceasta a fost refuzată.
(2) Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică atunci când, potrivit legii statului în care s-a săvârşit infracţiunea, există o cauză care împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată.
(3) Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispoziţiilor legale privitoare la recunoaşterea hotărârilor străine.

Articolul 12

Legea penală şi tratatele internaţionale
Dispoziţiile art. 8-11 se aplică dacă nu se dispune altfel printr-un tratat internaţional la care România este parte.

Articolul 13

Imunitatea de jurisdicţie
Legea penală nu se aplică infracţiunilor săvârşite de către reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau de către alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a statului român.

Articolul 14

Extrădarea
(1) Extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internaţional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condiţiile legii.
(2) Predarea sau extrădarea unei persoane în relaţia cu statele membre ale Uniunii Europene se acordă sau se solicită în condiţiile legii.
(3) Predarea unei persoane către un tribunal penal internaţional se acordă în condiţiile legii.

Titlul II Infracţiunea

Capitolul I Dispoziţii generale

Articolul 15

Trăsăturile esenţiale ale infracţiunii
(1) Infracţiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârşită cu vinovăţie, nejustificată şi imputabilă persoanei care a săvârşit-o.
(2) Infracţiunea este singurul temei al răspunderii penale.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 5/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 183 din 11 martie 2016.

Articolul 16

Vinovăţia
(1) Fapta constituie infracţiune numai dacă a fost săvârşită cu forma de vinovăţie cerută de legea penală.
(2) Vinovăţie există când fapta este comisă cu intenţie, din culpă sau cu intenţie depăşită.
(3) Fapta este săvârşită cu intenţie când făptuitorul:
a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârşirea acelei fapte;
b) prevede rezultatul faptei sale şi, deşi nu-l urmăreşte, acceptă posibilitatea producerii lui.
(4) Fapta este săvârşită din culpă, când făptuitorul:
a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
b) nu prevede rezultatul faptei sale, deşi trebuia şi putea să îl prevadă.
(5) Există intenţie depăşită când fapta constând într-o acţiune sau inacţiune intenţionată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului.
(6) Fapta constând într-o acţiune sau inacţiune constituie infracţiune când este săvârşită cu intenţie. Fapta comisă din culpă constituie infracţiune numai când legea o prevede în mod expres.

Articolul 17

Săvârşirea infracţiunii comisive prin omisiune
Infracţiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârşită şi prin omisiune, când:
a) există o obligaţie legală sau contractuală de a acţiona;
b) autorul omisiunii, printr-o acţiune sau inacţiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

Capitolul II Cauzele justificative

Articolul 18

Dispoziţii generale
(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă există vreuna dintre cauzele justificative prevăzute de lege.
(2) Efectul cauzelor justificative se extinde şi asupra participanţilor.

Articolul 19

Legitima apărare
(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în legitimă apărare.
(2) Este în legitimă apărare persoana care săvârşeşte fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat şi injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporţională cu gravitatea atacului.
(3) Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condiţiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuinţă, încăpere, dependinţa sau loc împrejmuit ţinând de aceasta, fără drept, prin violenţă, viclenie, efracţie sau alte asemenea modalităţi nelegale ori în timpul nopţii.

Articolul 20

Starea de necesitate
(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în stare de necesitate.
(2) Este în stare de necesitate persoana care săvârşeşte fapta pentru a salva de la un pericol imediat şi care nu putea fi înlăturat altfel viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.

Articolul 21

Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligaţii
(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligaţii impuse de lege, cu respectarea condiţiilor şi limitelor prevăzute de aceasta.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 19/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 590 din 5 august 2015:

Stabileşte că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcţionar public, în accepţiunea dispoziţiilor art. 175 alin. 1 lit. b teza a II-a din Codul penal, de a primi plăţi suplimentare sau donaţii de la pacienţi, în condiţiile art. 34 alin. 2 din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidenţa dispoziţiilor art. 21 alin. 1 teza I-a din Cod penal.
(2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligaţii impuse de autoritatea competentă, în forma prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.

Articolul 22

Consimţământul persoanei vătămate
(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită cu consimţământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.
(2) Consimţământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracţiunilor contra vieţii, precum şi atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia.

Capitolul III Cauzele de neimputabilitate

Articolul 23

Dispoziţii generale
(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condiţiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate.
(2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanţilor, cu excepţia cazului fortuit.

Articolul 24

Constrângerea fizică
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

Articolul 25

Constrângerea morală
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin ameninţare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia şi care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Articolul 26

Excesul neimputabil
(1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depăşit, din cauza tulburării sau temerii, limitele unei apărări proporţionale cu gravitatea atacului.
(2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu şi-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuieşte urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Articolul 27

Minoritatea făptuitorului
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condiţiile legale pentru a răspunde penal.

Articolul 28

Iresponsabilitatea
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.

Articolul 29

Intoxicaţia
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale ori nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau cu alte substanţe psihoactive.

Articolul 30

Eroarea
(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoştea existenţa unei stări, situaţii ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.
(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi faptelor săvârşite din culpă pe care legea penală le pedepseşte, numai dacă necunoaşterea stării, situaţiei ori împrejurării respective nu este ea însăşi rezultatul culpei.
(3) Nu constituie circumstanţă agravantă sau element circumstanţial agravant starea, situaţia ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârşirii infracţiunii.
(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător şi în cazul necunoaşterii unei dispoziţii legale extrapenale.
(5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită ca urmare a necunoaşterii sau cunoaşterii greşite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 31/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 19 din 11 ianuarie 2016.

Articolul 31

Cazul fortuit
Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

Capitolul IV Tentativa

Articolul 32

Tentativa
(1) Tentativa constă în punerea în executare a intenţiei de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul.
(2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracţiunii este consecinţa modului cum a fost concepută executarea.

Articolul 33

Pedepsirea tentativei
(1) Tentativa se pedepseşte numai când legea prevede în mod expres aceasta.
(2) Tentativa se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracţiunea consumată legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă, iar instanţa s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancţionează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

Articolul 34

Desistarea şi împiedicarea producerii rezultatului
(1) Nu se pedepseşte autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunoştinţat autorităţile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuşi consumarea infracţiunii.
(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracţiune, se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.

Capitolul V Unitatea şi pluralitatea de infracţiuni

Articolul 35

Unitatea infracţiunii continuate şi a celei complexe
(1) Infracţiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluţii şi împotriva aceluiaşi subiect pasiv, acţiuni sau inacţiuni care prezintă, fiecare în parte, conţinutul aceleiaşi infracţiuni.
Notă
Prin DECIZIA CURŢII CONSTITUŢIONALE nr. 368 din 30 mai 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL 566 din 17 iulie 2017, s-a admis exceptia de neconstitutionalitate, constatându-se că sintagma „şi împotriva aceluiaşi subiect

pasiv" din cuprinsul dispoziţiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal este neconstituţională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI, republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispoziţiile din legile şi ordonantele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstiţutionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstiţutionale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 17 iulie 2017 - 30 august 2017, sintagma „şi împotriva aceluiaşi subiect pasiv" din cuprinsul dispoziţiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal a fost suspendată de drept, încetându-şi efectele juridice începând cu data de 31 august 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.
(2) Infracţiunea este complexă când în conţinutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanţial agravant, o acţiune sau o inacţiune care constituie prin ea însăşi o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 36

Pedeapsa pentru infracţiunea continuată şi infracţiunea complexă
(1) Infracţiunea continuată se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, al cărei maxim se poate majora cu cel mult 3 ani în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu cel mult o treime în cazul pedepsei amenzii.
(2) Infracţiunea complexă se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune.
(3) Infracţiunea complexă săvârşită cu intenţie depăşită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acţiunii secundare, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea complexă consumată.

Articolul 37

Recalcularea pedepsei pentru infracţiunea continuată sau complexă
Dacă cel condamnat definitiv pentru o infracţiune continuată sau complexă este judecat ulterior şi pentru alte acţiuni sau inacţiuni care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită în întregul ei, se stabileşte o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate fi mai uşoară decât cea pronunţată anterior.

Articolul 38

Concursul de infracţiuni
(1) Există concurs real de infracţiuni când două sau mai multe infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană, prin acţiuni sau inacţiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracţiuni şi atunci când una dintre infracţiuni a fost comisă pentru săvârşirea sau ascunderea altei infracţiuni.
(2) Există concurs formal de infracţiuni când o acţiune sau o inacţiune săvârşită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conţinutul mai multor infracţiuni.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 22/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabileşte că, în cazul în care o infracţiune (A) este concurentă atât cu infracţiunea ce reprezintă primul termen (B), cât şi cu infracţiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operaţiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracţiuni între pedepsele stabilite pentru infracţiunile (A) şi (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracţiunea (C).

Articolul 39

Pedeapsa principală în caz de concurs de infracţiuni
(1) În caz de concurs de infracţiuni, se stabileşte pedeapsa pentru fiecare infracţiune în parte şi se aplică pedeapsa, după cum urmează:
a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detenţiune pe viaţă şi una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detenţiunii pe viaţă;
b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;
c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;
Notă
Decizie de admitere: RIL nr. 20/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 733 din 13 august 2020:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. c) din Codul penal, în caz de concurs de infracțiuni, în ipoteza în care suma corespunzătoare unei zile-amendă stabilită pentru infracțiunile concurente este diferită, pedeapsa rezultantă se determină astfel:

- se cumulează pedeapsa amenzii celei mai grele cu sporul de o treime din totalul celorlalte amenzi stabilite;

- se determină numărul de zile-amendă, prin cumularea numărului celui mai mare al zilelor-amendă stabilite pentru o infracțiune cu sporul de o treime din totalul zilelor-amendă corespunzătoare celorlalte amenzi;

- se stabilește suma corespunzătoare unei zile-amendă, prin împărțirea cuantumului pedepsei rezultante a amenzii la numărul de zile-amendă rezultante.

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;
e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c).
(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 3/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit Codului penal, condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 din Codul penal, referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de respingere: HP nr. 8/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 18 iunie 2020

Decizie de admitere: HP nr. 22/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabilește că, în cazul în care o infracțiune (A) este concurentă atât cu infracțiunea ce reprezintă primul termen (B), cât și cu infracțiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A) și (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracțiunea (C).

Articolul 40

Contopirea pedepselor pentru infracțiuni concurente
(1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracțiune concurentă, se aplică dispozițiile art. 39.
(2) Dispozițiile art. 39 se aplică și în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat mai suferise o condamnare definitivă pentru o infracțiune concurentă.
(3) Dacă infractorul a executat integral sau parțial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente.
(4) Dispozițiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.
(5) În cazul contopirii pedepselor conform alin. (1)-(4) se ține seama și de pedeapsa aplicată printr-o hotărâre de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o infracțiune concurentă, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Articolul 41

Recidiva
(1) Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.
(2) Există recidivă și în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. (1) este detențiunea pe viață.
(3) Pentru stabilirea stării de recidivă se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Articolul 42

Condamnări care nu atrag starea de recidivă

La stabilirea stării de recidivă nu se ţine seama de hotărârile de condamnare privitoare la:
a) faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală;
b) infracţiunile amnistiate;
c) infracţiunile săvârşite din culpă.

Articolul 43

Pedeapsa în caz de recidivă
(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 22/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabileşte că, în cazul în care o infracţiune (A) este concurentă atât cu infracţiunea ce reprezintă primul termen (B), cât şi cu infracţiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operaţiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracţiuni între pedepsele stabilite pentru infracţiunile (A) şi (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracţiunea (C).
(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârşite mai multe infracţiuni concurente, dintre care cel puţin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispoziţiilor referitoare la concursul de infracţiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 14/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 585 din 17 iulie 2019:

Stabileşte că dispoziţiile art. 43 alin. (2) din Codul penal presupun ca toate infracţiunile concurente să fie săvârşite după condamnarea definitivă neexecutată sau executată parţial, acestea nefiind aplicabile în ipoteza în care una dintre infracţiuni este în concurs şi cu cea care constituie primul termen al recidivei.
(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condiţiile alin. (1) şi alin. (2) s-ar depăşi cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puţin una dintre infracţiunile săvârşite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detenţiunii pe viaţă.
(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită în stare de recidivă este detenţiunea pe viaţă, se va executa pedeapsa detenţiunii pe viaţă.
(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracţiune se majorează cu jumătate.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 15/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 546 din 23 iulie 2014:

Stabileşte că, în interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, pentru ipoteza unei infracţiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracţiunea săvârşită prin luarea în considerare a dispoziţiilor art. 43 alin. (5) din Codul penal.
(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracţiune şi mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanţa aplică dispoziţiile alin. (1)-(5).
(7) Dispoziţiile alin. (6) se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

Articolul 44

Pluralitatea intermediară
(1) Există pluralitate intermediară de infracţiuni când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată, condamnatul săvârşeşte din nou o infracţiune şi nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă.
(2) În caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracţiune şi pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispoziţiilor de la concursul de infracţiuni.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 3/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispoziţiilor art. 6 din Codul penal, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralităţii de infracţiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reţinerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiţionate, iar, potrivit Codului penal, condiţiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 din Codul penal, referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de admitere: RIL nr. 7/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 9 iunie 2020:

În interpretarea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor art. 44 alin. (2) din Codul penal, în cazul pluralităţii intermediare de infracţiuni, în ipoteza în care primul şi/sau al doilea termen al pluralităţii intermediare este format dintr-un concurs de infracţiuni, contopirea tuturor pedepselor stabilite se realizează, în cadrul unei operaţiuni unice, potrivit dispoziţiilor referitoare la concursul de infracţiuni.

Decizie de respingere: HP nr. 8/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 18 iunie 2020.

Articolul 45

Pedepsele complementare, pedepsele accesorii şi măsurile de siguranţă în caz de pluralitate de infracţiuni
(1) Dacă pentru una dintre infracţiunile săvârşite s-a stabilit şi o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de pedeapsa principală.
(2) Când s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, acestea se aplică alături de pedeapsa principală.
(3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut:
a) în caz de concurs de infracţiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea;
b) în caz de recidivă, partea neexecutată din pedeapsa complementară anterioară se adaugă la pedeapsa stabilită pentru noua infracţiune.
(4) În cazul condamnărilor succesive pentru infracţiuni concurente, partea din pedeapsa complementară executată până la data contopirii pedepselor principale se scade din durata pedepsei complementare aplicate pe lângă pedeapsa rezultată.
(5) Dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii, se aplică dispoziţiile alin. (1)-(3), pedeapsa accesorie rezultată executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.
(6) Măsurile de siguranţă de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, luate în cazul infracţiunilor săvârşite, se cumulează.
(7) Dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranţă de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, dar pe durate diferite, se aplică măsura de siguranţă cu durata cea mai mare. Măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.

Capitolul VI Autorul şi participanţii

Articolul 46

Autorul şi coautorii
(1) Autor este persoana care săvârşeşte în mod nemijlocit o faptă prevăzută de legea penală.
(2) Coautori sunt persoanele care săvârşesc nemijlocit aceeaşi faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 47

Instigatorul
Instigator este persoana care, cu intenţie, determină o altă persoană să săvârşească o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 48

Complicele
(1) Complice este persoana care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală.
(2) Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârşirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârşirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.

Articolul 49

Pedeapsa în cazul participanţilor
Coautorul, instigatorul şi complicele la o infracţiune săvârşită cu intenţie se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ţine seama de contribuţia fiecăruia la săvârşirea infracţiunii, precum şi de dispoziţiile art. 74.

Articolul 50

Circumstanţe personale şi reale
(1) Circumstanţele privitoare la persoana autorului sau a unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalţi.
(2) Circumstanţele privitoare la faptă se răsfrâng asupra autorului şi a participanţilor numai în măsura în care aceştia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.

Articolul 51

Împiedicarea săvârşirii infracţiunii
(1) Participantul nu se pedepseşte dacă, înainte de descoperirea faptei, denunţă săvârşirea infracţiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată, sau dacă împiedică el însuşi consumarea infracţiunii.
(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul denunţării sau împiedicării constituie o altă infracţiune, participantului i se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.

Articolul 52

Participaţia improprie
(1) Săvârşirea nemijlocită, cu intenţie, de către o persoană a unei fapte prevăzute de legea penală la care, din culpă sau fără vinovăţie, contribuie cu acte de executare o altă persoană se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie.
(2) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea din culpă de către o altă persoană a unei fapte prevăzute de legea penală se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie.
(3) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăţie, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune.
(4) Dispoziţiile art. 50 şi art. 51 se aplică în mod corespunzător.

Titlul III Pedepsele

Capitolul I Categoriile pedepselor

Articolul 53

Pedepsele principale
Pedepsele principale sunt:
a) detenţiunea pe viaţă;
b) închisoarea;
c) amenda.

Articolul 54

Pedeapsa accesorie
Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.

Articolul 55

Pedepsele complementare
Pedepsele complementare sunt:
a) interzicerea exercitării unor drepturi;
b) degradarea militară;
c) publicarea hotărârii de condamnare.

Capitolul II Pedepsele principale

Secţiunea 1 Detenţiunea pe viaţă

Articolul 56

Regimul detenţiunii pe viaţă
Detenţiunea pe viaţă constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată şi se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

Articolul 57

Neaplicarea detenţiunii pe viaţă
Dacă la data pronunţării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani, în locul detenţiunii pe viaţă i se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani şi pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă.

Articolul 58

Înlocuirea detenţiunii pe viaţă
În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării pedepsei, pedeapsa detenţiunii pe viaţă poate fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de

ani și pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și a făcut progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale.

Articolul 59

Calculul pedepsei în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă
În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii, perioada de detenţiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.

Secţiunea a 2-a Închisoarea

Articolul 60

Regimul închisorii
Închisoarea constă în privarea de libertate pe durată determinată, cuprinsă între 15 zile și 30 de ani, și se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

Secţiunea a 3-a Amenda

Articolul 61

Stabilirea amenzii
(1) Amenda constă în suma de bani pe care condamnatul este obligat să o plătească statului.
(2) Cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 10 lei și 500 lei, se înmulțește cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile și 400 de zile.
(3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabileşte ţinând seama de situaţia materială a condamnatului şi de obligaţiile legale ale condamnatului faţă de persoanele aflate în întreţinerea sa.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 61 a fost modificat de pct. 2 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:
a) 60 și 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa amenzii;
b) 120 și 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult doi ani;
c) 180 și 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani.
(5) Dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanța optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime.
(6) Fracțiile stabilite de lege pentru cauzele de atenuare sau agravare a pedepsei se aplică limitelor speciale ale zilelor-amendă prevăzute în alin. (4) și alin. (5).

Articolul 62

Amenda care însoțește pedeapsa închisorii
(1) Dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica și pedeapsa amenzii.
(2) Limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art. 61 alin. (4) lit. b) și lit. c) se determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanță și nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei.
(3) La stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

Articolul 63

Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii
(1) Dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.
(2) Dacă amenda neexecutată a însoțit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă.
(3) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, în condițiile alin. (1) și alin. (2), unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare.

Articolul 64

Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii
(1) În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimţământul acesteia, instanţa înlocuieşte obligaţia de plată a amenzii neexecutate cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunităţii.
(2) Dacă amenda înlocuită conform dispoziţiilor alin. (1) a însoţit pedeapsa închisorii, obligaţia de muncă în folosul comunităţii se execută după executarea pedepsei închisorii.
(3) Coordonarea executării obligaţiei de muncă în folosul comunităţii se face de serviciul de probaţiune.
(4) Executarea muncii în folosul comunităţii dispusă în condiţiile alin. (1) încetează prin plata amenzii corespunzătoare zilelor-amendă rămase neexecutate.
(5) Instanţa înlocuieşte zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dacă:
a) persoana condamnată nu execută obligaţia de muncă în folosul comunităţii în condiţiile stabilite de instanţă;
b) persoana condamnată săvârşeşte o nouă infracţiune descoperită înainte de executarea integrală a obligaţiei de muncă în folosul comunităţii. Zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii la data condamnării definitive pentru noua infracţiune, înlocuite cu închisoarea, se adaugă la pedeapsa pentru noua infracţiune.
(la 01-02-2014, Lit. b) a alin. (5) al art. 64 a fost modificată de pct. 3 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(6) Dacă persoana condamnată, aflată în situaţia prevăzută în alin. (1), nu îşi dă consimţământul la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii, amenda neexecutată se înlocuieşte cu pedeapsa închisorii conform art. 63.

Capitolul III Pedeapsa accesorie şi pedepsele complementare

Secţiunea 1 Pedeapsa accesorie

Articolul 65

Conţinutul şi modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi
(1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a), b) şi d)-o), a căror exercitare a fost interzisă de instanţă ca pedeapsă complementară.
(la 01-02-2014, Alin. (1) al art. 65 a fost modificat de pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) În cazul detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie constă în interzicerea de către instanţă a exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a)-o) sau a unora dintre acestea.
(la 01-02-2014, Alin. (2) al art. 65 a fost modificat de pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(3) Pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.
(4) În cazul detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie având conţinutul prevăzut la art. 66 alin. (1) lit. c) se pune în executare la data liberării condiţionate sau după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 65 a fost modificat de pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Secţiunea a 2-a Pedepsele complementare

Articolul 66

Conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi
(1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi:
a) dreptul de a fi ales în autorităţile publice sau în orice alte funcţii publice;
b) dreptul de a ocupa o funcţie care implică exerciţiul autorităţii de stat;
c) dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;
d) dreptul de a alege;
e) drepturile părinteşti;
f) dreptul de a fi tutore sau curator;
g) dreptul de a ocupa funcţia, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfăşura activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii;
h) dreptul de a deţine, purta şi folosi orice categorie de arme;
i) dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanţă;
j) dreptul de a părăsi teritoriul României;
k) dreptul de a ocupa o funcţie de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public;
l) dreptul de a se afla în anumite localităţi stabilite de instanţă;
m) dreptul de a se afla în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări

publice, stabilite de instanţă;
n) dreptul de a comunica cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori de a se apropia de acestea;
o) dreptul de a se apropia de locuinţa, locul de muncă, şcoala sau alte locuri unde victima desfăşoară activităţi sociale, în condiţiile stabilite de instanţa de judecată.
(2) Când legea prevede interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică, instanţa dispune interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b).
(3) Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b) se dispune cumulativ.
(4) Pedeapsa prevăzută în alin. (1) lit. c) nu se va dispune atunci când există motive întemeiate de a crede că viaţa persoanei expulzate este pusă în pericol ori că persoana va fi supusă la tortură sau alte tratamente inumane ori degradante în statul în care urmează a fi expulzată.
(5) Când dispune interzicerea unuia dintre drepturile prevăzute în alin. (1) lit. n) şi lit. o), instanţa individualizează în concret conţinutul acestei pedepse, ţinând seama de împrejurările cauzei.

Articolul 67

Aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi
(1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda şi instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.
(2) Aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită.
(3) Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu se aplică în cazul în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Articolul 68

Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi
(1) Executarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi începe:
a) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii;
b) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;
c) după executarea pedepsei închisorii, după graţierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiţionate.
(2) În cazul în care s-a dispus liberarea condiţionată, interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României se execută la data liberării.
(3) Dacă se dispune revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, pentru alte motive decât săvârşirea unei noi infracţiuni, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data revocării sau înlocuirii se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Articolul 69

Degradarea militară
(1) Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului şi a dreptului de a purta uniformă de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.
(2) Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea mai mare de 10 ani sau detenţiunea pe viaţă.
(3) Degradarea militară poate fi aplicată condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere pentru infracţiuni săvârşite cu intenţie, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea de cel puţin 5 ani şi de cel mult 10 ani.

Articolul 70

Publicarea hotărârii definitive de condamnare
(1) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se poate dispune când, ţinând seama de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana condamnatului, instanţa apreciază că publicarea va contribui la prevenirea săvârşirii altor asemenea infracţiuni.
(2) Hotărârea de condamnare se publică în extras, în forma stabilită de instanţă, într-un cotidian local sau naţional, o singură dată.
(3) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se face pe cheltuiala persoanei condamnate, fără a se dezvălui identitatea altor persoane.

Capitolul IV Calculul duratei pedepselor

Articolul 71

Durata executării
(1) Durata executării pedepsei privative de libertate se socoteşte din ziua în care condamnatul a început executarea hotărârii definitive de condamnare.
(2) Ziua în care începe executarea pedepsei şi ziua în care încetează se socotesc în durata executării.
(3) Perioada în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital intră în durata executării, în afară de cazul în care şi-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei.
(4) Permisiunile de ieşire din penitenciar, acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei.

Articolul 72

Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate
(1) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunţate. Scăderea se face şi atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în acelaşi timp ori în mod separat, pentru mai multe infracţiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive.
(2) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade şi în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă.
(3) În cazul amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.

Articolul 73

Computarea pedepselor şi măsurilor preventive executate în afara ţării
(1) În cazul infracţiunilor săvârşite în condiţiile art. 8, art. 9, art. 10 sau art. 11, partea din pedeapsă, precum şi durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului ţării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeaşi infracţiune în România.
(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi în cazul în care pedeapsa executată în afara ţării este amenda.

Capitolul V Individualizarea pedepselor

Secţiunea 1 Dispoziţii generale

Articolul 74

Criteriile generale de individualizare a pedepsei
(1) Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:
a) împrejurările şi modul de comitere a infracţiunii, precum şi mijloacele folosite;
b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
c) natura şi gravitatea rezultatului produs ori a altor consecinţe ale infracţiunii;
d) motivul săvârşirii infracţiunii şi scopul urmărit;
e) natura şi frecvenţa infracţiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului;
f) conduita după săvârşirea infracţiunii şi în cursul procesului penal;
g) nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială.
(2) Când pentru infracţiunea săvârşită legea prevede pedepse alternative, se ţine seama de criteriile prevăzute în alin. (1) şi pentru alegerea uneia dintre acestea.

Secţiunea a 2-a Circumstanţele atenuante şi circumstanţele agravante

Articolul 75

Circumstanţe atenuante
(1) Următoarele împrejurări constituie circumstanţe atenuante legale:
a) săvârşirea infracţiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoţii, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violenţă, printr-o atingere gravă a demnităţii persoanei sau printr-o altă acţiune ilicită gravă;
b) depăşirea limitelor legitimei apărări;
c) depăşirea limitelor stării de necesitate.
d) acoperirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracţiune, în cursul urmăririi penale sau al judecăţii, până la primul termen de judecată, dacă făptuitorul nu a mai beneficiat de această circumstanţă într-un interval de 5 ani anterior comiterii faptei. Circumstanţa atenuantă nu se aplică în cazul săvârşirii următoarelor infracţiuni: contra persoanei, de furt calificat, tâlhărie, piraterie, fraude comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice, ultraj, ultraj judiciar, purtare abuzivă, infracţiuni contra siguranţei publice, infracţiuni contra sănătăţii publice, infracţiuni contra libertăţii religioase şi

respectului datorat persoanelor decedate, contra securității naționale, contra capacității de luptă a forțelor armate, infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, a infracțiunilor privind frontiera de stat a României, a infracțiunilor la legislația privind prevenirea și combaterea terorismului, a infracțiunilor de corupție, infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, a celor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, a infracțiunilor privitoare la nerespectarea regimului materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, materialelor nucleare sau al altor materii radioactive, privind regimul juridic al drogurilor, privind regimul juridic al precursorilor de droguri, a celor privind spălarea banilor, privind activitățile aeronautice civile și cele care pot pune în pericol siguranța zborurilor și securitatea aeronautică, privind protecția martorilor, privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, a celor privind traficul de organe, țesuturi sau celule de origine umană, privind prevenirea și combaterea pornografiei și a celor la regimul adopțiilor.
(la 01-02-2014, Lit. d) a alin. (1) al art. 75 a fost introdusă de pct. 5 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(la 01-04-2018, Sintagma: materiilor explozive a fost înlocuită de Punctul 1, Articolul 28, Capitolul VI LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 02 martie 2018)
(2) Pot constitui circumstanțe atenuante judiciare:
a) eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;
b) împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau periculozitatea infractorului.

Articolul 76

Efectele circumstanțelor atenuante
(1) În cazul în care există circumstanțe atenuante, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc cu o treime.
(2) Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, în cazul reținerii circumstanțelor atenuante se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.
(3) Reducerea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanțelor atenuante reținute.

Articolul 77

Circumstanțe agravante
Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:
a) săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;
b) săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante;
c) săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri;
d) săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;
e) săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;
f) săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii;
g) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență;
h) săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

Articolul 78

Efectele circumstanțelor agravante
(1) În cazul în care există circumstanțe agravante, se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.
(2) Majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanțelor agravante reținute.

Articolul 79

Concursul între cauze de atenuare sau de agravare
(1) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la tentativă, circumstanțe atenuante și cazuri speciale de reducere a pedepsei, în această ordine.
(2) Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune

continuată, concurs sau recidivă.
(3) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei și una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc conform alin. (1), după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform alin. (2).

Secțiunea a 3-a Renunțarea la aplicarea pedepsei

Articolul 80

Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei
(1) Instanța poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă sunt întrunite următoarele condiții:
a) infracțiunea săvârșită prezintă o gravitate redusă, având în vedere natura și întinderea urmărilor produse, mijloacele folosite, modul și împrejurările în care a fost comisă, motivul și scopul urmărit;
b) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportună din cauza consecințelor pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia.
(2) Nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă:
a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;
b) față de același infractor s-a mai dispus renunțarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracțiunii pentru care este judecat;
c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților;
d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani.
(la 01-02-2014, Lit. d) a alin. (2) al art. 80 a fost modificată de pct. 6 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(3) În caz de concurs de infracțiuni, renunțarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracțiune concurentă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) și alin. (2).

Articolul 81

Avertismentul
(1) Când dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, instanța aplică infractorului un avertisment.
(2) Avertismentul constă în prezentarea motivelor de fapt care au determinat renunțarea la aplicarea pedepsei și atenționarea infractorului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni.
(3) În caz de concurs de infracțiuni se aplică un singur avertisment.

Articolul 82

Anularea și efectele renunțării la aplicarea pedepsei
(1) Persoana față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită.
(2) Renunțarea la aplicarea pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.
(3) Dacă în termen de 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei se descoperă că persoana față de care s-a luat această măsură săvârșise anterior rămânerii definitive a hotărârii o altă infracțiune, pentru care i s-a stabilit o pedeapsă chiar după expirarea acestui termen, renunțarea la aplicarea pedepsei se anulează și se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea care a atras inițial renunțarea la aplicarea pedepsei, aplicându-se apoi, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(la 01-02-2014, Art. 82 a fost modificat de pct. 7 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Secțiunea a 4-a Amânarea aplicării pedepsei
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 13/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 12 iunie 2019:

Stabilește că în cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor art. 92 din Codul penal, se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante.

Articolul 83

Condiţiile amânării aplicării pedepsei
(1) Instanţa poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:
a) pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani;
b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;
c) infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii;
d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.
(2) Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor.
(3) Amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage şi amânarea aplicării amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii în condiţiile art. 62.
(4) Sunt obligatorii prezentarea motivelor care au determinat amânarea aplicării pedepsei şi atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 83 a fost modificat de pct. 8 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 84

Termenul de supraveghere
(1) Termenul de supraveghere este de 2 ani şi se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei.
(2) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte măsurile de supraveghere şi să execute obligaţiile ce îi revin, în condiţiile stabilite de instanţă.

Articolul 85

Măsurile de supraveghere şi obligaţiile
(1) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:
a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta;
b) să primească vizitele consilierului de probaţiune desemnat cu supravegherea sa;
c) să anunţe, în prealabil, schimbarea locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile, precum şi întoarcerea;
d) să comunice schimbarea locului de muncă;
e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă.
(2) Instanţa poate impune persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:
a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională;
b) să presteze o muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o perioadă cuprinsă între 30 şi 60 de zile, în condiţiile stabilite de instanţă, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabileşte prin legea de executare a pedepselor;
c) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate;
d) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;
e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea;
f) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;
g) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă;
h) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme;
i) să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanţei;
j) să nu ocupe sau să nu exercite funcţia, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii.
(3) Pentru stabilirea obligaţiei prevăzute la alin. (2) lit. b), instanţa va consulta informaţiile puse la dispoziţie periodic de către serviciul de probaţiune cu privire la posibilităţile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probaţiune şi la nivelul instituţiilor din comunitate.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 85 a fost modificat de pct. 9 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

(4) Când stabilește obligația prevăzută la alin. (2) lit. e)-g), instanța individualizează, în concret, conținutul acestei obligații, ținând seama de împrejurările cauzei.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 85 a fost modificat de pct. 9 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(5) Persoana supravegheată trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 86

Supravegherea
(1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c)-e) se comunică serviciului de probațiune.
(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)-c) și alin. (5) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. d)-j) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.
(3) Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)-d), într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.
(4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:
a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin;
c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 87

Modificarea sau încetarea obligațiilor
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate șanse sporite de îndreptare.
(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, atunci când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 88

Revocarea amânării aplicării pedepsei
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei.
(2) În cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei, afară de cazul când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.
(3) Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.
(4) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca amânarea aplicării pedepsei. În cazul revocării, dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 89

Anularea amânării aplicării pedepsei
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.
(2) În caz de concurs de infracțiuni, instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 83. Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei.

Articolul 90

Efectele amânării aplicării pedepsei
(1) Persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa și nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită, dacă nu a săvârșit din nou o infracțiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării și nu s-a descoperit o cauză de anulare.
(2) Amânarea aplicării pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.

Secțiunea a 5-a Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

Articolul 91

Condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere
(1) Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:
a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;
b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;
c) infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;
d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.
(2) Când pedeapsa închisorii este însoțită de pedeapsa amenzii aplicate în condițiile art. 62, amenda se execută chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere.
(3) Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă:
a) pedeapsa aplicată este numai amenda;
b) aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată;
c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.
(4) Este obligatorie prezentarea motivelor pe care s-a întemeiat condamnarea, precum și a celor ce au determinat suspendarea executării pedepsei și atenționarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

Articolul 92

Termenul de supraveghere
(1) Durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat și este cuprinsă între 2 și 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate.
(2) Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă.
(3) Pe durata termenului de supraveghere condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 13/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 12 iunie 2019:

Stabilește că în cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor art. 92 din Codul penal, se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante.

Articolul 93

Măsurile de supraveghere și obligațiile
(1) Pe durata termenului de supraveghere, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:
a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
d) să comunice schimbarea locului de muncă;
e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.
(2) Instanța impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:
a) să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;
b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;
c) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;
d) să nu părăsească teritoriul României, fără acordul instanței.

(3) Pe parcursul termenului de supraveghere, condamnatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă cuprinsă între 60 și 120 de zile, în condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabilește prin legea de executare a pedepselor.
(4) Pentru stabilirea conținutului obligației prevăzute la alin. (3), instanța va consulta informațiile puse la dispoziție periodic de către serviciul de probațiune cu privire la posibilitățile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probațiune și la nivelul instituțiilor din comunitate.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 93 a fost modificat de pct. 10 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(5) Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 94

Supravegherea condamnatului
(1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 93 alin. (1) lit. c)-e) se comunică serviciului de probațiune.
(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) și lit. b), alin. (3) și alin. (5) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. c) și lit. d) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.
(3) Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) și lit. b), precum și alin. (3) într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.
(4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:
a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile care îi revin;
c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 95

Modificarea sau încetarea obligațiilor
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului șanse mai mari de îndreptare.
(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 96

Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei.
(2) Dacă până la expirarea termenului de supraveghere persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei, afară de cazul în care persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.
(3) Dacă pedeapsa amenzii care a însoțit pedeapsa închisorii în condițiile art. 62 nu a fost executată și a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii potrivit art. 63 alin. (2) sau art. 64 alin. (5) și alin. (6), instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei, la care se adaugă pedeapsa închisorii care a înlocuit amenda.
(4) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, descoperită până la împlinirea termenului și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei.
(5) Pedeapsa principală pentru noua infracțiune se stabilește și se execută, după caz, potrivit dispozițiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară.
(6) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În cazul revocării, dispozițiile alin. (1), alin. (4) și alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 97

Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a

aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, suspendarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.
(2) În caz de concurs de infracţiuni sau pluralitate intermediară, instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei rezultante, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 91. Dacă se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare prin care s-a pronunţat anterior suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Articolul 98

Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere
(1) În cazul în care condamnatul nu a săvârşit o nouă infracţiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.
(la 01-02-2014, Alin. (1) al art. 98 a fost modificat de pct. 11 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu produce efecte asupra măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

Secţiunea a 6-a Liberarea condiţionată

Articolul 99

Condiţiile liberării condiţionate în cazul detenţiunii pe viaţă
(1) Liberarea condiţionată în cazul detenţiunii pe viaţă poate fi dispusă, dacă:
a) cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detenţiune;
b) cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei;
c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;
d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în societate.
(2) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori dacă nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.
(3) De la data liberării condiţionate, condamnatul este supus unui termen de supraveghere de 10 ani.

Articolul 100

Condiţiile liberării condiţionate în cazul pedepsei închisorii
(1) Liberarea condiţionată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă:
a) cel condamnat a executat cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depăşeşte 10 ani, sau cel puţin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani;
b) cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis;
c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;
d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în societate.
(2) În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiţionată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depăşeşte 10 ani, sau a cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în alin. (1) lit. b)-d).
(3) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (1) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin jumătate din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin două treimi, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.
(4) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (2) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin o treime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin jumătate, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.
(5) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.
(6) Intervalul cuprins între data liberării condiţionate şi data împlinirii duratei pedepsei constituie termen de supraveghere pentru condamnat.

Articolul 101

Măsurile de supraveghere şi obligaţiile
(1) Dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:
a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta;
b) să primească vizitele persoanei desemnate cu supravegherea sa;
c) să anunţe, în prealabil, orice schimbare a locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile;
d) să comunice schimbarea locului de muncă;
e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă.
(2) În cazul prevăzut în alin. (1), instanţa poate impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:
a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională;
b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate;
c) să nu părăsească teritoriul României;
d) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;
e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea;
f) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă;
g) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme.
(3) Obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c)-g) pot fi impuse în măsura în care nu au fost aplicate în conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi.
(4) Când stabileşte obligaţia prevăzută la alin. (2) lit. d)-f), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 101 a fost modificat de pct. 12 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(5) Măsurile de supraveghere şi obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. a) şi lit. b) se execută din momentul acordării liberării, pe o perioadă egală cu o treime din durata termenului de supraveghere, dar nu mai mult de 2 ani, iar obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c)-g) se execută pe toată durata termenului de supraveghere.
(6) Abrogat.
(la 01-02-2014, Alin. (6) al art. 101 a fost abrogat de pct. 13 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 102

Supravegherea condamnatului
(1) Pe durata supravegherii, datele prevăzute în art. 101 alin. (1) lit. c)-e) se comunică serviciului de probaţiune.
(2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. a) şi lit. b) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. c)-g) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora.
(3) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. d) şi lit. e) poate fi realizată şi printr-un sistem electronic de supraveghere, în condiţiile prevăzute de legea specială.
(4) Pe durata supravegherii, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:
a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;
b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.

Articolul 103

Modificarea sau încetarea obligaţiilor
(1) Dacă pe durata supravegherii au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului şanse mai mari de reintegrare socială.
(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 104

Revocarea liberării condiţionate
(1) Dacă pe durata supravegherii persoana condamnată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă.
(2) Dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârşit o nouă infracţiune, care a fost descoperită în termenul de supraveghere şi pentru care s-a pronunţat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă. Pedeapsa pentru noua

infracţiune se stabileşte şi se execută, după caz, potrivit dispoziţiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară.
(3) Dispoziţiile alin. (1) şi alin. (2) se aplică în mod corespunzător şi în cazul liberării condiţionate din executarea pedepsei detenţiunii pe viaţă.

Articolul 105

Anularea liberării condiţionate
(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârşise o infracţiune până la acordarea liberării, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, liberarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 10/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 500 din 12 iunie 2020:

Stabileşte că, în interpretarea şi aplicarea dispoziţiilor art. 105 alin. (1) din Codul penal, sintagma „dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârşise o infracţiune până la acordarea liberării" vizează atât situaţia infracţiunilor săvârşite anterior liberării condiţionate şi descoperite după acordarea liberării condiţionate, până la împlinirea termenului de supraveghere, cât şi situaţia infracţiunilor săvârşite anterior liberării condiţionate şi descoperite anterior liberării condiţionate.
(2) În cazul în care, în raport de pedeapsa rezultată, sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 99 sau art. 100, instanţa poate acorda liberarea condiţionată. Dacă s-a dispus liberarea, termenul de supraveghere se calculează de la data acordării primei liberări.
(3) Când, după anulare, instanţa dispune executarea pedepsei rezultante, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data anulării liberării se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Articolul 106

Efectele liberării condiţionate
În cazul în care condamnatul nu a săvârşit o nouă infracţiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea liberării condiţionate şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.
(la 01-02-2014, Art. 106 a fost modificat de pct. 14 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Titlul IV Măsurile de siguranţă

Capitolul I Dispoziţii generale

Articolul 107

Scopul măsurilor de siguranţă
(1) Măsurile de siguranţă au ca scop înlăturarea unei stări de pericol şi preîntâmpinarea săvârşirii faptelor prevăzute de legea penală.
(2) Măsurile de siguranţă se iau faţă de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată.
(3) Măsurile de siguranţă se pot lua şi în situaţia în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.

Articolul 108

Categoriile măsurilor de siguranţă
Măsurile de siguranţă sunt:
a) obligarea la tratament medical;
b) internarea medicală;
c) interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii;
d) confiscarea specială.
e) confiscarea extinsă.
(la 22-04-2012, Lit. e) a art. 108 a fost introdusă de pct. 1 al art. II din LEGEA nr. 63 din 17 aprilie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 258 din 19 aprilie 2012.)

Capitolul II Regimul măsurilor de siguranţă

Articolul 109

Obligarea la tratament medical
(1) Dacă făptuitorul, din cauza unei boli, inclusiv cea provocată de consumul cronic de alcool sau de alte substanţe psihoactive, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat să urmeze un tratament medical până

la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.
(2) Când persoana faţă de care s-a luat această măsură nu urmează tratamentul, se poate dispune internarea medicală.
(3) Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, tratamentul se efectuează şi în timpul executării pedepsei.

Articolul 110

Internarea medicală
Când făptuitorul este bolnav psihic, consumator cronic de substanţe psihoactive sau suferă de o boală infectocontagioasă şi prezintă pericol pentru societate, se poate lua măsura internării într-o unitate sanitară de specialitate, până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.

Articolul 111

Interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii
(1) Când făptuitorul a săvârşit fapta datorită incapacităţii, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea unei anumite funcţii, pentru exercitarea unei profesii sau meserii ori pentru desfăşurarea unei alte activităţi, se poate lua măsura interzicerii exercitării dreptului de a ocupa acea funcţie ori de a exercita acea profesie, meserie sau activitate.
(2) Măsura de siguranţă poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puţin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puţin un an de la data respingerii cererii anterioare.

Articolul 112

Confiscarea specială
(1) Sunt supuse confiscării speciale:
a) bunurile produse prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală;
b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;
c) bunurile folosite, imediat după săvârşirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obţinut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;
d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor;
e) bunurile dobândite prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia;
f) bunurile a căror deţinere este interzisă de legea penală.
(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporţionată faţă de natura şi gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ţinând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce şi de contribuţia bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârşirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime.
(3) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparţin infractorului, iar persoana căreia îi aparţin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispoziţiilor alin. (2).
(4) Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în cazul faptelor săvârşite prin presă.
(5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) lit. b)-e) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora.
(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum şi bunurile produse de acestea, cu excepţia bunurilor prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c).

Articolul 112^1

Confiscarea extinsă
(1) Sunt supuse confiscării şi alte bunuri decât cele prevăzute la art. 112, când faţă de o persoană se dispune condamnarea pentru o faptă susceptibilă să îi procure un folos material şi pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare, instanţa îşi formează convingerea că bunurile respective provin din activităţi infracţionale. Convingerea instanţei se poate baza inclusiv pe disproporţia dintre veniturile licite şi averea persoanei.
(la 05-11-2020, Alineatul (1) din Articolul 112^1 , Capitolul II , Titlul IV , Partea GENERALĂ a fost modificat de Articolul I din LEGEA nr. 228 din 2 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1019 din 02 noiembrie 2020)
(2) Confiscarea extinsă se dispune asupra bunurilor dobândite de persoana condamnată într-o perioadă de 5 ani înainte şi, dacă este cazul, după momentul săvârşirii infracţiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanţei. Confiscarea extinsă poate fi dispusă şi asupra bunurilor transferate către terţi, dacă aceştia ştiau sau ar fi trebuit să ştie că scopul transferului a fost evitarea confiscării.

(la 05-11-2020, Alineatul (2) din Articolul 112^1 , Capitolul II , Titlul IV , Partea GENERALĂ a fost modificat de Articolul I din LEGEA nr. 228 din 2 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1019 din 02 noiembrie 2020)
(3) Pentru aplicarea dispoziţiilor alin. (2) se va ţine seama şi de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terţ unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deţine controlul.
(4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înţelege şi sumele de bani.
(5) La stabilirea diferenţei dintre veniturile licite şi valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor şi cheltuielile făcute de persoana condamnată, membrii familiei acesteia.
(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora.
(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum şi bunurile produse de acestea.
(8) Confiscarea nu poate depăşi valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. (2), care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.

(la 22-04-2012, Art. 112^1 a fost introdus de pct. 2 al art. II din LEGEA nr. 63 din 17 aprilie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 258 din 19 aprilie 2012.)
Notă
*) Prin DECIZIA CURŢII CONSTITUŢIONALE nr. 11 din 15 ianuarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 9 februarie 2015, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 112^1 alin. (2) lit. a) din Codul penal, constatându-se că acestea sunt constituţionale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea şi completarea Codului penal al României şi a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispoziţiile din legile şi ordonanţele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituţionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstituţionale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 9 februarie 2015-25 martie 2015, dispoziţiile art. 112^1 alin. (2) lit. a) din Codul penal, în măsura în care confiscarea extinsă se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea şi completarea Codului penal al României şi a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, au fost suspendate de drept, încetându-şi efectele juridice începând cu data de 26 martie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituţionale.

Titlul V Minoritatea

Capitolul I Regimul răspunderii penale a minorului

Articolul 113

Limitele răspunderii penale
(1) Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal.
(2) Minorul care are vârsta între 14 şi 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedeşte că a săvârşit fapta cu discernământ.
(3) Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal potrivit legii.

Articolul 114

Consecinţele răspunderii penale
(1) Faţă de minorul care, la data săvârşirii infracţiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de libertate.
(2) Faţă de minorul prevăzut în alin. (1) se poate lua o măsură educativă privativă de libertate în următoarele cazuri:
a) dacă a mai săvârşit o infracţiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracţiunii pentru care este judecat;
b) atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă.

Articolul 115

Măsurile educative
(1) Măsurile educative sunt neprivative de libertate sau privative de libertate.
1. Măsurile educative neprivative de libertate sunt:
a) stagiul de formare civică;

b) supravegherea;
c) consemnarea la sfârşit de săptămână;
d) asistarea zilnică.
2. Măsurile educative privative de libertate sunt:
a) internarea într-un centru educativ;
b) internarea într-un centru de detenţie.
(2) Alegerea măsurii educative care urmează să fie luată faţă de minor se face, în condiţiile art. 114, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74.

Articolul 116

Referatul de evaluare
(1) În vederea efectuării evaluării minorului, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74, instanţa va solicita serviciului de probaţiune întocmirea unui referat care va cuprinde şi propuneri motivate referitoare la natura şi durata programelor de reintegrare socială pe care minorul ar trebui să le urmeze, precum şi la alte obligaţii ce pot fi impuse acestuia de către instanţă.
(2) Referatul de evaluare privind respectarea condiţiilor de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse se întocmeşte de către serviciul de probaţiune în toate cazurile în care instanţa dispune asupra măsurii educative ori asupra modificării sau încetării executării obligaţiilor impuse, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 126, când acesta va fi întocmit de către centrul educativ ori de detenţie.
(la 01-02-2014, Alin. (2) al art. 116 a fost modificat de pct. 15 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Capitolul II Regimul măsurilor educative neprivative de libertate

Articolul 117

Stagiul de formare civică
(1) Măsura educativă a stagiului de formare civică constă în obligaţia minorului de a participa la un program cu o durată de cel mult 4 luni, pentru a-l ajuta să înţeleagă consecinţele legale şi sociale la care se expune în cazul săvârşirii de infracţiuni şi pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor.
(2) Organizarea, asigurarea participării şi supravegherea minorului, pe durata cursului de formare civică, se fac sub coordonarea serviciului de probaţiune, fără a afecta programul şcolar sau profesional al minorului.

Articolul 118

Supravegherea
Măsura educativă a supravegherii constă în controlarea şi îndrumarea minorului în cadrul programului său zilnic, pe o durată cuprinsă între două şi 6 luni, sub coordonarea serviciului de probaţiune, pentru a asigura participarea la cursuri şcolare sau de formare profesională şi prevenirea desfăşurării unor activităţi sau intrarea în legătură cu anumite persoane care ar putea afecta procesul de îndreptare a acestuia.

Articolul 119

Consemnarea la sfârşit de săptămână
(1) Măsura educativă a consemnării la sfârşit de săptămână constă în obligaţia minorului de a nu părăsi locuinţa în zilele de sâmbătă şi duminică, pe o durată cuprinsă între 4 şi 12 săptămâni, afară de cazul în care, în această perioadă, are obligaţia de a participa la anumite programe ori de a desfăşura anumite activităţi impuse de instanţă.
(2) Supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.

Articolul 120

Asistarea zilnică
(1) Măsura educativă a asistării zilnice constă în obligaţia minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probaţiune, care conţine orarul şi condiţiile de desfăşurare a activităţilor, precum şi interdicţiile impuse minorului.
(2) Măsura educativă a asistării zilnice se ia pe o durată cuprinsă între 3 şi 6 luni, iar supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.

Articolul 121

Obligaţii ce pot fi impuse minorului
(1) Pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate, instanţa poate impune minorului una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:
a) să urmeze un curs de pregătire şcolară sau formare profesională;
b) să nu depăşească, fără acordul serviciului de probaţiune, limita teritorială stabilită de instanţă;

c) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;
d) să nu se apropie şi să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii ori cu alte persoane stabilite de instanţă;
e) să se prezinte la serviciul de probaţiune la datele fixate de acesta;
f) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală.
(2) Când stabileşte obligaţia prevăzută în alin. (1) lit. d), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.
(3) Supravegherea executării obligaţiilor impuse de instanţă se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.
(4) Pe durata executării măsurii educative neprivative de libertate, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:
a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;
b) persoana supravegheată nu respectă condiţiile de executare a măsurii educative sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.

Articolul 122

Modificarea sau încetarea obligaţiilor
(1) Dacă, pe parcursul supravegherii, au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate şanse mai mari de îndreptare.
(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 123

Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate
(1) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa dispune:
a) prelungirea măsurii educative, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta;
b) înlocuirea măsurii luate cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;
c) înlocuirea măsurii luate cu internarea într-un centru educativ, în cazul în care, iniţial, s-a luat măsura educativă neprivativă de libertate cea mai severă, pe durata sa maximă.
(2) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), dacă nici de această dată nu sunt respectate condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa înlocuieşte măsura educativă neprivativă de libertate cu măsura internării într-un centru educativ.
(3) Dacă minorul aflat în executarea unei măsuri educative neprivative de libertate săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa dispune:
a) prelungirea măsurii educative luate iniţial, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta;
b) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;
c) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o măsură educativă privativă de libertate.
(4) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), precum şi în alin. (3) lit. a) şi lit. b), instanţa poate impune noi obligaţii în sarcina minorului ori sporeşte condiţiile de executare a celor existente.

Capitolul III Regimul măsurilor educative privative de libertate

Articolul 124

Internarea într-un centru educativ
(1) Măsura educativă a internării într-un centru educativ constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, unde va urma un program de pregătire şcolară şi formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum şi programe de reintegrare socială.
(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între unu şi 3 ani.
(3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa poate menţine măsura internării într-un centru educativ, prelungind durata acesteia, fără a depăşi maximul prevăzut de lege, sau o poate înlocui cu măsura internării într-un centru de detenţie.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 17/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 958 din 19 octombrie 2020:

Stabileşte că, în aplicarea dispoziţiilor art. 124 alin. (3) din Codul penal, în cazul înlocuirii măsurii educative a internării întrun centru educativ cu măsura internării într-un centru de detenţie, fiind incidentă ipoteza concursului de infracţiuni, se scade din durata măsurii educative a internării într-un centru de detenţie perioada executării măsurii educative a internării într-un centru educativ.
(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune:
a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării

neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;
b) liberarea din centrul educativ, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.
(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea instanţa impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligaţiile prevăzute în art. 121 până la împlinirea duratei măsurii internării.
(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru educativ.
(7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru educativ cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune:
a) executarea restului rămas din durata măsurii internării iniţiale, cu posibilitatea prelungirii duratei acesteia până la maximul prevăzut de lege;
b) internarea într-un centru de detenţie.

Articolul 125

Internarea într-un centru de detenţie
(1) Măsura educativă a internării într-un centru de detenţie constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază şi supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum şi programe de pregătire şcolară şi formare profesională potrivit aptitudinilor sale.
(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între 2 şi 5 ani, afară de cazul în care pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 20 de ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă, când internarea se ia pe o perioadă cuprinsă între 5 şi 15 ani.
(3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa prelungeşte măsura internării, fără a depăşi maximul prevăzut în alin. (2), determinat în raport cu pedeapsa cea mai grea dintre cele prevăzute de lege pentru infracţiunile săvârşite. Din durata măsurii educative se scade perioada executată până la data hotărârii.
(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune:
a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;
b) liberarea din centrul de detenţie, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.
(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea, instanţa impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligaţiile prevăzute în art. 121, până la împlinirea duratei măsurii internării.
(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru de detenţie.
(7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru de detenţie cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune:
a) executarea restului rămas din durata măsurii internării într-un centru de detenţie;
b) prelungirea duratei acestei internări în condiţiile prevăzute în alin. (3).

Articolul 126

Schimbarea regimului de executare
Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influenţează negativ sau împiedică procesul de recuperare şi reintegrare a celorlalte persoane internate, instanţa poate dispune continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar.

Articolul 127

Calculul duratei măsurilor educative
În cazul măsurilor educative privative de libertate, dispoziţiile art. 71-73 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul IV Dispoziţii comune

Articolul 128

Efectele cauzelor de atenuare şi agravare
În cazul infracţiunilor săvârşite în timpul minorităţii, cauzele de atenuare şi agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative şi produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă.

Articolul 129

Pluralitatea de infracţiuni

(1) În caz de concurs de infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii se stabileşte şi se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele, în condiţiile art. 114, ţinând seama de criteriile prevăzute în art. 74.
(2) În cazul săvârşirii a două infracţiuni, dintre care una în timpul minorităţii şi una după majorat, pentru infracţiunea comisă în timpul minorităţii se ia o măsură educativă, iar pentru infracţiunea săvârşită după majorat se stabileşte o pedeapsă, după care:
a) dacă măsura educativă este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa;
b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puţin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârşirii infracţiunii comise după majorat;
Notă
Prin DECIZIA nr. 601 din 27 septembrie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1057 din 13 decembrie 2018, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate, constatându-se că sintagma „cel puţin" din cuprinsul dispoziţiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal este neconstituţională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispoziţiile din legile şi ordonanţele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituţionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstituţionale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 13 decembrie 2018 - 26 ianuarie 2019, sintagma „cel puţin" din cuprinsul dispoziţiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal a fost suspendată de drept, încetându-şi efectele juridice începând cu data de 27 ianuarie 2019, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

c) dacă pedeapsa aplicată pentru infracţiunea săvârşită după majorat este detenţiunea pe viaţă, se execută numai această pedeapsă;
d) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 6 luni, fără a depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta.
(3) În cazul prevăzut în alin. (2) lit. b), din durata pedepsei aplicate se scade ceea ce s-a executat din momentul săvârşirii infracţiunii comise după majorat până la data judecării.
(4) În cazul săvârşirii după majorat a două sau mai multor infracţiuni concurente se aplică mai întâi regulile referitoare la concursul de infracţiuni, după care se face aplicarea dispoziţiilor alin. (2).
(5) Pedeapsa stabilită potrivit dispoziţiilor alin. (2) lit. b) nu poate face obiectul amânării aplicării pedepsei sau al suspendării executării sub supraveghere.

Articolul 130

Descoperirea unei infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii
Dacă pe durata termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, al suspendării sub supraveghere ori al liberării condiţionate se descoperă că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune în timpul minorităţii pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui termen, o măsură educativă privativă de libertate, amânarea, suspendarea sau liberarea se anulează, aplicându-se în mod corespunzător dispoziţiile art. 129 alin. (2)-(4).

Articolul 131

Prescripţia răspunderii penale a minorilor
Termenele de prescripţie a răspunderii penale, prevăzute în art. 154, se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracţiunii erau minori şi se întrerup sau se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori.

Articolul 132

Prescripţia executării măsurilor educative
(1) Măsurile educative neprivative de libertate se prescriu într-un termen de 2 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care au fost luate.
(2) Măsurile educative privative de libertate se prescriu într-un termen egal cu durata măsurii educative luate, dar nu mai puţin de 2 ani.
(3) Termenele de prescripţie a executării măsurilor educative se întrerup şi se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori.
(4) În cazul înlocuirii măsurilor educative, executarea se prescrie în raport cu măsura educativă mai grea şi curge de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea.

Articolul 133

Efectele măsurilor educative
Măsurile educative nu atrag interdicţii, decăderi sau incapacităţi.

Articolul 134

Minorul devenit major
(1) Dispoziţiile prezentului titlu se aplică şi majorilor care, la data săvârşirii infracţiunii, aveau vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani.
(2) Când, la data pronunţării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate, infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanţa, ţinând seama de posibilităţile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum şi de celelalte criterii prevăzute în art. 74, poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar.

Titlul VI Răspunderea penală a persoanei juridice

Capitolul I Dispoziţii generale

Articolul 135

Condiţiile răspunderii penale a persoanei juridice
(1) Persoana juridică, cu excepţia statului şi a autorităţilor publice, răspunde penal pentru infracţiunile săvârşite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice.
(2) Instituţiile publice nu răspund penal pentru infracţiunile săvârşite în exercitarea unei activităţi ce nu poate face obiectul domeniului privat.
(3) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârşirea aceleiaşi fapte.

Articolul 136

Pedepsele aplicabile persoanei juridice
(1) Pedepsele aplicabile persoanei juridice sunt principale şi complementare.
(2) Pedeapsa principală este amenda.
(3) Pedepsele complementare sunt:
a) dizolvarea persoanei juridice;
b) suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
c) închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
d) interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice pe o durată de la unu la 3 ani;
e) plasarea sub supraveghere judiciară;
f) afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Articolul 137

Stabilirea amenzii pentru persoana juridică
(1) Amenda constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului.
(2) Cuantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 şi 5.000 lei, se înmulţeşte cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile şi 600 de zile.
(3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă ţinând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ţinând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum şi de celelalte obligaţii ale persoanei juridice.
(4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:
a) 60 şi 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită numai pedeapsa amenzii;
b) 120 şi 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani, unică sau alternativ cu pedeapsa amenzii;
c) 180 şi 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani;
d) 240 şi 420 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 20 de ani;
e) 360 şi 510 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani sau detenţiunea pe viaţă.
(5) Când prin infracţiunea săvârşită persoana juridică a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute de lege pentru infracţiunea comisă se pot majora cu o treime, fără a se depăşi maximul general al amenzii. La stabilirea amenzii se va ţine seama de valoarea folosului patrimonial obţinut sau urmărit.

Capitolul II Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice

Articolul 138

Aplicarea şi executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice

(1) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare se dispune atunci când instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, precum şi de împrejurările cauzei, aceste pedepse sunt necesare.
(2) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare este obligatorie când legea prevede această pedeapsă.
(3) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b)-f) se pot aplica în mod cumulativ.
(4) Executarea pedepselor complementare începe după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Articolul 139

Dizolvarea persoanei juridice
(1) Pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice se aplică atunci când:
a) persoana juridică a fost constituită în scopul săvârşirii de infracţiuni;
b) obiectul său de activitate a fost deturnat în scopul comiterii de infracţiuni, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea mai mare de 3 ani.
(2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a uneia dintre pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b)-e), instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice.
(3) Abrogat.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 139 a fost abrogat de pct. 16 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 140

Suspendarea activităţii persoanei juridice
(1) Pedeapsa complementară a suspendării activităţii persoanei juridice constă în interzicerea desfăşurării activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea.
(2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a pedepsei complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. f), instanţa dispune suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice până la punerea în executare a pedepsei complementare, dar nu mai mult de 3 luni.
(3) Dacă până la împlinirea termenului prevăzut în alin. (2) pedeapsa complementară nu a fost pusă în executare, instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice.

Articolul 141

Neaplicarea dizolvării sau suspendării activităţii persoanei juridice
(1) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. a) şi lit. b) nu pot fi aplicate instituţiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor şi organizaţiilor religioase ori aparţinând minorităţilor naţionale, constituite potrivit legii.
(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.

Articolul 142

Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice
(1) Pedeapsa complementară a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice constă în închiderea unuia sau mai multora dintre punctele de lucru aparţinând persoanei juridice cu scop lucrativ, în care s-a desfăşurat activitatea în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea.
(2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.

Articolul 143

Interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice
Pedeapsa complementară a interzicerii de a participa la procedurile de achiziţii publice constă în interzicerea de a participa, direct sau indirect, la procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziţii publice, prevăzute de lege.

Articolul 144

Plasarea sub supraveghere judiciară
(1) Pedeapsa complementară a plasării sub supraveghere judiciară presupune desfăşurarea sub supravegherea unui mandatar judiciar a activităţii care a ocazionat comiterea infracţiunii, pe o perioadă de la un an la 3 ani.
(la 01-02-2014, Alin. (1) al art. 144 a fost modificat de pct. 17 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) Mandatarul judiciar are obligaţia de a sesiza instanţa atunci când constată că persoana juridică nu a luat măsurile necesare în vederea prevenirii comiterii de noi infracţiuni. În cazul în care instanţa constată că sesizarea este întemeiată, dispune înlocuirea acestei pedepse cu pedeapsa prevăzută la art. 140.

(la 01-02-2014, Alin. (2) al art. 144 a fost modificat de pct. 17 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(3) Plasarea sub supraveghere judiciară nu se aplică în cazul persoanelor juridice menţionate în art. 141.

Articolul 145

Afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare
(1) Afişarea hotărârii definitive de condamnare sau publicarea acesteia se realizează pe cheltuiala persoanei juridice condamnate.
(2) Prin afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare nu poate fi dezvăluită identitatea altor persoane.
(3) Afişarea hotărârii de condamnare se realizează în extras, în forma şi locul stabilite de instanţă, pentru o perioadă cuprinsă între o lună şi 3 luni.
(4) Publicarea hotărârii de condamnare se face în extras şi în forma stabilită de instanţă, prin intermediul presei scrise sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuală, desemnate de instanţă.
(5) Dacă publicarea se face prin presa scrisă sau audiovizuală, instanţa stabileşte numărul apariţiilor, care nu poate fi mai mare de 10, iar în cazul publicării prin alte mijloace audiovizuale durata acesteia nu poate depăşi 3 luni.

Capitolul III Dispoziţii comune

Articolul 146

Recidiva în cazul persoanei juridice
(1) Există recidivă pentru persoana juridică atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la reabilitare, persoana juridică săvârşeşte din nou o infracţiune, cu intenţie sau cu intenţie depăşită.
(2) În caz de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracţiune se majorează cu jumătate, fără a depăşi maximul general al pedepsei amenzii.
(3) Dacă amenda anterioară nu a fost executată, în tot sau în parte, amenda stabilită pentru noua infracţiune, potrivit alin. (2), se adaugă la pedeapsa anterioară sau la restul rămas neexecutat din aceasta.
(4) Dispoziţiile art. 42 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 147

Atenuarea şi agravarea răspunderii penale a persoanei juridice
(1) În caz de concurs de infracţiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică.
(2) În caz de pluralitate de infracţiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepţia dizolvării, sau cele de aceeaşi natură, dar cu conţinut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut se aplică cea mai grea.
(3) În caz de pluralitate de infracţiuni, măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.

Articolul 148

Prescripţia răspunderii penale
Răspunderea penală a persoanei juridice se prescrie în condiţiile prevăzute de lege pentru persoana fizică, dispoziţiile art. 153-156 aplicându-se în mod corespunzător.

Articolul 149

Prescripţia executării pedepsei
(1) Termenul de prescripţie a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani.
(2) Executarea pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată.
(3) Dispoziţiile art. 161, art. 162 alin. (2), art. 163 şi art. 164 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 150

Reabilitarea persoanei juridice
Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă, în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau pedeapsa complementară a fost executată sau considerată ca executată, aceasta nu a mai săvârşit nicio altă infracţiune.

Articolul 151

Efectele comasării şi divizări persoanei juridice

(1) În cazul pierderii personalităţii juridice prin fuziune, absorbţie sau divizare intervenită după comiterea infracţiunii, răspunderea penală şi consecinţele acesteia se vor angaja:
a) în sarcina persoanei juridice create prin fuziune;
b) în sarcina persoanei juridice absorbante;
c) în sarcina persoanelor juridice care au fost create prin divizare sau care au dobândit fracţiuni din patrimoniul persoanei divizate.
(2) În cazul prevăzut la alin. (1), la individualizarea pedepsei se va ţine seama de cifra de afaceri, respectiv de valoarea activului patrimonial al persoanei juridice care a comis infracţiunea, precum şi de partea din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operaţiune.

Titlul VII Cauzele care înlătură răspunderea penală

Articolul 152

Efectele amnistiei
(1) Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracţiunea săvârşită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură şi executarea pedepsei pronunţate, precum şi celelalte consecinţe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.
(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

Articolul 153

Prescripţia răspunderii penale
(1) Prescripţia înlătură răspunderea penală.
(2) Prescripţia nu înlătură răspunderea penală în cazul:
a) infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război, indiferent de data la care au fost comise;
b) infracţiunilor prevăzute la art. 188 şi 189 şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei.
c) infracţiunilor prevăzute de art. 218 şi 220.
(la 02-11-2020, Alineatul (2) din Articolul 153 , Titlul VII , Partea GENERALĂ a fost completat de Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(la 23-03-2012, Alin. (2) al art. 153 a fost modificat de pct. 1 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.)
(3) Prescripţia nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripţie, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii.
(la 23-03-2012, Alin. (3) al art. 153 a fost introdus de pct. 2 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.)

Articolul 154

Termenele de prescripţie a răspunderii penale
(1) Termenele de prescripţie a răspunderii penale sunt:
a) 15 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;
b) 10 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depăşeşte 20 de ani;
c) 8 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani;
d) 5 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani;
e) 3 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an sau amenda.
(2) Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârşirii infracţiunii. În cazul infracţiunilor continue termenul curge de la data încetării acţiunii sau inacţiunii, în cazul infracţiunilor continuate, de la data săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni, iar în cazul infracţiunilor de obicei, de la data săvârşirii ultimului act.
(3) În cazul infracţiunilor progresive, termenul de prescripţie a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârşirii acţiunii sau inacţiunii şi se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.
(4) Cu excepţia infracţiunilor prevăzute la art. 218 şi 220, în cazul infracţiunilor contra libertăţii şi integrităţii sexuale, al celor de trafic şi exploatare a persoanelor vulnerabile, precum şi al infracţiunii de pornografie infantilă, săvârşite faţă de un minor, termenul de prescripţie începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripţie începe să curgă de la data decesului.
(la 29-11-2020, Alineatul (4) din Articolul 154 , Titlul VII , Partea GENERALĂ a fost modificat de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 274 din 26 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1144 din 26 noiembrie 2020)

Articolul 155

Întreruperea cursului prescripţiei răspunderii penale
(1) Cursul termenului prescripţiei răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.
Notă
*) Prin DECIZIA nr. 297 din 26 aprilie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 518 din 25 iunie 2018, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate, constatându-se că soluţia legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripţiei răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză", din cuprinsul dispoziţiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituţională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispoziţiile din legile şi ordonanţele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituţionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstituţionale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 25 iunie 2018 - 8 august 2018, soluţia legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripţiei răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză", din cuprinsul dispoziţiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, a fost suspendată de drept, încetându-şi efectele juridice începând cu data de 9 august 2018, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.
(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripţie.
(3) Întreruperea cursului prescripţiei produce efecte faţă de toţi participanţii la infracţiune, chiar dacă actul de întrerupere priveşte numai pe unii dintre ei.
(4) Termenele prevăzute la art. 154, dacă au fost depăşite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.
(la 01-02-2014, Alin. (4) al art. 155 a fost modificat de pct. 18 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(5) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripţie a răspunderii penale.

Articolul 156

Suspendarea cursului prescripţiei răspunderii penale
(1) Cursul termenului prescripţiei răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziţie legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal.
(2) Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Articolul 157

Lipsa plângerii prealabile
(1) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală.
(2) Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele.
(3) Fapta atrage răspunderea penală a tuturor persoanelor fizice sau juridice care au participat la săvârşirea acesteia, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai cu privire la una dintre acestea.
(4) În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitatea de exerciţiu restrânsă sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor, acţiunea penală se poate pune în mişcare şi din oficiu.
(5) Dacă persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare din oficiu.

Articolul 158

Retragerea plângerii prealabile
(1) Retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunţarea unei hotărâri definitive, în cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile.
(2) Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă.
(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, retragerea plângerii prealabile se face numai de reprezentanţii lor legali. În cazul persoanelor cu capacitate de exerciţiu restrânsă, retragerea se face cu

încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege.
(4) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu în condiţiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însuşită de procuror.

Articolul 159

Împăcarea
(1) Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mişcare a acţiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.
(2) Împăcarea înlătură răspunderea penală şi stinge acţiunea civilă.
(3) Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit şi dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanţei*).
Notă
*) Prin DECIZIA CURŢII CONSTITUŢIONALE nr. 508 din 7 octombrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 843 din 19 noiembrie 2014, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal, constatându-se că acestea sunt constituţionale în măsura în care se aplică tuturor inculpaţilor trimişi în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal şi pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depăşit.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUŢIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispoziţiile din legile şi ordonanţele în vigoare, precum şi cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituţionale, îşi încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curţii Constituţionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituţionale cu dispoziţiile Constituţiei. Pe durata acestui termen, dispoziţiile constatate ca fiind neconstituţionale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 19 noiembrie 2014-2 ianuarie 2015, dispoziţiile art. 159 alin. (3) din Codul penal, în măsura în care nu se aplică tuturor inculpaţilor trimişi în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal şi pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depăşit, au fost suspendate de drept, încetându-şi efectele juridice începând cu data de 3 ianuarie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituţionale.
(4) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face numai de reprezentanţii lor legali, iar persoanele cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege.
(5) În cazul persoanei juridice, împăcarea se realizează de reprezentantul său legal sau convenţional ori de către persoana desemnată în locul acestuia. Împăcarea intervenită între persoana juridică ce a săvârşit infracţiunea şi persoana vătămată nu produce efecte faţă de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiaşi fapte.
(6) În cazul în care infracţiunea este săvârşită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, dispoziţiile art. 158 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

Titlul VIII Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

Articolul 160

Efectele graţierii
(1) Graţierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai uşoară.
(2) Graţierea nu are efecte asupra pedepselor complementare şi măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de graţiere.
(3) Graţierea nu are efect asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.
(4) Graţierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de graţiere.

Articolul 161

Prescripţia executării pedepsei
(1) Prescripţia înlătură executarea pedepsei principale.
(2) Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul:
a) infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război, indiferent de data la care au fost comise;
b) infracţiunilor prevăzute la art. 188 şi 189 şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei.
(la 23-03-2012, Alin. (2) al art. 161 a fost modificat de pct. 3 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.)
(3) Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii, nu s-a împlinit termenul de prescripţie a executării.
(la 23-03-2012, Alin. (3) al art. 161 a fost introdus de pct. 4 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.)

Articolul 162

Termenele de prescripţie a executării pedepsei
(1) Termenele de prescripţie a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt:
a) 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea mai mare de 15 ani;
b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea;
c) 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda.
(2) Termenele prevăzute în alin. (1) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă.
(3) În cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori liberării condiţionate, termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă.
(4) În cazul revocării liberării condiţionate, în condiţiile art. 104 alin. (1), termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă şi se calculează în raport cu restul de pedeapsă neexecutat.
(5) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripţie curge de la data când hotărârea de înlocuire a rămas definitivă şi se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii.
(6) Pedepsele complementare aplicate persoanei fizice şi măsurile de siguranţă nu se prescriu.
(7) Prin pedeapsa ce se execută se înţelege pedeapsa stabilită de instanţă, ţinându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia.

Articolul 163

Întreruperea cursului prescripţiei executării pedepsei
(1) Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei se întrerupe prin începerea executării pedepsei. Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripţie de la data sustragerii.
(2) Cursul termenului de prescripţie a executării se întrerupe şi prin săvârşirea din nou a unei infracţiuni.
(3) Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei amenzii se întrerupe şi prin înlocuirea obligaţiei de plată a amenzii cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Articolul 164

Suspendarea cursului prescripţiei executării pedepsei
(1) Cursul termenului prescripţiei executării pedepsei este suspendat în cazurile şi condiţiile prevăzute în Codul de procedură penală.
(2) Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Titlul IX Cauzele care înlătură consecinţele condamnării

Articolul 165

Reabilitarea de drept
Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depăşeşte 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârşit o altă infracţiune.

Articolul 166

Reabilitarea judecătorească
(1) Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanţă, după împlinirea următoarelor termene:
a) 4 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, dar care nu depăşeşte 5 ani;
b) 5 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani;
c) 7 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani sau în cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă, comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii;
d) 10 ani, în cazul condamnării la pedeapsa detenţiunii pe viaţă, considerată executată ca urmare a graţierii, a împlinirii termenului de prescripţie a executării pedepsei sau a liberării condiţionate.
(2) Condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat dacă instanţa, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.

Articolul 167

Calculul termenului de reabilitare
(1) Termenele prevăzute în art. 165 şi art. 166 se socotesc de la data când a luat sfârşit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.

(2) Pentru cei condamnaţi la pedeapsa amenzii, termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod.
(3) În caz de graţiere totală sau de graţiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de graţiere, dacă la acea dată hotărârea de condamnare era definitivă, sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dacă actul de graţiere se referă la infracţiuni în curs de judecată.
(4) În caz de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei, termenul curge de la data împlinirii termenului de supraveghere.
(5) În cazul condamnărilor succesive, termenul de reabilitare se calculează în raport cu pedeapsa cea mai grea şi curge de la data executării ultimei pedepse.

Articolul 168

Condiţiile reabilitării judecătoreşti
Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întruneşte următoarele condiţii:
a) nu a săvârşit o altă infracţiune în intervalul de timp prevăzut în art. 166;
b) a achitat integral cheltuielile de judecată şi şi-a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedeşte că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunţat la despăgubiri.

Articolul 169

Efectele reabilitării de drept sau judecătoreşti
(1) Reabilitarea face să înceteze decăderile şi interdicţiile, precum şi incapacităţile care rezultă din condamnare.
(2) Reabilitarea nu are ca urmare obligaţia de reintegrare în funcţia din care condamnatul a fost scos în urma condamnării ori de redare a gradului militar pierdut.
(3) Reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă.

Articolul 170

Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească
(1) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate introduce o nouă cerere decât după un termen de un an, care se socoteşte de la data respingerii cererii prin hotărâre definitivă.
(2) Condiţiile prevăzute în art. 168 trebuie să fie îndeplinite şi pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.
(3) Cererea respinsă ca urmare a neîndeplinirii unor condiţii de formă poate fi reînnoită potrivit Codului de procedură penală.

Articolul 171

Anularea reabilitării
Reabilitarea judecătorească va fi anulată când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârşise o infracţiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

Titlul X Înţelesul unor termeni sau expresii în legea penală

Articolul 172

Dispoziţii generale
Ori de câte ori legea penală foloseşte un termen sau o expresie dintre cele arătate în prezentul titlu, înţelesul acesteia este cel prevăzut în articolele următoare, afară de cazul când legea penală dispune altfel.

Articolul 173

Legea penală
Prin lege penală se înţelege orice dispoziţie cu caracter penal cuprinsă în legi organice, ordonanţe de urgenţă sau alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege.

Articolul 174

Săvârşirea unei infracţiuni
Prin săvârşirea unei infracţiuni sau comiterea unei infracţiuni se înţelege săvârşirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepseşte ca infracţiune consumată sau ca tentativă, precum şi participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Articolul 175

Funcţionar public

(1) Funcţionar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remuneraţie:
a) exercită atribuţii şi responsabilităţi, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătoreşti;
b) exercită o funcţie de demnitate publică sau o funcţie publică de orice natură;
c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuţii legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.
(la 01-02-2014, Lit. c) a alin. (1) al art. 175 a fost modificată de pct. 19 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) De asemenea, este considerată funcţionar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost învestită de autorităţile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 13/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 721 din 11 august 2020:

Întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale nu are, în sensul dispoziţiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, calitatea de persoană care exercită permanent ori temporar, cu sau fără o remuneraţie, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal, în raporturile cu întreprinderea individuală.

În cazul în care întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale exercită un serviciu de interes public care este supus controlului ori supravegherii autorităţilor publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public, acesta are calitatea de funcţionar public în accepţiunea dispoziţiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

Articolul 176

Public
Prin termenul public se înţelege tot ce priveşte autorităţile publice, instituţiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunurile proprietate publică.

Articolul 177

Membru de familie
(1) Prin membru de familie se înţelege:
a) ascendenţii şi descendenţii, fraţii şi surorile, copiii acestora, precum şi persoanele devenite prin adopţie, potrivit legii, astfel de rude;
b) soţul;
c) persoanele care au stabilit relaţii asemănătoare acelora dintre soţi sau dintre părinţi şi copii, în cazul în care conviеţuiesc.
(2) Dispoziţiile din legea penală privitoare la membru de familie, în limitele prevăzute în alin. (1) lit. a), se aplică, în caz de adopţie, şi persoanei adoptate ori descendenţilor acesteia în raport cu rudele fireşti.

Articolul 178

Informaţii secrete de stat şi înscrisuri oficiale
(1) Informaţii secrete de stat sunt informaţiile clasificate astfel, potrivit legii.
(2) Înscris oficial este orice înscris care emană de la o persoană juridică dintre cele la care se referă art. 176 ori de la persoana prevăzută în art. 175 alin. (2) sau care aparţine unor asemenea persoane.

Articolul 179

Arme
(1) Arme sunt instrumentele, dispozitivele sau piesele declarate astfel prin dispoziţii legale.
(2) Sunt asimilate armelor orice alte obiecte de natură a putea fi folosite ca arme şi care au fost întrebuinţate pentru atac.

Articolul 180

Instrument de plată electronică
Prin instrument de plată electronică se înţelege un instrument care permite titularului să efectueze retrageri de numerar, încărcarea şi descărcarea unui instrument de monedă electronică, precum şi transferuri de fonduri, altele decât cele ordonate şi executate de către instituţii financiare.

Articolul 181

Sistem informatic şi date informatice

(1) Prin sistem informatic se înţelege orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate sau aflate în relaţie funcţională, dintre care unul sau mai multe asigură prelucrarea automată a datelor, cu ajutorul unui program informatic.
(2) Prin date informatice se înţelege orice reprezentare a unor fapte, informaţii sau concepte într-o formă care poate fi prelucrată printr-un sistem informatic.

Articolul 182

Exploatarea unei persoane
Prin exploatarea unei persoane se înţelege:
a) supunerea la executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forţat;
b) ţinerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
c) obligarea la practicarea prostituţiei, la manifestări pornografice în vederea producerii şi difuzării de materiale pornografice sau la alte forme de exploatare sexuală;
d) obligarea la practicarea cerşetoriei;
e) prelevarea de organe, ţesuturi sau celule de origine umană, în mod ilegal.
(la 01-02-2014, Lit. e) a art. 182 a fost modificată de pct. 20 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 183

Consecinţe deosebit de grave
Prin consecinţe deosebit de grave se înţelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei.
Stabileşte că, în interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, pentru ipoteza unei infracţiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracţiunea săvârşită prin luarea în considerare a dispoziţiilor art. 43 alin. (5) din Codul penal.
În interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul pedepselor definitive pentru infracţiuni care au produs consecinţe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 din Codul penal, prin raportare la varianta agravată a infracţiunilor limitativ enumerate în art. 309 din Codul penal.

Articolul 184

Faptă săvârşită în public
Fapta se consideră săvârşită în public atunci când a fost comisă:
a) într-un loc care prin natura sau destinaţia lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;
b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de faţă două sau mai multe persoane;
c) într-un loc neaccesibil publicului, însă cu intenţia ca fapta să fie auzită sau văzută şi dacă acest rezultat s-a produs faţă de două sau mai multe persoane;
d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepţia reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relaţiilor dintre persoanele participante.

Articolul 185

Timp de război
Prin timp de război se înţelege durata stării de mobilizare a forţelor armate sau durata stării de război.

Articolul 186

Calculul timpului
(1) La calcularea timpului ziua se socoteşte de 24 de ore, săptămâna de 7 zile, iar anul de 12 luni. Luna şi anul se socotesc împlinite cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă.
(2) Dacă limita de pedeapsă este exprimată într-un termen pe luni care nu este divizibil cu fracţia de majorare sau reducere ce ar urma să se aplice, fracţia se va aplica asupra termenului transformat în zile, după care durata obţinută se transformă în luni. În acest caz, luna se socoteşte de 30 de zile şi se iau în calcul doar zilele întregi rezultate din aplicarea fracţiei.
(3) În cazul limitelor de pedeapsă exprimate în ani se aplică în mod corespunzător dispoziţiile alin. (2), transformarea făcându-se între ani şi luni.

Articolul 187

Pedeapsă prevăzută de lege
Prin pedeapsă prevăzută de lege se înţelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârşită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei.

Partea SPECIALĂ

Titlul I Infracţiuni contra persoanei

Capitolul I Infracţiuni contra vieţii

Articolul 188

Omorul
(1) Uciderea unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 189

Omorul calificat
(1) Omorul săvârşit în vreuna dintre următoarele împrejurări:
a) cu premeditare;
b) din interes material;
c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse;
d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârşirea altei infracţiuni;
e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor;
f) asupra a două sau mai multor persoane;
g) asupra unei femei gravide;
h) prin cruzimi,
se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 190

Uciderea la cererea victimei
Uciderea săvârşită la cererea explicită, serioasă, conştientă şi repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferinţe permanente şi greu de suportat, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 191

Determinarea sau înlesnirea sinuciderii
(1) Fapta de a determina sau înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani.
(2) Când fapta prevăzută în alin. (1) s-a săvârşit faţă de un minor cu vârsta cuprinsă între 13 şi 18 ani sau faţă de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.
(3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârşită faţă de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau faţă de o persoană care nu a putut să-şi dea seama de consecinţele acţiunilor sau inacţiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în alin. (1)-(3) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 192

Uciderea din culpă
(1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activităţi se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. Când încălcarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăşi o infracţiune se aplică regulile privind concursul de infracţiuni.
(3) Dacă prin fapta săvârşită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se majorează cu jumătate.

Capitolul II Infracţiuni contra integrităţii corporale sau sănătăţii

Articolul 193

Lovirea sau alte violenţe
(1) Lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.
(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 194

Vătămarea corporală
(1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:
a) o infirmitate;
b) leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;
c) un prejudiciu estetic grav și permanent;
d) avortul;
e) punerea în primejdie a vieții persoanei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Când fapta a fost săvârșită în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute în alin. (1) lit. a), lit. b) și lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.
(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută în alin. (2) se pedepsește.

Articolul 195

Loviriile sau vătămările cauzatoare de moarte
Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 193 și art. 194 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani.

Articolul 196

Vătămarea corporală din culpă
(1) Fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.
(3) Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.
(4) Dacă urmările prevăzute în alin. (1)-(3) s-au produs față de două sau mai multe persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(5) Dacă nerespectarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfășurarea activității care a condus la comiterea faptelor prevăzute în alin. (1) și alin. (3) constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.
(6) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 197

Relele tratamente aplicate minorului
Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de orice persoană în grija căreia se află minorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 198

Încăierarea
(1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane și nu se cunoaște care dintre participanți a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepția victimei, care răspunde potrivit alin. (1).
(3) Când prin fapta săvârșită în condițiile alin. (2) s-a cauzat moartea unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani, iar dacă s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(4) Nu se pedepsește cel care a fost prins în încăierare împotriva voinței sale sau care a încercat să-i despartă pe alții.

Capitolul III Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

Articolul 199

Violența în familie
(1) Dacă faptele prevăzute în art. 188, art. 189 și art. 193-195 sunt săvârșite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.
(2) În cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.
(la 08-11-2020, Alineatul (2) din Articolul 199 , Capitolul III , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 233 din 5 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1036 din 05 noiembrie 2020)

Articolul 200

Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă
(1) Uciderea copilului nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, săvârșită de către mama aflată în stare de tulburare psihică se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Dacă faptele prevăzute în art. 193-195 sunt săvârșite asupra copilului nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică, limitele speciale ale pedepsei sunt de o lună și, respectiv, 3 ani.

Capitolul IV Agresiuni asupra fătului

Articolul 201

Întreruperea cursului sarcinii
(1) Întreruperea cursului sarcinii săvârșită în vreuna dintre următoarele împrejurări:
a) în afara instituțiilor medicale sau a cabinetelor medicale autorizate în acest scop;
b) de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie și drept de liberă practică medicală în această specialitate;
c) dacă vârsta sarcinii a depășit paisprezece săptămâni, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Întreruperea cursului sarcinii, săvârșită în orice condiții, fără consimțământul femeii însărcinate, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) s-a cauzat femeii însărcinate o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Când faptele au fost săvârșite de un medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica și interzicerea exercitării profesiei de medic.
(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se pedepsește.
(6) Nu constituie infracțiune întreruperea cursului sarcinii în scop terapeutic efectuată de un medic de specialitate obstetrică-ginecologie, până la vârsta sarcinii de douăzeci și patru de săptămâni, sau întreruperea ulterioară a cursului sarcinii, în scop terapeutic, în interesul mamei sau al fătului.
(7) Nu se pedepsește femeia însărcinată care își întrerupe cursul sarcinii.

Articolul 202

Vătămarea fătului
(1) Vătămarea fătului, în timpul nașterii, care a împiedicat instalarea vieții extrauterine se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani.
(2) Vătămarea fătului, în timpul nașterii, care a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
(3) Vătămarea fătului în timpul sarcinii, prin care s-a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(4) Vătămarea fătului săvârșită în timpul nașterii de către mama aflată în stare de tulburare psihică se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) și alin. (2), ale cărei limite se reduc la jumătate.
(5) Dacă faptele prevăzute în alin. (1)-(4) au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.
(6) Nu constituie infracțiune faptele prevăzute în alin. (1)-(3) săvârșite de un medic sau de persoana autorizată să asiste nașterea sau să urmărească sarcina, dacă acestea au fost săvârșite în cursul actului medical, cu respectarea prevederilor specifice profesiei și au fost făcute în interesul femeii gravide sau al fătului, ca urmare a riscului inerent exercitării actului medical.
(7) Vătămarea fătului în perioada sarcinii de către femeia însărcinată nu se pedepsește.

Capitolul V Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie

Articolul 203

Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate
(1) Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a anunța de îndată autoritățile de către cel care a găsit o persoană a cărei viață, integritate corporală sau sănătate este în pericol și nu are putința de a se salva se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Fapta nu constituie infracțiune dacă, prin acordarea ajutorului, autorul s-ar expune unui pericol grav cu privire la viața, integritatea corporală sau sănătatea sa.

Articolul 204

Împiedicarea ajutorului
Împiedicarea intervenției ajutoarelor pentru salvarea unei persoane de la un pericol iminent și grav pentru viața, integritatea corporală sau sănătatea acesteia se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Capitolul VI Infracțiuni contra libertății persoanei

Articolul 205

Lipsirea de libertate în mod ilegal
(1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepsește cu închisoarea de la unu la 7 ani.
(2) Se consideră lipsire de libertate și răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra.
(3) Dacă fapta este săvârșită:
a) de către o persoană înarmată;
b) asupra unui minor;
c) punând în pericol sănătatea sau viața victimei,

pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 și 10 ani.
(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepsește.

Articolul 206

Amenințarea
(1) Fapta de a amenința o persoană cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării.
(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 207

Șantajul
(1) Constrângerea unei persoane să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează amenințarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromițătoare pentru persoana amenințată ori pentru un membru de familie al acesteia, în scopul prevăzut în alin. (1).
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au fost comise în scopul de a dobândi în mod injust un folos patrimonial, pentru sine sau pentru altul, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 208

Hărțuirea
(1) Fapta celui care, în mod repetat, urmărește, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuința, locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 luni sau cu amendă.
(2) Efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care, prin frecvență sau conținut, îi cauzează o temere unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.
(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul VII Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile

Articolul 209

Sclavia
Punerea sau ţinerea unei persoane în stare de sclavie, precum şi traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 210

Traficul de persoane
(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatării acesteia, săvârşită:
a) prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;
b) profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane;
c) prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimţământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Traficul de persoane săvârşit de un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 12 ani.
(3) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

(la 01-02-2014, Art. 210 a fost modificat de pct. 21 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 211

Traficul de minori
(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(la 02-11-2020, Alineatul (1) din Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(2) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:
(la 02-11-2020, Partea introductivă a Alineatului (2) din Articolul 211 a fost înlocuită de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
a) fapta a fost săvârşită în condiţiile art. 210 alin. (1);
b) fapta a fost săvârşită de către un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu;
c) fapta a pus în pericol viaţa minorului;
d) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
(la 02-11-2020, Litera d) din Alineatul (2) , Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
e) fapta a fost săvârşită de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau făptuitorul a abuzat de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situaţia vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situaţii de dependenţă, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze.
(la 02-11-2020, Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(la 23-05-2016, Alin. (2) al art. 211 a fost modificat de pct. 2 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(3) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

Articolul 212

Supunerea la muncă forţată sau obligatorie
Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispoziţiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinţei sale sau la o muncă obligatorie se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.

Articolul 213

Proxenetismul
(1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituţiei ori obţinerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituţiei de către una sau mai multe persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării prostituţiei s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Dacă faptele sunt săvârşite faţă de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.
(3^1) Dacă fapta prevăzută la alin. (3) a fost săvârşită în una dintre următoarele împrejurări:
a) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
b) minorul se afla în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat

de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;
c) de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune contra libertăţii şi integrităţii sexuale asupra unui minor, o infracţiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei prevăzute la alin. (3) se majorează cu încă o pătrime.
(la 02-11-2020, Articolul 213 din Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 4, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(4) Prin practicarea prostituţiei se înţelege întreţinerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obţinerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

Articolul 214

Exploatarea cerşetoriei
(1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilităţi fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de pe urma acestei activităţi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Dacă fapta este săvârşită în următoarele împrejurări:
a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerşeşte;
b) prin constrângere,

pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 215

Folosirea unui minor în scop de cerşetorie
Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezenţa unui minor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 216

Folosirea serviciilor unei persoane exploatate
Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în art. 182, prestate de o persoană despre care beneficiarul ştie că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

Articolul 216^1

Folosirea prostituţiei infantile
Întreţinerea oricărui act de natură sexuală cu un minor care practică prostituţia se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.
(la 23-05-2016, Art. 216^1 a fost introdus de pct. 3 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Articolul 217

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 209-211, art. 213 alin. (2), art. 216 şi 216^1 se pedepseşte.
(la 23-05-2016, Art. 217 a fost modificat de pct. 4 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Capitolul VIII Infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii sexuale

Articolul 218

Violul
(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârşit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau profitând de această stare, se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(la 02-11-2020, Alineatul (1) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condiţiile alin. (1).
(3) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:
(la 02-11-2020, Partea introductivă a Alineatului (3) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
b) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

(la 02-11-2020, Litera b) din Alineatul (3) , Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
c) victima este un minor;
(la 23-05-2016, Lit. c) a alin. (3) al art. 218 a fost modificată de pct. 5 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;
(la 02-11-2020, Litera e) din Alineatul (3) , Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.
(3^1) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au fost comise față de un minor în circumstanțele prevăzute la alin. (3) lit. a), b) și d)-f) sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.
(la 02-11-2020, Articolul 218 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(la 02-11-2020, Alineatul (4) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) și alin. (2) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepsește.

Articolul 219

Agresiunea sexuală
(1) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute în art. 218, cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința ori profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:
a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
b) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
(la 02-11-2020, Litera b) din Alineatul (2) , Articolul 219 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
c) victima este un minor;
(la 23-05-2016, Lit. c) a alin. (2) al art. 219 a fost modificată de pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;
(la 02-11-2020, Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 219 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.
(2^1) Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când faptele prevăzute la alin. (1) au fost comise față de un minor în circumstanțele prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și d)-f) sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.
(la 02-11-2020, Articolul 219 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1) și alin. (2), fapta constituie viol.
(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se pedepsește.

Articolul 220

Actul sexual cu un minor
(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 14 și 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârşită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 9 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Fapta prevăzută la alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 16 şi 18 ani, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 9 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi dacă:
a) minorul este membru de familie al majorului;
b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situaţia vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situaţii de dependenţă, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
c) fapta a pus în pericol viaţa minorului;
d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.
(4) Fapta prevăzută la alin. (1) se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:
a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;
b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situaţia vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situaţii de dependenţă, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
c) fapta a pus în pericol viaţa minorului;
d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.
(5) Fapta prevăzută la alin. (2) se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:
a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;
b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situaţia vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situaţii de dependenţă, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
c) fapta a pus în pericol viaţa minorului;
d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.
(6) Faptele prevăzute la alin. (1) şi (2), precum şi la alin. (4) lit. e) nu se sancţionează dacă diferenţa de vârstă nu depăşeşte 3 ani.
(7) Tentativa la infracţiunile prevăzute la alin. (1)-(5) se pedepseşte.

(la 02-11-2020, Articolul 220 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

Articolul 221

Coruperea sexuală a minorilor
(1) Comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, precum şi determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(la 02-11-2020, Alineatul (1) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(2) Pedeapsa este închisoarea de la 2 la 8 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când:
(la 02-11-2020, Partea introductivă a Alineatului (2) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;
(la 02-11-2020, Litera a) din Alineatul (2) , Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziţia sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situaţia vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situaţii de dependenţă, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
(la 02-11-2020, Litera b) din Alineatul (2) , Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.
d) fapta a pus în pericol viaţa minorului.
(la 23-05-2016, Lit. d) a alin. (2) al art. 221 a fost introdusă de pct. 9 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(2^1) Fapta prevăzută la alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 14 şi 18 ani, se pedepseşte cu închisoarea de la două luni la 3 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi dacă:
a) minorul este membru de familie al majorului;
b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat

de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
c) fapta a pus în pericol viața minorului;
d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.
(la 02-11-2020, Articolul 221 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 12, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(3) Actul sexual de orice natură săvârșit de un major în prezența unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(la 02-11-2020, Alineatul (3) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(4) Determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(la 02-11-2020, Alineatul (4) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(5) Faptele prevăzute la alin. (1) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.
(la 02-11-2020, Alineatul (5) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1), (2) și (2^1) se pedepsește.
(la 02-11-2020, Alineatul (6) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

Articolul 222

Racolarea minorilor în scopuri sexuale
(1) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220 sau art. 374, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 221, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(la 02-11-2020, Articolul 222 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 14, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

Articolul 222^1

Fapte comise în circumstanțe agravante
Dacă faptele prevăzute la art. 220-222 sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(la 02-11-2020, Capitolul VIII din Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 15, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)

Articolul 223

Hărțuirea sexuală
(1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul IX Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private

Articolul 224

Violarea de domiciliu
(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuință, încăpere, dependința sau loc împrejmuit ținând de acestea, fără consimțământul persoanei care le folosește, ori refuzul de a le părăsi la cererea acesteia se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.
(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 225

Violarea sediului profesional
(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică îşi desfăşoară activitatea profesională ori refuzul de a le părăsi la cererea persoanei îndreptăţite se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.
(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 226

Violarea vieţii private
(1) Atingerea adusă vieţii private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuinţă sau încăpere ori dependinţa ţinând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.
(2) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în alin. (1), către o altă persoană sau către public, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(4) Nu constituie infracţiune fapta săvârşită:
a) de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim;
b) dacă persoana vătămată a acţionat explicit cu intenţia de a fi văzută ori auzită de făptuitor;
c) dacă făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea săvârşirii unei infracţiuni;
d) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.
(5) Plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârşirii faptelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 227

Divulgarea secretului profesional
(1) Divulgarea, fără drept, a unor date sau informaţii privind viaţa privată a unei persoane, de natură să aducă un prejudiciu unei persoane, de către acela care a luat cunoştinţă despre acestea în virtutea profesiei ori funcţiei şi care are obligaţia păstrării confidenţialităţii cu privire la aceste date, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Titlul II Infracţiuni contra patrimoniului

Capitolul I Furtul

Articolul 228

Furtul
(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenţia altuia, fără consimţământul acestuia, în scopul de a şi-l însuşi pe nedrept, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
Notă
Decizie de admitere: RIL nr. 6/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 691 din 3 august 2020:

În interpretarea şi aplicarea dispoziţiilor art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. e) din Codul penal stabileşte:

Fapta de furt săvârşită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranţă plasat pe bun întruneşte elementele de tipicitate ale infracţiunii prevăzute de art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. e) din Codul penal.
(2) Fapta constituie furt şi dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârşirii acel bun se găsea în posesia sau detenţia legitimă a altei persoane.
(3) Se consideră bunuri mobile şi înscrisurile, energia electrică, precum şi orice alt fel de energie care are valoare economică.

Articolul 229

Furtul calificat
(1) Furtul săvârşit în următoarele împrejurări:
a) într-un mijloc de transport în comun;
b) în timpul nopţii;
c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
d) prin efracţie, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;
e) prin scoaterea din funcţiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
Notă
Decizie de admitere: RIL nr. 6/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 691 din 3 august 2020:

În interpretarea şi aplicarea dispoziţiilor art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. e) din Codul penal stabileşte:

Fapta de furt săvârşită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranţă plasat pe bun întruneşte elementele de tipicitate ale infracţiunii prevăzute de art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. e) din Codul penal.
(2) Dacă furtul a fost săvârşit în următoarele împrejurări:
a) asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;
b) prin violare de domiciliu sau sediu profesional;
c) de o persoană având asupra sa o armă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
(3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:
a) ţiţei, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;
b) componente ale sistemelor de irigaţii;
c) componente ale reţelelor electrice;
d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situaţii de urgenţă publică;
e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenţie la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
f) instalaţii de siguranţă şi dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian şi componente ale acestora, precum şi componente ale mijloacelor de transport aferente;
g) bunuri prin însuşirea cărora se pune în pericol siguranţa traficului şi a persoanelor pe drumurile publice;
h) cabluri, linii, echipamente şi instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii, precum şi componente de comunicaţii, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 230

Furtul în scop de folosinţă
(1) Furtul care are ca obiect un vehicul, săvârşit în scopul de a-l folosi pe nedrept, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în art. 228 sau art. 229, după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime.
(2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează folosirea fără drept a unui terminal de comunicaţii al altuia sau folosirea unui terminal de comunicaţii racordat fără drept la o reţea, dacă s-a produs o pagubă.

Articolul 231
(1) Faptele prevăzute în prezentul capitol, săvârşite între membrii de familie de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuieşte împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se pedepsesc numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(2) În cazul faptelor prevăzute la art. 228 şi 230, împăcarea înlătură răspunderea penală.

(la 29-11-2020, Articolul 231 din Capitolul I , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 274 din 26 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1144 din 26 noiembrie 2020)

Articolul 232

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepseşte.

Capitolul II Tâlhăria şi pirateria

Articolul 233

Tâlhăria
Furtul săvârşit prin întrebuinţarea de violenţe sau ameninţări ori prin punerea victimei în stare de inconştienţă sau neputinţa de a se apăra, precum şi furtul urmat de întrebuinţarea unor astfel de mijloace

pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracţiunii ori pentru ca făptuitorul să-şi asigure scăparea se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 234

Tâlhăria calificată
(1) Tâlhăria săvârşită în următoarele împrejurări:
a) prin folosirea unei arme ori substanţe explozive, narcotice sau paralizante;
b) prin simularea de calităţi oficiale;
c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
d) în timpul nopţii;
e) într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;
f) prin violare de domiciliu sau sediu profesional, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tâlhăria săvârşită în condiţiile art. 229 alin. (3) se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi.
(la 01-02-2014, Alin. (2) al art. 234 a fost modificat de pct. 24 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.

Articolul 235

Pirateria
(1) Furtul comis, prin violenţă sau ameninţare, de către o persoană care face parte din echipajul sau din pasagerii unei nave aflate în marea liberă, al bunurilor ce se găsesc pe acel vas sau pe o altă navă, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează şi capturarea unei nave aflate în marea liberă sau faptul de a provoca, prin orice mijloc, naufragiul ori eşuarea acesteia, în scopul de a-şi însuşi încărcătura ei sau de a tâlhări persoanele aflate la bord.
(3) Dacă pirateria a avut ca urmare vătămarea corporală, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Există piraterie şi dacă fapta s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave şi nave.

Articolul 236

Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei
Dacă faptele prevăzute în art. 233-235 au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 237

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 233-235 se pedepseşte.

Capitolul III Infracţiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii

Articolul 238

Abuzul de încredere
(1) Însuşirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredinţat în baza unui titlu şi cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 239

Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor
(1) Fapta debitorului de a înstrăina, ascunde, deteriora sau distruge, în tot sau în parte, valori ori bunuri din patrimoniul său ori de a invoca acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei care, ştiind că nu va putea plăti, achiziţionează bunuri ori servicii producând o pagubă creditorului.
(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 240

Bancruta simplă

(1) Neintroducerea sau introducerea tardivă, de către debitorul persoană fizică ori de reprezentantul legal al persoanei juridice debitoare, a cererii de deschidere a procedurii insolvenței, într-un termen care depășește cu mai mult de 6 luni termenul prevăzut de lege de la apariția stării de insolvență, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 241

Bancruta frauduloasă
(1) Fapta persoanei care, în frauda creditorilor:
a) falsifică, sustrage sau distruge evidențele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia;
b) înfățișează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situația financiară sume nedatorate;
c) înstrăinează, în caz de insolvență a debitorului, o parte din active se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.
(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 242

Gestiunea frauduloasă
(1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Când fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârșită de administratorul judiciar, de lichidatorul averii debitorului sau de un reprezentant sau prepus al acestora, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) săvârșite în scopul de a dobândi un folos patrimonial se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 243

Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor
(1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităților sau celui care l-a pierdut sau de a dispune de acel bun ca de al său se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și însușirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparține altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului, sau nepredarea acestuia în termen de 10 zile din momentul în care a cunoscut că bunul nu îi aparține.
(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Articolul 244

Înșelăciunea
(1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Înșelăciunea săvârșită prin folosirea de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.
(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Articolul 245

Înșelăciunea privind asigurările
(1) Distrugerea, degradarea, aducerea în stare de neîntrebuințare, ascunderea sau înstrăinarea unui bun asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului, în scopul de a obține, pentru sine sau pentru altul, suma asigurată, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Fapta persoanei care, în scopul prevăzut în alin. (1), simulează, își cauzează sau agravează leziuni sau vătămări corporale produse de un risc asigurat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Articolul 246

Deturnarea licitațiilor publice
Fapta de a îndepărta, prin constrângere sau corupere, un participant de la o licitație publică ori înțelegerea între participanți pentru a denatura prețul de adjudecare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 247

Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile
(1) Fapta creditorului care, cu ocazia dării cu împrumut de bani sau bunuri, profitând de starea de vădită vulnerabilitate a debitorului, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității ori relației de dependență în care debitorul se află față de el, îl face să constituie sau să transmită, pentru sine sau pentru altul, un drept real ori de creanță de valoare vădit disproporționată față de această prestație se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Punerea unei persoane în stare de vădită vulnerabilitate prin provocarea unei intoxicații cu alcool sau cu substanțe psihoactive în scopul de a o determina să consimtă la constituirea sau transmiterea unui drept real ori de creanță sau să renunțe la un drept, dacă s-a produs o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 248

Sancționarea tentativei
Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 239 alin. (1), art. 241 și art. 244-247 se pedepsește.

Capitolul IV Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice

Articolul 249

Frauda informatică
Introducerea, modificarea sau ștergerea de date informatice, restricționarea accesului la aceste date ori împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, dacă s-a cauzat o pagubă unei persoane, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 250

Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos
(1) Efectuarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a unui instrument de plată electronică sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 2/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează efectuarea uneia dintre operațiunile prevăzute în alin. (1), prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 2/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.
(3) Transmiterea neautorizată către altă persoană a oricăror date de identificare, în vederea efectuării uneia dintre operațiunile prevăzute în alin. (1), se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 251

Acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos
(1) Acceptarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, cunoscând că este efectuată prin folosirea unui instrument de plată electronică falsificat sau utilizat fără consimțământul titularului său, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează acceptarea uneia dintre operațiunile prevăzute în alin. (1), cunoscând că este efectuată prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.

Articolul 252

Sancționarea tentativei
Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

Capitolul V Distrugerea și tulburarea de posesie

Articolul 253

Distrugerea
(1) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Distrugerea unui înscris sub semnătură privată, care aparţine în tot sau în parte altei persoane şi serveşte la dovedirea unui drept de natură patrimonială, dacă prin aceasta s-a produs o pagubă, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) priveşte bunuri care fac parte din patrimoniul cultural, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.
(4) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun, săvârşită prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc şi dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(5) Dispoziţiile prevăzute în alin. (3) şi alin. (4) se aplică chiar dacă bunul aparţine făptuitorului.
(6) Pentru faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(7) Tentativa faptelor prevăzute în alin. (3) şi alin. (4) se pedepseşte.

Articolul 254

Distrugerea calificată
(1) Dacă faptele prevăzute în art. 253 au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor bunuri imobile ori a unor lucrări, echipamente, instalaţii sau componente ale acestora şi care a avut ca urmare moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane.

Articolul 255

Distrugerea din culpă
(1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparţine făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârşită prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc şi dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Dacă faptele au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

Articolul 256

Tulburarea de posesie
(1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violenţă sau ameninţare ori prin desfiinţarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul VI

Infracţiuni care au produs consecinţe deosebit de grave
(la 23-05-2016, Capitolul VI din titlul II a fost introdus de pct. 11 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Articolul 256^1

Faptele care au produs consecinţe deosebit de grave
Dacă faptele prevăzute la art. 228, 229, 233, 234, 235, 239, 242, 244, 245, 247, art. 249-251 au produs consecinţe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.
(la 23-05-2016, Art. 256^1 a fost introdus de pct. 11 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Titlul III Infracţiuni privind autoritatea şi frontiera de stat

Capitolul I Infracţiuni contra autorităţii

Articolul 257

Ultrajul
(1) Ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violenţe, vătămarea corporală, loviriile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul săvârşite împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuţii, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.
(2) Săvârşirea unei infracţiuni împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în

legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.
(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele comise în condiţiile alin. (2), dacă privesc un membru de familie al funcţionarului public.
(4) Faptele prevăzute în alin. (1)-(3), comise asupra unui poliţist sau jandarm, aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuţii, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 19/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 874 din 24 septembrie 2020:

Stabileşte că, în interpretarea dispoziţiilor art. 257 alin. (4) din Codul penal, noţiunea de „poliţist" are în vedere şi persoana care exercită funcţia de poliţist local în temeiul Legii poliţiei locale nr. 155/2010.

Articolul 258

Uzurparea de calităţi oficiale
(1) Folosirea fără drept a unei calităţi oficiale care implică exerciţiul autorităţii de stat, însoţită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta funcţionarului public care continuă să exercite o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii.
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) sau alin. (2) au fost săvârşite de o persoană care poartă, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorităţi publice, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 259

Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri
(1) Sustragerea ori distrugerea unui înscris care se află în păstrarea ori în deţinerea unei persoane dintre cele prevăzute în art. 176 sau art. 175 alin. (2) se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Dacă fapta este săvârşită de un funcţionar public în exercitarea atribuţiilor de serviciu, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(3) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 260

Ruperea de sigilii
(1) Înlăturarea ori distrugerea unui sigiliu legal aplicat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.

Articolul 261

Sustragerea de sub sechestru
(1) Sustragerea unui bun care este legal sechestrat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.

Capitolul II Infracţiuni privind frontiera de stat

Articolul 262

Trecerea frauduloasă a frontierei de stat
(1) Intrarea sau ieşirea din ţară prin trecerea ilegală a frontierei de stat a României se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită:
a) în scopul sustragerii de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative, privative de libertate;
b) de către un străin declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de şedere în ţară, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Tentativa se pedepseşte.
(4) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită de o victimă a traficului de persoane sau de minori, nu se pedepseşte.

Articolul 263

Traficul de migranţi

(1) Racolarea, îndrumarea, călăuzirea, transportarea, transferarea sau adăpostirea unei persoane, în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat a României, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Când fapta a fost săvârșită:
a) în scopul de a obține, direct sau indirect, un folos patrimonial;
b) prin mijloace care pun în pericol viața, integritatea sau sănătatea migrantului;
c) prin supunerea migrantului la tratamente inumane sau degradante, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 264

Facilitarea ședерii ilegale în România
(1) Fapta persoanei care facilitează, prin orice mijloace, rămânerea ilegală pe teritoriul României a unei persoane, victimă a unei infracțiuni de trafic de persoane, de minori sau de migranți, care nu are cetățenia română și nici domiciliul în România, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Dacă mijlocul folosit constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.
(2) Când fapta a fost săvârșită:
a) în scopul de a obține, direct sau indirect, un folos patrimonial;
b) de către un funcționar public aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) sunt săvârșite cu privire la un alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

Articolul 265

Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României
Sustragerea de la executarea obligațiilor instituite de autoritățile competente, de către străinul față de care s-a dispus măsura îndepărtării de pe teritoriul României ori a fost dispusă interzicerea dreptului de ședere, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Titlul IV Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

Articolul 266

Nedenunțarea
(1) Fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Nedenunțarea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.
(3) Nu se pedepsește persoana care, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva unei persoane pentru săvârșirea faptei nedenunțate, încunoștințează autoritățile competente despre aceasta sau care, chiar după punerea în mișcare a acțiunii penale, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanților.

Articolul 267

Omisiunea sesizării
(1) Funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Când fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.

Articolul 268

Inducerea în eroare a organelor judiciare
(1) Sesizarea penală, făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, cunoscând că aceasta este nereală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Producerea sau ticluirea de probe nereale, în scopul de a dovedi existența unei fapte prevăzute de legea penală ori săvârșirea acesteia de către o anumită persoană, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Nu se pedepsește persoana care a săvârșit inducerea în eroare a organelor judiciare, dacă declară, înainte de reținerea, arestarea sau de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva celui față de care s-a făcut denunțul sau plângerea ori s-au produs probele, că denunțul, plângerea sau probele sunt nereale.

Articolul 269

Favorizarea făptuitorului
(1) Ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(2) Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor.
(3) Favorizarea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

Articolul 270

Tăinuirea
(1) Primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(2) Pedeapsa aplicată tăinuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor.
(3) Tăinuirea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

Articolul 271

Obstrucționarea justiției
(1) Persoana care, fiind avertizată asupra consecințelor faptei sale:
a) împiedică, fără drept, organul de urmărire sau instanța să efectueze, în condițiile legii, un act procedural;
b) refuză să pună la dispoziția organului de urmărire penală, instanței sau judecătorului sindic, în tot sau în parte, datele, informațiile, înscrisurile sau bunurile deținute, care i-au fost solicitate în mod explicit, în condițiile legii, în vederea soluționării unei cauze, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanei urmărite sau judecate pentru infracțiunea care formează obiectul procesului penal.

Articolul 272

Influențarea declarațiilor
(1) Încercarea de a determina sau determinarea unei persoane, indiferent de calitatea acesteia, prin corupere, prin constrângere ori prin altă faptă cu efect vădit intimidant, săvârșită asupra sa ori asupra unui membru de familie al acesteia, să nu sesizeze organele de urmărire penală, să nu dea declarații, să își retragă declarațiile, să dea declarații mincinoase ori să nu prezinte probe, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură judiciară, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.
(2) Nu constituie infracțiune înțelegerea patrimonială dintre infractor și persoana vătămată, intervenită în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângere prealabilă sau pentru care intervine împăcarea.

Articolul 273

Mărturia mincinoasă
(1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 1/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 173 din 3 martie 2020:

Martorul denunțător care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) din Codul penal poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal.
(2) Mărturia mincinoasă săvârșită:
a) de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecție a martorilor;
b) de un investigator sub acoperire;
c) de o persoană care întocmește un raport de expertiză ori de un interpret;
d) în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață ori închisoarea de 10 ani sau mai mare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Autorul nu se pedepsește dacă își retrage mărturia, în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau de punerea în mișcare a acțiunii penale ori în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 10/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 416 din 28 mai 2019:

Stabilește că participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți și audiat ulterior ca martor, în cauza disjunsă, nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă prevăzute de art. 273 din Codul penal.

Articolul 274

Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției
Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unei persoane ori a unui membru de familie al acesteia, pe motiv că a sesizat organele de urmărire penală, a dat declarații ori a prezentat probe într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură dintre cele prevăzute în art. 273, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Articolul 275

Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri
(1) Sustragerea, distrugerea, reținerea, ascunderea ori alterarea de mijloace materiale de probă sau de înscrisuri, în scopul de a împiedica aflarea adevărului într-o procedură judiciară, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 3/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 396 din 15 aprilie 2021:

Stabilește că:

1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri, prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal, are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare începute.

2. Autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care sunt folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează împiedicarea, în orice alt mod, ca un înscris necesar soluționării unei cauze, emis de către un organ judiciar sau adresat acestuia, să ajungă la destinatar.

Articolul 276

Abrogat.
(la 08-12-2014, Art. 276 a fost abrogat de art. unic din LEGEA nr. 159 din 4 decembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 887 din 5 decembrie 2014.)

Articolul 277

Compromiterea intereselor justiției
(1) Divulgarea, fără drept, de informații confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se administreze o probă, de către un magistrat sau un alt funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, dacă prin aceasta poate fi îngreunată sau împiedicată urmărirea penală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Dezvăluirea, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală, înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.
(3) Dezvăluirea, fără drept, de informații dintr-o cauză penală, de către un martor, expert sau interpret, atunci când această interdicție este impusă de legea de procedură penală, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.
(4) Nu constituie infracțiune fapta prin care sunt divulgate ori dezvăluite acte sau activități vădit ilegale comise de autorități într-o cauză penală.

Articolul 278

Încălcarea solemnității ședinței
Întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare sau obscene, de natură să perturbe activitatea instanței, de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfășoară în fața instanței, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

Articolul 279

Ultrajul judiciar
(1) Amenințarea, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, loviturile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul, săvârșite împotriva unui judecător sau procuror aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se

sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.
(2) Săvârşirea unei infracţiuni împotriva unui judecător sau procuror ori împotriva bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.
(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele comise în condiţiile alin. (2), dacă privesc un membru de familie al judecătorului sau al procurorului.
(4) Dispoziţiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător şi faptelor comise împotriva unui avocat în legătură cu exercitarea profesiei.

Articolul 280

Cercetarea abuzivă
(1) Întrebuinţarea de promisiuni, ameninţări sau violenţe împotriva unei persoane urmărite sau judecate într-o cauză penală, de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pentru a o determina să dea ori să nu dea declaraţii, să dea declaraţii mincinoase ori să îşi retragă declaraţiile, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează producerea, falsificarea ori ticluirea de probe nereale de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător.

Articolul 281

Supunerea la rele tratamente
(1) Supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative în alt mod decât cel prevăzut de dispoziţiile legale se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.
(2) Supunerea la tratamente degradante ori inumane a unei persoane aflate în stare de reţinere, deţinere ori în executarea unei măsuri de siguranţă sau educative, privative de libertate, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.

Articolul 282

Tortura
(1) Fapta funcţionarului public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat sau a altei persoane care acţionează la instigarea sau cu consimţământul expres ori tacit al acestuia de a provoca unei persoane puternice suferinţe fizice ori psihice:
a) în scopul obţinerii de la această persoană sau de la o terţă persoană informaţii sau declaraţii;
b) în scopul pedepsirii ei pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis;
c) în scopul de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terţe persoane;
d) pe un motiv bazat pe orice formă de discriminare, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a avut ca urmare o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Tortura ce a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Tentativa la infracţiunea prevăzută în alin. (1) se pedepseşte.
(5) Nicio împrejurare excepţională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de ameninţări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de orice altă stare de excepţie, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura. De asemenea, nu poate fi invocat ordinul superiorului ori al unei autorităţi publice.
(6) Nu constituie tortură durerea sau suferinţele ce rezultă exclusiv din sancţiuni legale şi care sunt inerente acestor sancţiuni sau sunt ocazionate de ele.

Articolul 283

Represiunea nedreaptă
(1) Fapta de a pune în mişcare acţiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.
(2) Reţinerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.

Articolul 284

Asistenţa şi reprezentarea neloială

(1) Fapta avocatului sau a reprezentantului unei persoane care, în înţelegere frauduloasă cu o persoană cu interese contrare în aceeaşi cauză, în cadrul unei proceduri judiciare sau notariale, vatămă interesele clientului sau ale persoanei reprezentate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează înţelegerea frauduloasă dintre avocat sau reprezentantul unei persoane şi un terţ interesat de soluţia ce se va pronunţa în cauză, în scopul vătămării intereselor clientului sau ale persoanei reprezentate.
(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 285

Evadarea
(1) Evadarea din starea legală de reţinere sau de deţinere se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Când evadarea este săvârşită prin folosire de violenţe sau arme, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Se consideră evadare:
a) neprezentarea nejustificată a persoanei condamnate la locul de deţinere, la expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate;
b) părăsirea, fără autorizare, de către persoana condamnată, a locului de muncă, aflat în exteriorul locului de deţinere.
(4) Pedeapsa aplicată pentru infracţiunea de evadare se adaugă la restul rămas neexecutat din pedeapsă la data evadării.
(5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte.

Articolul 286

Înlesnirea evadării
(1) Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Înlesnirea evadării:
a) săvârşită prin folosire de violenţe, arme, substanţe narcotice sau paralizante;
b) a două sau mai multor persoane în aceeaşi împrejurare;
c) unei persoane reţinute sau arestate pentru o infracţiune sancţionată de lege cu pedeapsa detenţiunii pe viaţă ori cu pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare ori condamnate la o astfel de pedeapsă se sancţionează cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) sunt săvârşite de o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel reţinut sau deţinut, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(4) Înlesnirea evadării, săvârşită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel care a evadat, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani.
(5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte.

Articolul 287

Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti
(1) Nerespectarea unei hotărâri judecătoreşti săvârşită prin:
a) împotrivirea la executare, prin opunerea de rezistenţă faţă de organul de executare;
b) refuzul organului de executare de a pune în aplicare o hotărâre judecătorească, prin care este obligat să îndeplinească un anumit act;
c) refuzul de a sprijini organul de executare în punerea în aplicare a hotărârii, de către persoanele care au această obligaţie conform legii;
d) neexecutarea hotărârii judecătoreşti prin care s-a dispus reintegrarea în muncă a unui salariat;
e) neexecutarea hotărârii judecătoreşti privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată;
f) nerespectarea hotărârilor judecătoreşti privind stabilirea, plata, actualizarea şi recalcularea pensiilor;
g) împiedicarea unei persoane de a folosi, în tot sau în parte, un imobil deţinut în baza unei hotărâri judecătoreşti, de către cel căruia îi este opozabilă hotărârea, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
h) nerespectarea unei măsuri de protecţie dispuse în executarea unui ordin european de protecţie.
(la 23-07-2016, Lit. h) a alin. (1) al art. 287 a fost introdusă de pct. 1 al art. 25 din LEGEA nr. 151 din 13 iulie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 545 din 20 iulie 2016.)
(2) În cazul faptelor prevăzute în lit. d)-g), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(3) În cazul faptei prevăzute la alin. (1) lit. h), împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.
(la 23-07-2016, Alin. (3) al art. 287 a fost introdus de pct. 2 al art. 25 din LEGEA nr. 151 din 13 iulie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 545 din 20 iulie 2016.)

Articolul 288

Neexecutarea sancţiunilor penale

(1) Sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare ori accesorii sau a măsurii de siguranţă prevăzute în art. 108 lit. b) şi lit. c), de către persoana fizică faţă de care s-au dispus aceste sancţiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 2/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 242 din 28 martie 2019:

Stabileşte că „Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranţă prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) nu realizează condiţiile de tipicitate ale infracţiunii prevăzute de art. 288 alin. (1) din Codul penal".
(2) Sustragerea de la executarea unei măsuri educative privative de libertate prin părăsirea fără drept a centrului educativ sau a centrului de detenţie ori prin neprezentarea după expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(3) Neexecutarea, de către mandatar sau administrator, a pedepselor complementare aplicate unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art. 141 se pedepseşte cu amendă.

Titlul V Infracţiuni de corupţie şi de serviciu

Capitolul I Infracţiuni de corupţie

Articolul 289

Luarea de mită
(1) Fapta funcţionarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primeşte bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta.
(la 01-02-2014, Alin. (1) al art. 289 a fost modificat de pct. 25 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracţiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.
(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 290

Darea de mită
(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condiţiile arătate în art. 289, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Fapta prevăzută în alin. (1) nu constituie infracţiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.
(3) Mituitorul nu se pedepseşte dacă denunţă fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 1/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 173 din 3 martie 2020:

Martorul denunţător care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) din Codul penal poate fi subiect activ al infracţiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal.
(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut în alin. (2) sau date după denunţul prevăzut în alin. (3).
(5) Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 291

Traficul de influenţă
(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârşită de către o persoană care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public şi care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 292

Cumpărarea de influenţă
(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(la 01-02-2014, Alin. (1) al art. 292 a fost modificat de pct. 26 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) Făptuitorul nu se pedepseşte dacă denunţă fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.
(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunţul prevăzut în alin. (2).
(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 293

Fapte săvârşite de către membrii instanţelor de arbitraj sau în legătură cu aceştia
Dispoziţiile art. 289 şi art. 290 se aplică în mod corespunzător şi persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunţe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluţionare de către părţile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfăşoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.

Articolul 294

Fapte săvârşite de către funcţionari străini sau în legătură cu aceştia
Prevederile prezentului capitol se aplică în privinţa următoarelor persoane, dacă, prin tratatele internaţionale la care România este parte, nu se dispune altfel:
a) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuţii similare în cadrul unei organizaţii publice internaţionale la care România este parte;
b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizaţiilor internaţionale la care România este parte;
c) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuţii similare, în cadrul Uniunii Europene;
(la 01-02-2014, Lit. c) a art. 294 a fost modificată de pct. 27 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
d) persoanelor care exercită funcţii juridice în cadrul instanţelor internaţionale a căror competenţă este acceptată de România, precum şi funcţionarilor de la grefele acestor instanţe;
e) funcţionarilor unui stat străin;
f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.
g) juraţilor din cadrul unor instanţe străine.
(la 01-02-2014, Lit. g) a art. 294 a fost introdusă de pct. 28 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Capitolul II Infracţiuni de serviciu

Articolul 295

Delapidarea
(1) Însuşirea, folosirea sau traficarea de către un funcţionar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 296

Purtarea abuzivă
(1) Întrebuinţarea de expresii jignitoare faţă de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.
(2) Ameninţarea ori lovirea sau alte violenţe săvârşite în condiţiile alin. (1) se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Articolul 297

Abuzul în serviciu
(1) Fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, nu îndeplineşte un act sau îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor

legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.*)
Notă
Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 517 din 8 iulie 2016, s-a admis excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 297 alin. (1) din Codul penal, constanându-se ca acestea sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii".

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 8 iulie 2016-21 august 2016, dispozițiile invocate mai sus au fost suspendate de drept, în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora nu s-a înțeles "îndeplinește prin încălcarea legii", încetându-și efectele juridice, în data de 22 august 2016, în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora nu s-a înțeles "îndeplinește prin încălcarea legii", iar legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngrădește exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 12/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 355 din 7 aprilie 2021.

Articolul 298

Neglijența în serviciu
Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
Notă
*) Prin DECIZIA nr. 518 din 6 iulie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 765 din 26 septembrie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că dispozițiile art. 298 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă" din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii".

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 26 septembrie 2017 - 9 noiembrie 2017, dispozițiile art. 298 din Codul penal în măsura în care prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă" din cuprinsul acestora nu se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii", au fost suspendate de drept,, încetându-și efectele juridice începând cu data de 10 noiembrie 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 299

Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual
(1) Fapta funcționarului public care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, a urgenta ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obține favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de efectele acelui act de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.
(2) Pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală de către un funcționar public care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

Articolul 300

Uzurparea funcției

Fapta funcţionarului public care, în timpul serviciului, îndeplineşte un act ce nu intră în atribuţiile sale, dacă prin aceasta s-a produs una dintre urmările prevăzute în art. 297, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Articolul 301

Folosirea funcţiei pentru favorizarea unor persoane
(1) Fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obţinut un folos patrimonial pentru sine, pentru soţul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică pe o perioadă de 3 ani.
(2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situaţii:
a) emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;
b) exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligaţii impuse de lege, cu respectarea condiţiilor şi limitelor prevăzute de aceasta.

(la 28-07-2017, Articolul 301 din Capitolul II , Titlul V , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 1, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 193 din 24 iulie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 598 din 25 iulie 2017)

Articolul 302

Violarea secretului corespondenţei
(1) Deschiderea, sustragerea, distrugerea sau reţinerea, fără drept, a unei corespondenţe adresate altuia, precum şi divulgarea fără drept a conţinutului unei asemenea corespondenţe, chiar atunci când aceasta a fost trimisă deschisă ori a fost deschisă din greşeală, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Interceptarea, fără drept, a unei convorbiri sau a unei comunicări efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicaţii se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) au fost săvârşite de un funcţionar public care are obligaţia legală de a respecta secretul profesional şi confidenţialitatea informaţiilor la care are acces, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.
(4) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, către o altă persoană sau către public, fără drept, a conţinutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoştinţă de aceasta din greşeală sau din întâmplare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(5) Nu constituie infracţiune fapta săvârşită:
a) dacă făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea săvârşirii unei infracţiuni;
b) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.
(6) Deţinerea sau confecţionarea, fără drept, de mijloace specifice de interceptare ori de înregistrare a comunicaţiilor se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(la 01-02-2014, Alin. (6) al art. 302 a fost modificat de pct. 29 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(7) Pentru faptele prevăzute la alin. (1), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(la 01-02-2014, Alin. (7) al art. 302 a fost introdus de pct. 30 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 303

Divulgarea informaţiilor secrete de stat
(1) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de stat, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art. 176, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Deţinerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conţine informaţii secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art. 176, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(3) Persoana care deţine un document ce conţine informaţii secrete de stat, care poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art. 176, nu se pedepseşte dacă predă de îndată documentul la organul sau instituţia emitentă.

Articolul 304

Divulgarea informaţiilor secrete de serviciu sau nepublice
(1) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele sau activitatea unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care ia cunoştinţă de acestea, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Dacă, urmare a faptei prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), s-a săvârşit o infracţiune împotriva investigatorului sub acoperire, a martorului protejat sau a persoanei incluse în Programul de protecţie a martorilor, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani, iar dacă s-a comis cu intenţie o infracţiune contra vieţii, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

Articolul 305

Neglijenţa în păstrarea informaţiilor
(1) Neglijenţa care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce conţine informaţii secrete de stat, precum şi neglijenţa care a prilejuit altei persoane aflarea unei asemenea informaţii se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele prevăzute în art. 303 alin. (1) şi art. 304, dacă au fost săvârşite din culpă.

Articolul 306

Obţinerea ilegală de fonduri
(1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanţiilor necesare acordării finanţărilor obţinute sau garantate din fonduri publice, dacă are ca rezultat obţinerea pe nedrept a acestor fonduri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Tentativa se pedepseşte.
Notă
Conform art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispoziţiile art. 306, 307 şi 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările şi completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător şi în cazul în care infracţiunile sunt săvârşite de persoanele prevăzute la art. 294 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaţionale la care România este parte, nu se dispune altfel.

Articolul 307

Deturnarea de fonduri
(1) Schimbarea destinaţiei fondurilor băneşti ori a resurselor materiale alocate unei autorităţi publice sau instituţii publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinaţiei fondurilor provenite din finanţările obţinute sau garantate din fonduri publice.
(3) Tentativa se pedepseşte.
Notă
Conform art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispoziţiile art. 306, 307 şi 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările şi completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător şi în cazul în care infracţiunile sunt săvârşite de persoanele prevăzute la art. 294 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaţionale la care România este parte, nu se dispune altfel.

Articolul 308

Infracţiuni de corupţie şi de serviciu comise de alte persoane
(1) Dispoziţiile art. 289-292, 295, 297-300 şi art. 304 privitoare la funcţionarii publici se aplică în mod corespunzător şi faptelor săvârşite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remuneraţie, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.
(la 28-07-2017, Alineatul (1) din Articolul 308 , Capitolul II , Titlul V , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 2, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 193 din 24 iulie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 598 din 25 iulie 2017)
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 13/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 721 din 11 august 2020:

Întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale nu are, în sensul dispoziţiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, calitatea de persoană care exercită permanent ori temporar, cu sau fără o remuneraţie, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal, în raporturile cu întreprinderea individuală.

În cazul în care întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale exercită un serviciu de interes public care este supus controlului ori supravegherii autorităţilor publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public, acesta are calitatea de funcţionar public în accepţiunea dispoziţiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.
(2) În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

Articolul 309

Faptele care au produs consecinţe deosebit de grave
Dacă faptele prevăzute în art. 295, art. 297, art. 298, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307 au produs consecinţe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.
Notă
Conform art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispoziţiile art. 306, 307 şi 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările şi completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător şi în cazul în care infracţiunile sunt săvârşite de persoanele prevăzute la art. 294 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaţionale la care România este parte, nu se dispune altfel.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 12/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2015:

În interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul pedepselor definitive pentru infracţiuni care au produs consecinţe deosebit de grave potrivit Codului penal anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 din Codul penal, prin raportare la varianta agravată a infracţiunilor limitativ enumerate în art. 309 din Codul penal.

Titlul VI Infracţiuni de fals

Capitolul I Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori

Articolul 310

Falsificarea de monede
(1) Falsificarea de monedă cu valoare circulatorie se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează falsificarea unei monede, emise de către autorităţile competente, înainte de punerea oficială în circulaţie a acesteia.
(3) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 311

Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată
(1) Falsificarea de titluri de credit, titluri sau instrumente pentru efectuarea plăţilor sau a oricăror altor titluri ori valori asemănătoare se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) priveşte un instrument de plată electronică, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 312

Falsificarea de timbre sau efecte poştale
(1) Falsificarea de timbre de orice fel, mărci poştale, plicuri poştale, cărţi poştale sau cupoane răspuns internaţional se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 313

Punerea în circulaţie de valori falsificate
(1) Punerea în circulaţie a valorilor falsificate prevăzute în art. 310-312, precum şi primirea, deţinerea sau transmiterea acestora, în vederea punerii lor în circulaţie, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea de falsificare prin care au fost produse.
(2) Punerea în circulaţie a valorilor falsificate prevăzute în art. 310-312, săvârşită de către autor sau un participant la infracţiunea de falsificare, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea de falsificare prin care au fost produse.
(3) Repunerea în circulaţie a uneia dintre valorile prevăzute în art. 310-312, de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că este falsificată, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea de falsificare prin care au fost produse, ale cărei limite speciale se reduc la jumătate.
(4) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 314

Deţinerea de instrumente în vederea falsificării de valori
(1) Fabricarea, primirea, deţinerea sau transmiterea de instrumente sau materiale cu scopul de a servi la falsificarea valorilor sau titlurilor prevăzute în art. 310, art. 311 alin. (1) şi art. 312 se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Fabricarea, primirea, deţinerea sau transmiterea de echipamente, inclusiv hardware sau software, cu scopul de a servi la falsificarea instrumentelor de plată electronică, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(3) Nu se pedepseşte persoana care, după comiterea vreuneia dintre faptele prevăzute în alin. (1) sau alin. (2), înainte de descoperirea acestora şi înainte de a se fi trecut la săvârşirea faptei de falsificare, predă instrumentele sau materialele deţinute autorităţilor judiciare ori încunoştinţează aceste autorităţi despre existenţa lor.

Articolul 315

Emiterea frauduloasă de monedă
(1) Confecţionarea de monedă autentică prin folosirea de instalaţii sau materiale destinate acestui scop, cu încălcarea condiţiilor stabilite de autorităţile competente sau fără acordul acestora, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează punerea în circulaţie a monedei confecţionate în condiţiile alin. (1), precum şi primirea, deţinerea sau transmiterea acesteia, în vederea punerii ei în circulaţie.
(3) Tentativa se pedepseşte.
(la 23-05-2016, Alin. (3) al art. 315 a fost introdus de pct. 12 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Articolul 316

Falsificarea de valori străine
Dispoziţiile cuprinse în prezentul capitol se aplică şi în cazul când infracţiunea priveşte monede, timbre, titluri de valoare ori instrumente de plată emise în străinătate.

Capitolul II Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare

Articolul 317

Falsificarea de instrumente oficiale
(1) Falsificarea unui sigiliu, a unei ştampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc persoanele prevăzute în art. 176 sau persoanele fizice menţionate în art. 175 alin. (2) se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Falsificarea unui sigiliu, a unei ştampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc alte persoane decât cele prevăzute în alin. (1) se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(3) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 318

Folosirea instrumentelor false
Folosirea instrumentelor false prevăzute în art. 317 se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 319

Falsificarea de instrumente de autentificare străine
Dispoziţiile cuprinse în prezentul capitol se aplică şi atunci când fapta priveşte instrumente de autentificare sau de marcare folosite de autorităţile unui stat străin.

Capitolul III Falsuri în înscrisuri

Articolul 320

Falsul material în înscrisuri oficiale
(1) Falsificarea unui înscris oficial, prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Falsul prevăzut în alin. (1), săvârşit de un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Sunt asimilate înscrisurilor oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecinţe juridice.
(4) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 321

Falsul intelectual
(1) Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcţionar public aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu ştiinţă de a insera unele date sau împrejurări, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Articolul 322

Falsul în înscrisuri sub semnătură privată
(1) Falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul dintre modurile prevăzute în art. 320 sau art. 321, dacă făptuitorul foloseşte înscrisul falsificat ori îl încredinţează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Tentativa se pedepseşte.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 3/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 138 din 21 februarie 2020:

Stabileşte că folosirea sau prezentarea cu rea-credinţă de înscrisuri sub semnătură privată falsificate, care a avut ca rezultat obţinerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, săvârşită de către aceeaşi persoană care, în calitate de autor sau participant secundar, a contribuit la comiterea falsului, realizează conţinutul infracţiunilor de folosire sau prezentare cu rea-credinţă de documente ori declaraţii false, inexacte sau incomplete, prevăzută de art. 18^1 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie, şi fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322 alin. (1) din Codul penal, în concurs real.

Articolul 323

Uzul de fals
Folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, când înscrisul este oficial, şi cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, când înscrisul este sub semnătură privată.

Articolul 324

Falsificarea unei înregistrări tehnice
(1) Falsificarea unei înregistrări tehnice prin contrafacere, alterare ori prin determinarea atestării unor împrejurări necorespunzătoare adevărului sau omisiunea înregistrării unor date sau împrejurări, dacă a fost urmată de folosirea de către făptuitor a înregistrării ori de încredinţarea acesteia unei alte persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează folosirea unei înregistrări tehnice falsificate în vederea producerii unei consecinţe juridice.
(3) Prin înregistrare tehnică, în sensul prezentului articol, se înţelege atestarea unei valori, greutăţi, măsuri ori a desfăşurării unui eveniment, realizată, în tot sau în parte, în mod automat, prin intermediul unui dispozitiv tehnic omologat şi care este destinată a proba un anumit fapt, în vederea producerii de consecinţe juridice.

Articolul 325

Falsul informatic
Fapta de a introduce, modifica sau şterge, fără drept, date informatice ori de a restricţiona, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecinţe juridice, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
Notă
Decizie de admitere: RIL nr. 4/2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 171 din 19 februarie 2021:

Fapta de a deschide şi utiliza un cont pe o reţea de socializare deschisă publicului, folosind ca nume de utilizator numele unei alte persoane şi introducând date personale reale care permit identificarea acesteia, întruneşte două dintre cerinţele esenţiale ale infracţiunii de fals informatic prevăzute în art. 325 din Codul penal, respectiv cea ca acţiunea de introducere a datelor informatice să fie realizată fără drept şi cea ca acţiunea de introducere a datelor informatice să aibă ca rezultat date necorespunzătoare adevărului.

Articolul 326

Falsul în declaraţii
(1) Declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unităţi în care aceasta îşi desfăşoară activitatea în vederea producerii unei consecinţe juridice, pentru sine

sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește la producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită pentru a ascunde existența unui risc privind infectarea cu o boală infectocontagioasă, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(la 20-03-2020, Articolul 326 din Capitolul III , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020)

Articolul 327

Falsul privind identitatea
(1) Prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau transmisă unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, pentru a induce sau a menține în eroare un funcționar public, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Când prezentarea s-a făcut prin întrebuințarea identității reale a unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Încredințarea unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile spre a fi folosit fără drept se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 328

Infracțiuni de fals comise în legătură cu autoritatea unui stat străin
Dispozițiile cuprinse în prezentul capitol se aplică și atunci când fapta privește acte emise de o autoritate competentă a unui stat străin sau de o organizație internațională instituită printr-un tratat la care România este parte sau declarații ori o identitate asumate în fața acesteia.

Titlul VII Infracțiuni contra siguranței publice

Capitolul I Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate

Articolul 329

Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă
(1) Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă de către angajații care gestionează infrastructura feroviară ori ai operatorilor de transport, intervenție sau manevră, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Dacă fapta a avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 330

Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă din culpă
(1) Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă, din culpă, de către angajații care gestionează infrastructura feroviară ori ai operatorilor de transport, intervenție sau manevră, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Când fapta a avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 331

Părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau a altor substanțe
(1) Părăsirea postului, în orice mod și sub orice formă, de angajații cu atribuții privind siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța circulației acestor mijloace, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează îndeplinirea îndatoririlor de serviciu de către un angajat având atribuții privind siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori se află sub influența unor substanțe psihoactive.
(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Articolul 332

Distrugerea sau semnalizarea falsă

(1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a liniei de cale ferată, a materialului rulant, a instalațiilor de cale ferată ori a celor de comunicații feroviare, precum și a oricăror altor bunuri sau dotări aferente infrastructurii feroviare ori așezarea de obstacole pe linia ferată, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța mijloacelor de transport, manevră sau intervenție pe calea ferată, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează săvârșirea de acte de semnalizare falsă sau săvârșirea oricăror acte care pot induce în eroare personalul care asigură circulația mijloacelor de transport, manevră sau intervenție pe calea ferată în timpul executării serviciului, dacă prin aceste fapte se creează un pericol de accident de cale ferată.
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Când faptele prevăzute în alin. (1)-(3) sunt săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.
(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se pedepsește.

Articolul 333

Accidentul de cale ferată
Accidentul de cale ferată constă în distrugerea sau degradarea adusă mijloacelor de transport, materialului rulant sau instalațiilor de cale ferată în cursul circulației sau manevrei mijloacelor de transport, manevră, întreținere sau intervenție pe calea ferată.

Capitolul II Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice

Articolul 334

Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat
(1) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.
(2) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(3) Tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(4) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 335

Conducerea unui vehicul fără permis de conducere
(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
Notă
Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL 427 din 9 iunie 2017, s-a admis exceptia de neconstitutionalitate, constatându-se că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI, republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonantele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 9 iunie 2017 - 23 iulie 2017, dispozitiile invocate mai sus, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice incepând cu data de 24 iulie 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.
(2) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei sau subcategoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 18/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 66 din 30 ianuarie 2020:

Obligația inculpatului de a nu conduce vehicule anume stabilite, impusă de organul judiciar pe timpul măsurii preventive a controlului judiciar conform art. 215 alin. (2) lit. i) din Codul de procedură penală, nu

constituie o suspendare a exercitării dreptului de a conduce, iar încălcarea acesteia nu întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (2) din Codul penal.
(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care încredințează un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere pentru conducerea pe drumurile publice unei persoane despre care știe că se află în una dintre situațiile prevăzute în alin. (1) sau alin. (2) sau sub influența alcoolului ori a unor substanțe psihoactive.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 14/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 10 februarie 2021:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor art. 335 alin. (3) din Codul penal, care incriminează fapta unei persoane de a încredința un vehicul pentru conducerea pe drumurile publice unei persoane despre care știa că se află sub influența alcoolului, acestea trebuie să vizeze o persoană care să aibă o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 11/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 361 din 8 aprilie 2021.

Articolul 336

Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe
(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Alin. (1) al art. 336 a fost modificat prin eliminarea sintagmei "la momentul prelevării mostrelor biologice", conform DECIZIEI CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 27 ianuarie 2015.
Notă
*) Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 27 ianuarie 2015, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal, constatându-se că sintagma "la momentul prelevării mostrelor biologice" din cuprinsul dispozițiilor menționate este neconstituțională.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 27 ianuarie 2015-12 martie 2015, sintagma "la momentul prelevării mostrelor biologice" din cuprinsul art. 336 alin. (1) din Codul penal, a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 13 martie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana, aflată sub influența unor substanțe psihoactive, care conduce un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.
(3) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) efectuează transport public de persoane, transport de substanțe sau produse periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 11/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 361 din 8 aprilie 2021.

Articolul 337

Refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice
Refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței unor substanțe psihoactive se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 338

Părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia
(1) Părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 8/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 424 din 30 mai 2019:

Stabilește că rănirea uneia sau mai multor persoane prevăzută de art. 75 lit. b) din OUG nr. 195/2002, cuprinsă în definiția accidentului de circulație, ca situație premisă a infracțiunii de părăsire a locului accidentului prevăzută de art. 338 alin. (1) din Codul penal, nu are în vedere și autorănirea, când singura persoană rănită este însuși conducătorul singurului autovehicul implicat în accident.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

(3) Nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului când:

a) în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale;

b) conducătorul vehiculului, în lipsa altor mijloace de transport, transportă el însuși persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură să acorde asistență medicală necesară și la care a declarat datele personale de identitate și numărul de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului condus, consemnate într-un registru special, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului;

c) conducătorul autovehiculului cu regim de circulație prioritară anunță de îndată poliția, iar după terminarea misiunii se prezintă la sediul unității de poliție pe a cărei rază de competență s-a produs accidentul, în vederea întocmirii documentelor de constatare;

d) victima părăsește locul faptei, iar conducătorul de vehicul anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție.

Articolul 339

Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice

(1) Instalarea de mijloace de semnalizare rutieră sau modificarea pozițiilor acestora, fără autorizație eliberată de autoritățile competente, de natură să inducă în eroare participanții la trafic ori să îngreuneze circulația pe drumul public se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Participarea în calitate de conducător de vehicul la întreceri neautorizate pe drumurile publice se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează așezarea de obstacole care îngreunează sau împiedică circulația pe drumul public, dacă se pune în pericol siguranța circulației ori se aduce atingere dreptului la libera circulație a celorlalți participanți la trafic.

(4) Lăsarea fără supraveghere pe partea carosabilă a drumului public a unui vehicul care transportă produse sau substanțe periculoase se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 340

Nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor

(1) Îndeplinirea defectuoasă sau neîndeplinirea atribuțiilor de verificare tehnică ori inspecție tehnică periodică a autovehiculelor, remorcilor sau tramvaielor ori a celor referitoare la efectuarea unor reparații sau intervenții tehnice de către persoanele care au asemenea atribuții, dacă din cauza stării tehnice a vehiculului s-a pus în pericol siguranța circulației pe drumurile publice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă, urmare a faptei prevăzute în alin. (1), s-a produs un accident de circulație care a avut ca urmare vătămarea integrității corporale sau a sănătății uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

(4) Repararea autovehiculelor, remorcilor, tramvaielor sau mopedelor având urme de accident, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute de lege, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 341

Efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public

(1) Efectuarea unor lucrări de construire, modificare, modernizare sau reabilitare a drumului public ori de amenajare a accesului rutier la drumul public, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Amplasarea unor construcții, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, dacă prin aceasta se creează un pericol pentru siguranța circulației, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Persoana autorizată de administratorul căii ferate care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (3) se sancționează și persoana autorizată de către administratorul unui drum public sau executantul unei lucrări pe partea carosabilă, care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea obstacolelor sau a lucrărilor pe drumurile publice, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație.

Capitolul III Nerespectarea regimului armelor, muniţiilor, materialelor nucleare şi al materiilor explozive

Articolul 342

Nerespectarea regimului armelor şi al muniţiilor
(1) Deţinerea, portul, confecţionarea, precum şi orice operaţiune privind circulaţia armelor letale, a muniţiilor, mecanismelor sau dispozitivelor acestora sau funcţionarea atelierelor de reparare a armelor letale, fără drept, se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Deţinerea sau portul fără drept de arme neletale din categoria celor supuse autorizării se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(3) Sustragerea armelor sau muniţiilor prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Portul armelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), fără drept, în sediul autorităţilor publice, instituţiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spaţiile rezervate desfăşurării procesului electoral, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.
(5) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (3) au ca obiect arme interzise sau muniţii, mecanisme ori dispozitive ale acestora, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.
(6) Nedepunerea armei şi a muniţiei la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.
(la 01-02-2014, Alin. (6) al art. 342 a fost introdus de pct. 32 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 16/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 439 din 13 iunie 2017.
(7) Fabricarea sau asamblarea de arme letale, de piese sau de muniţie pentru acestea:
a) din orice componente esenţiale traficate ilicit;
b) fără o autorizaţie eliberată de către o autoritate competentă a statului membru în care are loc fabricarea sau asamblarea;
c) fără marcarea armelor letale asamblate la data producerii lor, în conformitate cu prevederile legale,

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.
(la 01-02-2014, Alin. (7) al art. 342 a fost introdus de pct. 32 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 343

Uzul de armă fără drept
(1) Uzul de armă letală sau interzisă, fără drept, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.
(2) Uzul de armă neletală din categoria celor supuse autorizării, fără drept, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 2 ani.

Articolul 344

Falsificarea sau modificarea. Ştergerea sau modificarea marcajelor de pe arme letale
Falsificarea sau ştergerea, înlăturarea ori modificarea, fără drept, a marcajelor de pe arme letale se pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă.
(la 01-02-2014, Art. 344 a fost modificat de pct. 33 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 345

Nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive
(1) Primirea, deţinerea, folosirea, cedarea, modificarea, înstrăinarea, dispersarea, expunerea, producţia, procesarea, manipularea, depozitarea intermediară, importul, exportul ori depozitarea finală, transportul sau deturnarea materialelor nucleare ori a altor materii radioactive, precum şi orice operaţie privind circulaţia acestora, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Sustragerea materialelor nucleare sau a altor materii radioactive se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) au pus în pericol alte persoane sau bunuri, au produs vătămarea corporală a uneia ori mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) În cazul în care faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(5) Dacă faptele prevăzute la alin. (1), (3) şi (4) au fost săvârşite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.
(6) Prin excepţie de la dispoziţiile art. 137 alin. (2), în cazul infracţiunii prevăzute în prezentul articol, suma corespunzătoare unei zile-amendă pentru persoana juridică este cuprinsă între 500 lei şi 25.000 lei.
(la 23-05-2016, Alin. (6) al art. 345 a fost introdus de pct. 13 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

(la 01-02-2014, Art. 345 a fost modificat de pct. 34 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 346

Nerespectarea regimului materiilor explozive
(1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul ori folosirea materiilor explozive sau orice alte operațiuni privind circulația acestora, fără drept, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Sustragerea materiilor explozive se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) privesc o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea explozivă este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) În cazul în care faptele prevăzute în alin. (1)-(3) au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 346^1

Nerespectarea regimului precursorilor de explozivi restricționați
(1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, punerea la dispoziție sau utilizarea de precursori de explozivi restricționați, fără drept, constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la unu la 5 ani.
(2) Punerea la dispoziție cu orice titlu de precursori de explozivi restricționați persoanelor din rândul publicului larg de către operatori economici constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 2 la 7 ani.
(3) Sustragerea precursorilor de explozivi restricționați se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(la 01-04-2018, Capitolul III din Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 3, Articolul 28, Capitolul VI din LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 02 martie 2018)

Articolul 347

Sancționarea tentativei
Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 342 alin. (1) și (3), art. 345 alin. (1) și (2), art. 346 alin. (1) și (2), precum și în art. 346^1 se pedepsește.
(la 01-04-2018, Articolul 347 din Capitolul III , Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 4, Articolul 28, Capitolul VI din LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 02 martie 2018)

Capitolul IV Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege

Articolul 348

Exercitarea fără drept a unei profesii sau activități
Exercitarea, fără drept, a unei profesii sau activități pentru care legea cere autorizație ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 349

Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă
(1) Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Fapta prevăzută în alin. (1) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 350

Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă
(1) Nerespectarea de către orice persoană a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, dacă prin aceasta se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează repunerea în funcțiune a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor.
(3) Faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) săvârșite din culpă se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 351

Cămăta
Darea de bani cu dobândă, ca îndeletnicire, de către o persoană neautorizată, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Capitolul V Infracțiuni contra sănătății publice

Articolul 352

Zădărnicirea combaterii bolilor
(1) Nerespectarea măsurilor de carantină sau de spitalizare dispuse pentru prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase, dacă fapta a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.
(3) Transmiterea, prin orice mijloace, a unei boli infectocontagioase de către o persoană care știe că suferă de această boală se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Dacă fapta prevăzută în alin. (2) este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.
(5) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) și (2) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(6) Dacă prin fapta prevăzută în alin. (3) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(7) Dacă prin fapta prevăzută în alin. (4) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(8) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (3) se pedepsește.
(9) Prin carantină se înțelege restricția activităților și separarea de alte persoane, în spații special amenajate, a persoanelor bolnave sau care sunt suspecte de a fi bolnave, într-o manieră care să prevină posibila răspândire a infecției sau contaminării.

(la 20-03-2020, Articolul 352 din Capitolul V , Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost modificat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020)

Articolul 352^1

Omisiunea declarării unor informații
Omisiunea persoanei de a divulga cadrelor medicale sau altor persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unități în care acestea își desfășoară activitatea unele informații esențiale cu privire la posibilitatea de a fi intrat în contact cu o persoană infectată cu o boală infectocontagioasă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(la 20-03-2020, Capitolul V din Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020)

Articolul 353

Contaminarea venerică
(1) Transmiterea unei boli venerice, prin raport sexual sau alte acte sexuale, de către o persoană care știe că suferă de o astfel de boală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Instanța de judecată va dispune măsura de siguranță a obligării la tratament medical.

Articolul 354

Transmiterea sindromului imunodeficitar dobândit
(1) Transmiterea, prin orice mijloace, a sindromului imunodeficitar dobândit - SIDA - de către o persoană care știe că suferă de această boală se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.
(2) Transmiterea, prin orice mijloace, a sindromului imunodeficitar dobândit - SIDA - de către o altă persoană decât cea prevăzută în alin. (1) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani.
(3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) s-a produs moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani.
(4) Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani, iar dacă a cauzat moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se pedepsește.

Articolul 355

Răspândirea bolilor la animale sau plante
(1) Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase la animale sau plante ori a dăunătorilor, dacă a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli ori a dăunătorilor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Dacă fapta este săvârșită din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 356

Infectarea apei
(1) Infectarea prin orice mijloace a surselor sau rețelelor de apă, dacă apa devine dăunătoare sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.
(2) Dacă fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.
(3) Prin excepție de la dispozițiile art. 137 alin. (2), în cazul infracțiunii prevăzute în prezentul articol, suma corespunzătoare unei zile-amendă pentru persoana juridică este cuprinsă între 500 lei și 25.000 lei.
(4) Tentativa se pedepsește.
(la 23-05-2016, Art. 356 a fost modificat de pct. 14 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)

Articolul 357

Falsificarea sau substituirea de alimente ori alte produse
(1) Prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de alimente, băuturi ori alte produse falsificate sau substituite, dacă sunt vătămătoare sănătății, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de medicamente contrafăcute sau substituite care sunt vătămătoare sănătății se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 358

Comercializarea de produse alterate
(1) Vânzarea de alimente, băuturi sau alte produse cunoscând că sunt alterate ori cu perioada de valabilitate depășită, dacă sunt vătămătoare sănătății, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează punerea în consum de carne sau produse din carne, provenite din tăieri de animale sustrase controlului veterinar, dacă sunt vătămătoare sănătății.
(3) Vânzarea de medicamente cunoscând că sunt contrafăcute, alterate ori cu perioada de valabilitate depășită, dacă sunt vătămătoare sănătății ori și-au pierdut în tot sau în parte eficiența terapeutică, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 359

Traficul de produse sau substanțe toxice
(1) Producerea, deținerea, precum și orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, fără drept, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tentativa se pedepsește.

Capitolul VI Infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice

Articolul 360

Accesul ilegal la un sistem informatic
(1) Accesul, fără drept, la un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită în scopul obținerii de date informatice, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.
(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârșită cu privire la un sistem informatic la care, prin intermediul unor proceduri, dispozitive sau programe specializate, accesul este restricționat sau interzis pentru anumite categorii de utilizatori, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
Notă
Decizie de respingere: HP nr. 2/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.

Articolul 361

Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice
(1) Interceptarea, fără drept, a unei transmisii de date informatice care nu este publică și care este destinată unui sistem informatic, provine dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și interceptarea, fără drept, a unei emisii electromagnetice provenite dintr-un sistem informatic, ce conține date informatice care nu sunt publice.

Articolul 362

Alterarea integrității datelor informatice
Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informatice ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 363

Perturbarea funcționării sistemelor informatice
Fapta de a perturba grav, fără drept, funcționarea unui sistem informatic, prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informatice sau prin restricționarea accesului la date informatice, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 364

Transferul neautorizat de date informatice
Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic sau dintr-un mijloc de stocare a datelor informatice se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 365

Operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice
(1) Fapta persoanei care, fără drept, produce, importă, distribuie sau pune la dispoziție sub orice formă:
a) dispozitive sau programe informatice concepute sau adaptate în scopul comiterii uneia dintre infracțiunile prevăzute în art. 360-364;
b) parole, coduri de acces sau alte asemenea date informatice care permit accesul total sau parțial la un sistem informatic, în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute în art. 360-364,

se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Deținerea, fără drept, a unui dispozitiv, a unui program informatic, a unei parole, a unui cod de acces sau a altor date informatice dintre cele prevăzute în alin. (1), în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute în art. 360-364, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 366

Sancționarea tentativei
Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

Titlul VIII Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

Capitolul I Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice

Articolul 367

Constituirea unui grup infracțional organizat
(1) Inițierea sau constituirea unui grup infracțional organizat, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Când infracțiunea care intră în scopul grupului infracțional organizat este sancționată de lege cu pedeapsa detențiunii pe viață sau cu închisoarea mai mare de 10 ani, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au fost urmate de săvârșirea unei infracțiuni, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.
(4) Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2), dacă denunță autorităților grupul infracțional organizat, înainte ca acesta să fi fost descoperit și să se fi început săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile care intră în scopul grupului.
(5) Dacă persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute în alin. (1)-(3) înlesnește, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracțional organizat, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

(6) Prin grup infracţional organizat se înţelege grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp şi pentru a acţiona în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracţiuni.

Articolul 368

Instigarea publică
(1) Fapta de a îndemna publicul, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârşească infracţiuni se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat.
(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) este comisă de un funcţionar public, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat.
(3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare comiterea infracţiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracţiune.

Articolul 369

Incitarea la ură sau discriminare
Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 370

Încercarea de a determina săvârşirea unei infracţiuni
Încercarea de a determina o persoană, prin constrângere sau corupere, să comită o infracţiune pentru care legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Articolul 371

Tulburarea ordinii şi liniştii publice
Fapta persoanei care, în public, prin violenţe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin ameninţări sau atingeri grave aduse demnităţii persoanelor, tulbură ordinea şi liniştea publică se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 372

Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase
(1) Fapta de a purta fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate şi autorizate pentru distracţie ori agrement sau în mijloace de transport în comun:
a) cuţitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecţionate anume pentru tăiere, înţepare sau lovire;
b) arme neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru şocuri electrice;
c) substanţe iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Folosirea, fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri de distracţie ori agrement sau în mijloace de transport în comun a obiectelor sau substanţelor prevăzute în alin. (1) se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.
(3) Portul, fără drept, al obiectelor sau substanţelor prevăzute în alin. (1) în sediul autorităţilor publice, instituţiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spaţiile rezervate desfăşurării procesului electoral se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 373

Împiedicarea desfăşurării unei adunări publice
Împiedicarea, prin orice mijloace, a desfăşurării unei adunări publice care a fost autorizată potrivit legii se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 374

Pornografia infantilă
(1) Producerea, deţinerea, procurarea, stocarea, expunerea, promovarea, distribuirea, precum şi punerea la dispoziţie, în orice mod, de materiale pornografice cu minori se pedepsesc cu închisoarea de la un an la 5 ani.
(la 23-05-2016, Alin. (1) al art. 374 a fost modificat de pct. 15 al art. I din ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(1^1) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se pedepseşte şi îndemnarea sau recrutarea unui minor în scopul participării lui în cadrul unui spectacol pornografic, obţinerea de foloase de pe urma unui astfel de spectacol în cadrul căruia participă minori sau exploatarea unui minor în orice alt fel pentru realizarea de spectacole

pornografice.
(la 23-05-2016, Alin. (1^1) al art. 374 a fost introdus de pct. 16 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(1^2) Vizionarea de spectacole pornografice în cadrul cărora participă minori se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(la 23-05-2016, Alin. (1^2) al art. 374 a fost introdus de pct. 16 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(2) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost săvârșite printr-un sistem informatic sau alt mijloc de stocare a datelor informatice, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
(3) Accesarea, fără drept, de materiale pornografice cu minori, prin intermediul sistemelor informatice sau altor mijloace de comunicații electronice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(3^1) Dacă faptele prevăzute la alin. (1), (1^1), (1^2) și (2) au fost săvârșite în următoarele împrejurări:
a) de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
(la 02-11-2020, Litera a) din Alineatul (3^1) , Articolul 374 , Capitolul I , Titlul VIII , Partea SPECIALĂ a fost modificată de Punctul 16, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
b) de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau de o persoană care a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;
c) fapta a pus în pericol viața minorului, limitele speciale ale pedepselor se majorează cu o treime.
d) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.
(la 02-11-2020, Alineatul (3^1) din Articolul 374 , Capitolul I , Titlul VIII , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 17, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020)
(la 23-05-2016, Alin. (3^1) al art. 374 a fost introdus de pct. 17 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(4) Prin materiale pornografice cu minori se înțelege orice material care prezintă un minor ori o persoană majoră drept un minor, având un comportament sexual explicit sau care, deși nu prezintă o persoană reală, simulează, în mod credibil, un minor având un astfel de comportament, precum și orice reprezentare a organelor genitale ale unui copil cu scop sexual.
(la 23-05-2016, Alin. (4) al art. 374 a fost modificat de pct. 18 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(4^1) Prin spectacol pornografic se înțelege expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor, a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit ori a organelor genitale ale unui copil, cu scop sexual.
(la 23-05-2016, Alin. (4^1) al art. 374 a fost introdus de pct. 19 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.)
(5) Tentativa se pedepsește.

Articolul 375

Ultrajul contra bunelor moravuri
Fapta persoanei care, în public, expune sau distribuie fără drept imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, alta decât cea la care se referă art. 374, ori săvârșește acte de exhibiționism sau alte acte sexuale explicite se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Capitolul II Infracțiuni contra familiei

Articolul 376

Bigamia
(1) Încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Persoana necăsătorită care încheie o căsătorie cu o persoană pe care o știe căsătorită se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articolul 377

Incestul
Raportul sexual consimțit, săvârșit între rude în linie directă sau între frați și surori, se pedepsește cu închisoarea de la un an la 5 ani.

Articolul 378

Abandonul de familie
(1) Săvârșirea de către persoana care are obligația legală de întreținere, față de cel îndreptățit la întreținere, a uneia dintre următoarele fapte:
a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferințe fizice sau morale;
b) neîndeplinirea, cu rea-credință, a obligației de întreținere prevăzute de lege;
c) neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească,

se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
Notă
Decizie de admitere: HP nr. 2/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 20 februarie 2020:

În cazul infracțiunii de abandon de familie prevăzute în art. 378 alin. (1) lit. c) din Codul penal, termenul de introducere a plângerii prealabile prevăzut în conținutul art. 296 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală - de 3 luni din ziua în care persoana vătămată sau reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei - curge de la data la care persoana vătămată ori reprezentantul său legal a cunoscut săvârșirea faptei.

Termenul de 3 luni prevăzut în conținutul art. 296 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală poate să curgă din trei momente diferite, după cum urmează: a) din momentul consumării infracțiunii, dacă acest moment este identic cu cel al cunoașterii faptei; b) din momentul cunoașterii săvârșirii faptei, care se poate situa între momentul consumării faptei până la momentul epuizării și c) din momentul epuizării infracțiunii sau ulterior acestuia, odată cu cunoașterea săvârșirii faptei, caz în care nu trebuie să fi fost împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei infracțiunii.
(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(4) Fapta nu se pedepsește dacă, înainte de terminarea urmăririi penale, inculpatul își îndeplinește obligațiile.
(5) Dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, inculpatul își îndeplinește obligațiile, instanța dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta.

Articolul 379

Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului
(1) Reținerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimțământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredințat minorul potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta persoanei căreia i s-a încredințat minorul prin hotărâre judecătorească spre creștere și educare de a împiedica, în mod repetat, pe oricare dintre părinți să aibă legături personale cu minorul, în condițiile stabilite de părți sau de către organul competent.
(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 380

Împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu
(1) Părintele sau persoana căreia i-a fost încredințat, potrivit legii, un minor și care, în mod nejustificat, îl retrage sau îl împiedică prin orice mijloace să urmeze cursurile învățământului general obligatoriu se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
(2) Fapta nu se pedepsește dacă înainte de terminarea urmăririi penale inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor.
(3) Dacă până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor, instanța dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta.

Capitolul III Infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate

Articolul 381

Împiedicarea exercitării libertății religioase
(1) Împiedicarea sau tulburarea liberei exercitări a ritualului unui cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
(2) Obligarea unei persoane, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale unui cult ori să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.
(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează obligarea unei persoane, prin violență sau amenințare, să îndeplinească un act interzis de cultul, organizat potrivit legii, căruia îi aparține.
(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 382

Profanarea lăcașurilor sau a obiectelor de cult
Profanarea unui lăcaș sau a unui obiect de cult, aparținând unui cult religios care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 383

Profanarea de cadavre sau morminte
(1) Sustragerea, distrugerea sau profanarea unui cadavru ori a cenușii rezultate din incinerarea acestuia se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unei urne funerare sau a unui monument funerar se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 384

Prelevarea ilegală de țesuturi sau organe
Prelevarea de țesuturi sau organe de la un cadavru, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Titlul IX Infracţiuni electorale

Articolul 385

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale
(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exerciţiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secţiei de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 386

Coruperea alegătorilor
(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidaţi ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripţionate cu însemnele unei formaţiuni politice.

Articolul 387

Frauda la vot
(1) Fapta persoanei care votează:
a) fără a avea acest drept;
b) de două sau mai multe ori;
c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancţionează utilizarea unei cărţi de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

Articolul 388

Frauda la votul electronic
Tipărirea și utilizarea de date de acces false, accesarea frauduloasă a sistemului de vot electronic sau falsificarea prin orice mijloace a buletinelor de vot în format electronic se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 389

Violarea confidenţialităţii votului
(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.
(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secţiei de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 390

Nerespectarea regimului urnei de vot
(1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Încredinţarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secţiei de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiţii decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 391

Falsificarea documentelor şi evidenţelor electorale
(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.
(la 01-02-2014, Alin. (2) al art. 391 a fost modificat de pct. 35 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obţinute în secţiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează introducerea de date, informaţii sau proceduri care duc la alterarea sistemului informaţional naţional necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

Articolul 392

Fapte săvârşite în legătură cu un referendum
Dispoziţiile art. 385-391 se aplică în mod corespunzător şi în cazul faptelor săvârşite cu prilejul unui referendum.

Articolul 393

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 385 şi art. 387-391 se pedepseşte.

Titlul X Infracţiuni contra securităţii naţionale

Articolul 394

Trădarea
Fapta cetăţeanului român de a intra în legătură cu o putere sau cu o organizaţie străină ori cu agenţi ai acestora, în scopul de a suprima sau ştirbi unitatea şi indivizibilitatea, suveranitatea sau independenţa statului, prin:
a) provocare de război contra ţării sau de înlesnire a ocupaţiei militare străine;
b) subminare economică, politică sau a capacităţii de apărare a statului;
c) aservire faţă de o putere sau organizaţie străină;
d) ajutarea unei puteri sau organizaţii străine pentru desfăşurarea unei activităţi ostile împotriva securităţii naţionale, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 395

Trădarea prin transmitere de informaţii secrete de stat
Transmiterea de informaţii secrete de stat unei puteri sau organizaţii străine ori agenţilor acestora, precum şi procurarea ori deţinerea de documente sau date ce constituie informaţii secrete de stat de către cei care nu au calitatea de a le cunoaşte, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizaţii străine ori agenţilor acestora, săvârşite de un cetăţean român, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 396

Trădarea prin ajutarea inamicului
Fapta cetăţeanului român care, în timp de război:
a) predă teritorii, oraşe, poziţii de apărare, depozite ori instalaţii ale forţelor armate române sau care servesc apărării;
b) predă nave, aeronave, maşini, aparate, armament sau orice alte materiale care pot servi purtării războiului;
c) procură inamicului oameni, valori sau materiale de orice fel;
d) trece de partea inamicului sau efectuează alte acţiuni care sunt de natură să favorizeze activitatea inamicului ori să slăbească puterea de luptă a forţelor armate române sau a armatelor aliate;
e) luptă sau face parte din formaţii de luptă împotriva statului român sau a aliaţilor săi se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 397

Acţiuni împotriva ordinii constituţionale
(1) Acţiunea armată întreprinsă în scopul schimbării ordinii constituţionale ori al îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat se pedepseşte cu închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Întreprinderea de acțiuni violente împotriva persoanelor sau bunurilor săvârșite de mai multe persoane împreună, în scopul schimbării ordinii constituționale ori al îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat, dacă se pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 398

Înalta trădare
Faptele prevăzute în art. 394-397, săvârșite de către Președintele României sau de către un alt membru al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, constituie infracțiunea de înaltă trădare și se pedepsesc cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 399

Acțiunile ostile contra statului
Faptele prevăzute în art. 394 și art. 396, săvârșite de un cetățean străin sau apatrid, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 400

Spionajul
Faptele prevăzute în art. 395, săvârșite de un cetățean străin sau apatrid, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 401

Atentatul care pune în pericol securitatea națională
Atentatul contra vieții săvârșit împotriva unei persoane care deține o funcție de demnitate publică, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 402

Atentatul contra unei colectivități
Atentatul săvârșit contra unei colectivități prin otrăviri în masă, provocare de epidemii sau prin orice alt mijloc, în scopul îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 403

Actele de diversiune
Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare, în întregime sau în parte, prin explozii, incendii sau în orice alt mod, a instalațiilor industriale, a căilor de comunicație, a mijloacelor de transport, a mijloacelor de telecomunicație, a construcțiilor, a produselor industriale sau agricole ori a altor bunuri, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 404

Comunicarea de informații false
Comunicarea sau răspândirea, prin orice mijloace, de știri, date sau informații false ori de documente falsificate, cunoscând caracterul fals al acestora, dacă prin aceasta se pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 405

Propaganda pentru război
(1) Propaganda pentru război de agresiune, precum și răspândirea de știri tendențioase sau inventate, în scopul provocării unui război de agresiune, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele prevăzute în alin. (1), săvârșite în scopul provocării unui război de agresiune împotriva României sau a unui conflict armat intern.

Articolul 406

Compromiterea unor interese de stat
Distrugerea, alterarea ori ascunderea unui document sau înscris în care sunt stabilite drepturi ale statului român în raport cu o putere străină, dacă prin aceasta sunt puse în pericol sau vătămate interesele de stat, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 407

Divulgarea secretului care periclitează securitatea naţională
(1) Divulgarea unor documente sau a unor date care constituie informaţii secrete de stat, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta pune în pericol securitatea naţională, se pedepseşte cu închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Deţinerea în afara îndatoririlor de serviciu a unui document ce conţine informaţii secrete de stat, dacă fapta pune în pericol securitatea naţională, se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 10 ani.
(3) Divulgarea, fără drept, a unor documente sau date care constituie informaţii secrete de stat, de către cel care ia cunoştinţă de acestea în afara îndatoririlor de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la un an la 5 ani.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 407 a fost introdus de pct. 36 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 408

Infracţiuni contra persoanelor care se bucură de protecţie internaţională
(1) Atentatul contra vieţii săvârşit împotriva reprezentantului unui stat străin sau altei persoane care se bucură de protecţie în conformitate cu convenţiile internaţionale, aflată în misiune oficială în România, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Infracţiunile intenţionate contra integrităţii corporale, sănătăţii sau libertăţii, săvârşite împotriva unei persoane dintre cele menţionate în alin. (1), se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

Articolul 409

Constituirea de structuri informative ilegale
Iniţierea, organizarea sau constituirea pe teritoriul României a unor structuri informative în scopul culegerii de informaţii secrete de stat ori desfăşurarea de către acestea a unei activităţi de culegere sau prelucrare de asemenea informaţii, în afara cadrului legal, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

Articolul 410

Nedenunţarea unor infracţiuni contra securităţii naţionale
(1) Fapta persoanei care, luând cunoştinţă despre pregătirea sau comiterea vreuneia dintre infracţiunile prevăzute în art. 394-397, art. 399-403 şi art. 406-409, nu înştiinţează de îndată autorităţile se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Nedenunţarea săvârşită de un membru de familie nu se pedepseşte.
(3) Nu se pedepseşte persoana care, înainte de punerea în mişcare a acţiunii penale împotriva unei persoane pentru săvârşirea faptei nedenunţate, încunoştinţează autorităţile competente despre aceasta sau care, chiar după punerea în mişcare a acţiunii penale, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului şi a participanţilor.

Articolul 411

Cauze de reducere a pedepsei
Dacă persoana care a săvârşit una dintre infracţiunile prevăzute în prezentul titlu înlesneşte, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului şi tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanţilor, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 412

Sancţionarea tentativei
(1) Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezentul titlu se pedepseşte.
(2) Se consideră tentativă şi producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum şi luarea de măsuri în vederea comiterii infracţiunilor prevăzute în art. 395-397, art. 401-403, art. 408 şi art. 399 raportat la infracţiunea de trădare prin ajutarea inamicului.

Titlul XI Infracţiuni contra capacităţii de luptă a forţelor armate

Capitolul I Infracţiuni săvârşite de militari

Articolul 413

Absenţa nejustificată
Absenţa nejustificată a oricărui militar de la unitate sau de la serviciu, care a depăşit 4 ore, dar nu mai

mult de 24 de ore, în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgenţă, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 414

Dezertarea
(1) Absenţa nejustificată de la unitate sau de la serviciu, care depăşeşte 3 zile, a oricărui militar se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(2) Dezertarea săvârşită în următoarele împrejurări:
a) de doi sau mai mulţi militari împreună;
b) având asupra sa o armă militară;
c) în timpul misiunilor la care participă în afara teritoriului statului român, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani.
(3) În timp de război sau pe un teritoriu pe care a fost proclamată starea de asediu sau de urgenţă, dezertarea oricărui militar de la unitate sau serviciu care a depăşit 24 de ore se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 415

Încălcarea consemnului
(1) Încălcarea regulilor serviciului de pază, intervenţie, însoţire sau de securitate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) Încălcarea consemnului de către santinela aflată în post la depozitele de armament, muniţii sau alte materiale explozive ori în alte posturi de un deosebit interes militar sau de stat se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) săvârşite în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgenţă se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 416

Părăsirea postului sau comenzii
(1) Părăsirea de către militar a postului, a serviciului sau a oricărui alt loc în care acesta trebuia să se afle se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la un an.
(2) Părăsirea comenzii sau a serviciului de permanenţă de către orice militar se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(3) Faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) săvârşite pe durata stării de asediu sau a stării de urgenţă se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, iar dacă au fost săvârşite în timp de război, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.
(la 01-02-2014, Alin. (3) al art. 416 a fost modificat de pct. 37 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 417

Insubordonarea
(1) Refuzul de a executa un ordin cu privire la îndatoririle de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
(2) În timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgenţă, pedeapsa pentru fapta prevăzută în alin. (1) este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 418

Constrângerea superiorului
(1) Constrângerea, prin orice mijloace, a superiorului de către inferior sau a şefului de către subordonat, la încălcarea îndatoririlor de serviciu se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.
(2) Fapta prevăzută în alin. (1) săvârşită de 2 sau mai mulţi militari împreună ori în faţa trupei adunate sau prin folosirea unei arme se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(3) În timp de război fapta prevăzută în alin. (1) se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani, iar fapta prevăzută în alin. (2) se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 12 ani.

Articolul 419

Abuzul de autoritate
Fapta superiorului sau a şefului care, prin încălcarea atribuţiilor de serviciu, cauzează o vătămare gravă a intereselor legale ale inferiorului sau subordonatului ori îl obligă să încalce îndatoririle de serviciu se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.

Articolul 420

Lovirea superiorului ori a inferiorului
(1) Lovirea superiorului de către inferior sau a șefului de către subordonat, atunci când superiorul sau șeful se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori pentru acte îndeplinite în legătură cu aceste atribuții, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și lovirea săvârșită de către superior sau șef împotriva inferiorului sau a subordonatului, atunci când inferiorul sau subordonatul se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori pentru acte îndeplinite în legătură cu aceste atribuții.
(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au fost comise în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

Articolul 421

Capitularea
Predarea în mâinile inamicului de către comandant a forțelor armate pe care le comandă, lăsarea în mâinile inamicului, distrugerea sau aducerea în stare de neîntrebuințare de către comandant a mijloacelor de luptă sau a altor mijloace necesare pentru purtarea războiului, fără ca vreuna dintre acestea să fi fost determinată de condițiile de luptă, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 422

Părăsirea câmpului de luptă
Părăsirea câmpului de luptă sau refuzul de a acționa, săvârșite în timpul luptei, ori predarea în captivitate sau săvârșirea altor asemenea fapte de natură a servi cauzei inamicului se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 423

Zborul neautorizat
(1) Zborul cu o aeronavă aparținând forțelor armate ale statului român, fără prealabilă autorizare, precum și nerespectarea regulilor de zbor, dacă prin aceasta se periclitează securitatea zborului în spațiul aerian sau a aeronavei, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.
(2) Dacă fapta a avut ca urmare distrugerea sau degradarea aeronavei, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă a avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 424

Părăsirea navei
(1) Părăsirea unei nave militare în caz de naufragiu de către comandant, înainte de a-și fi exercitat până la capăt îndatoririle de serviciu, precum și de către orice alte persoane ce fac parte din echipajul navei, fără ordinul comandantului, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.
(2) Dacă fapta este săvârșită în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 425

Părăsirea comenzii
(1) Părăsirea comenzii de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, în situații care ar fi putut periclita nava militară sau navele militare ori echipajul acestora, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) În cazul în care părăsirea comenzii s-a săvârșit în timpul luptei, de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 426

Neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale
Fapta comandantului unei nave militare sau grupări de nave militare care, fără a fi fost oprit prin vreun ordin sau fără a fi fost împiedicat de misiunea specială pe care o avea:
a) nu ia măsurile necesare să atace, să lupte împotriva inamicului, să ajute o navă a statului român sau a unei țări aliate, urmărită de inamic ori angajată în luptă;
b) nu ia măsurile necesare pentru a distruge un convoi inamic;
c) nu urmărește navele de război sau comerciale ale inamicului se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 427

Coborârea pavilionului
Coborârea pavilionului în timpul luptei, în scopul de a servi cauza inamicului, săvârşită de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, precum şi de către orice altă persoană ambarcată, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 428

Coliziunea
(1) Fapta comandantului unei nave militare sau a oricărei persoane aflate la bordul navei, care a produs o coliziune sau punerea pe uscat a navei, dacă fapta a avut ca urmare avarierea gravă a acesteia, se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) În cazul în care fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
(3) Fapta prevăzută în alin. (1) săvârşită în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgenţă, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 429

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 421-425, art. 427 şi art. 428 alin. (1) se pedepseşte.

Articolul 430

Dispoziţiile art. 424-426, 428 şi 429 se aplică în mod corespunzător şi în cazul aeronavelor militare.
(la 01-02-2014, Art. 430 a fost modificat de pct. 38 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)

Articolul 431

Punerea în mişcare a acţiunii penale
Acţiunea penală pentru infracţiunile prevăzute în art. 413-417 se pune în mişcare numai la sesizarea comandantului.

Capitolul II Infracţiuni săvârşite de militari sau de civili

Articolul 432

Sustragerea de la serviciul militar în timp de război
Fapta persoanei care, în timp de război sau pe durata stării de asediu, îşi provoacă vătămări integrităţii corporale sau sănătăţii, simulează o boală sau o infirmitate, foloseşte înscrisuri false sau orice alte mijloace, în scopul de a se sustrage de la serviciul militar, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 433

Agresiunea împotriva santinelei
(1) Fapta persoanei care ameninţă sau loveşte santinela sau militarul aflat în serviciu de intervenţie, însoţire sau de securitate se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.
(2) Dacă fapta este săvârşită prin folosirea unei arme sau de două sau mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 434

Sustragerea de la luarea în evidenţa militară
(1) Sustragerea de la luarea în evidenţa militară, selecţia, stabilirea aptitudinilor şi a opţiunilor privind modul de îndeplinire a îndatoririlor militare, în timp de pace, se pedepseşte cu amendă.
(2) Dacă fapta este săvârşită în timp de război sau pe durata stării de asediu, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 435

Neprezentarea la încorporare sau concentrare
(1) Neprezentarea la încorporare, concentrare sau mobilizare în timp de război sau pe durata stării de asediu, în termenul prevăzut în ordinul de chemare, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi neprezentarea celui încorporat sau concentrat la unitatea la care a fost repartizat, precum şi a celui care, executând potrivit legii serviciul alternativ, nu se prezintă în termen la angajator.
(3) Termenele de prezentare prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se prelungesc cu 10 zile, în cazul în care cel chemat se află în străinătate.

Articolul 436

Jefuirea celor căzuţi pe câmpul de luptă
(1) Jefuirea pe câmpul de luptă a morţilor sau răniţilor se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta prevăzută în alin. (1) care, fără să fie săvârşită pe câmpul de luptă, este urmarea unor operaţii de război.

Articolul 437

Folosirea emblemei Crucea Roşie în timpul operaţiunilor militare
Folosirea, fără drept, în timp de război sau pe durata stării de asediu, în legătură cu operaţiunile militare, a emblemei ori denumirii de "Crucea Roşie" sau a celor asimilate acesteia se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Titlul XII Infracţiuni de genocid, contra umanităţii şi de război

Capitolul I Infracţiuni de genocid şi contra umanităţii

Articolul 438

Genocidul
(1) Săvârşirea, în scopul de a distruge, în întregime sau în parte, un grup naţional, etnic, rasial sau religios, a uneia dintre următoarele fapte:
a) uciderea de membri ai grupului;
b) vătămarea integrităţii fizice sau mintale a unor membri ai grupului;
c) supunerea grupului la condiţii de existenţă de natură să ducă la distrugerea fizică, totală sau parţială, a acestuia;
d) impunerea de măsuri vizând împiedicarea naşterilor în cadrul grupului;
e) transferul forţat de copii aparţinând unui grup în alt grup, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) sunt săvârşite în timp de război, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă.
(3) Înţelegerea în vederea săvârşirii infracţiunii de genocid se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Incitarea la săvârşirea infracţiunii de genocid, comisă în mod direct, în public, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 439

Infracţiuni contra umanităţii
(1) Săvârşirea, în cadrul unui atac generalizat sau sistematic, lansat împotriva unei populaţii civile, a uneia dintre următoarele fapte:
a) uciderea unor persoane;
b) supunerea unei populaţii sau părţi a acesteia, în scopul de a o distruge în tot sau în parte, la condiţii de viaţă menite să determine distrugerea fizică, totală sau parţială, a acesteia;
c) sclavia sau traficul de fiinţe umane, în special de femei sau copii;
d) deportarea sau transferarea forţată, cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional, a unor persoane aflate în mod legal pe un anumit teritoriu, prin expulzarea acestora spre un alt stat sau spre un alt teritoriu ori prin folosirea altor măsuri de constrângere;
e) torturarea unei persoane aflate sub paza făptuitorului sau asupra căreia acesta exercită controlul în orice alt mod, cauzându-i vătămări fizice sau psihice, ori suferinţe fizice sau psihice grave, ce depăşesc consecinţele sancţiunilor admise de către dreptul internaţional;
f) violul sau agresiunea sexuală, constrângerea la prostituţie, sterilizarea forţată sau detenţia ilegală a unei femei rămase gravidă în mod forţat, în scopul modificării compoziţiei etnice a unei populaţii;
g) vătămarea integrităţii fizice sau psihice a unor persoane;
h) provocarea dispariţiei forţate a unei persoane, în scopul de a o sustrage de sub protecţia legii pentru o perioadă îndelungată, prin răpire, arestare sau deţinere, la ordinul unui stat sau al unei organizaţii politice ori cu autorizarea, sprijinul sau asentimentul acestora, urmate de refuzul de a admite că această persoană este privată de libertate sau de a furniza informaţii reale privind soarta care îi este rezervată ori locul unde se află, de îndată ce aceste informaţii au fost solicitate;
i) întemniţarea sau altă formă de privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional;
j) persecutarea unui grup sau a unei colectivităţi determinate, prin privare de drepturile fundamentale ale omului sau prin restrângerea gravă a exercitării acestor drepturi, pe motive de ordin politic, rasial, naţional, etnic, cultural, religios, sexual ori în funcţie de alte criterii recunoscute ca inadmisibile în dreptul internaţional;
k) alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferinţe mari sau vătămări ale integrităţii fizice sau psihice, se

pedepsește cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancţionează faptele prevăzute în alin. (1), săvârșite în cadrul unui regim instituţionalizat de oprimare sistematică și de dominare a unui grup rasial asupra altuia, cu intenţia de a menţine acest regim.

Capitolul II Infracţiuni de război

Articolul 440

Infracţiuni de război contra persoanelor
(1) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internaţional, asupra uneia sau mai multor persoane protejate de dreptul internaţional umanitar, a uneia dintre următoarele fapte:
a) uciderea;
b) luarea de ostatici;
c) aplicarea de tratamente cu cruzime sau inumane, cauzându-i vătămări ale integrităţii fizice sau psihice ori suferinţe fizice sau psihice grave, în special prin tortură sau mutilare;
d) violul sau agresiunea sexuală, constrângerea la prostituţie, sterilizarea forţată sau detenţia ilegală a unei femei rămase gravidă în mod forţat, în scopul modificării compoziţiei etnice a unei populaţii;
e) deportarea sau transferarea forţată, cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional, a unor persoane aflate în mod legal pe un anumit teritoriu, prin expulzarea acestora spre un alt stat sau un alt teritoriu ori prin folosirea altor măsuri de constrângere;
f) aplicarea sau executarea unei pedepse severe, în special pedeapsa cu moartea sau o pedeapsă privativă de libertate, împotriva unei persoane care nu a fost judecată în cadrul unei proceduri legale și imparţiale, care să ofere garanţiile impuse de dreptul internaţional;
g) expunerea unei persoane la un pericol de moarte sau atingere gravă adusă sănătăţii prin:
1. efectuarea asupra acesteia de experienţe cu privire la care ea nu a consimţit în mod voluntar, expres și prealabil sau care nu sunt necesare pentru sănătatea acesteia ori nu sunt efectuate în interesul său;
2. prelevarea de ţesuturi sau organe de la aceasta în scopul transplantului, cu excepţia prelevării de sânge sau piele efectuate în scop terapeutic, în conformitate cu principiile medicale general recunoscute și cu consimţământul voluntar, expres și prealabil al persoanei;
3. supunerea acesteia la metode de tratament nerecunoscute medical, fără ca acestea să fie necesare pentru sănătatea persoanei și fără ca ea să fi consimţit, în mod voluntar, expres și prealabil;

h) supunerea unei persoane la un tratament degradant, se pedepsește cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancţionează recrutarea sau încorporarea minorilor care nu au împlinit vârsta de 15 ani în forţele armate sau în grupuri armate, precum și determinarea acestora, prin orice mijloace, să participe activ la ostilităţi.
(3) Rănirea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a unui membru al forţelor armate inamice sau a unui combatant al părţii inamice, după ce acesta s-a predat fără condiţii sau care a fost scos din luptă în orice mod, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(4) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internaţional, a uneia dintre următoarele fapte:
a) menţinerea ilegală în detenţie sau întârzierea nejustificată a repatrierii uneia sau mai multor persoane dintre cele prevăzute în alin. (5) lit. a);
b) transferarea, în mod direct sau indirect, de către un agent al puterii ocupante, a unei părţi a populaţiei civile căreia el îi aparţine, în teritoriul ocupat;
c) constrângerea, prin violenţă sau ameninţare, a uneia sau mai multor persoane dintre cele prevăzute în alin. (5) lit. a) să servească în forţele armate ale inamicului;
d) constrângerea resortisanţilor puterii inamice să ia parte la operaţiunile de război îndreptate împotriva ţării lor, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(5) Persoanele protejate de dreptul internaţional umanitar sunt:
a) într-un conflict armat cu caracter internaţional: persoanele protejate în sensul Convenţiilor de la Geneva din 12 august 1949 și al Protocolului Adiţional I din 8 iunie 1977, în special răniţii, bolnavii, naufragiaţii, prizonierii de război și civilii;
b) într-un conflict armat fără caracter internaţional: răniţii, bolnavii, naufragiaţii și persoanele care nu participă direct la ostilităţi și care se găsesc sub puterea părţii inamice;
c) într-un conflict armat cu sau fără caracter internaţional: membrii forţelor armate și combatanţii părţii inamice, care au depus armele sau care, din orice altă cauză, nu se mai pot apăra și care nu se află sub puterea părţii inamice.

Articolul 441

Infracţiuni de război contra proprietăţii și altor drepturi
(1) Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internaţional, jefuiește sau, cu încălcarea dreptului internaţional și fără ca aceasta să fie justificată de necesităţi militare, distruge, își însușește sau rechiziţionează bunuri ale părţii inamice, aflate sub puterea părţii căreia îi aparţine făptuitorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Declararea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internaţional, ca fiind stinse, suspendate sau inadmisibile în justiţie drepturile şi acţiunile tuturor resortisanţilor părţii inamice sau ale unei părţi importante a acestora se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 442

Infracţiuni de război contra operaţiunilor umanitare şi emblemelor
(1) Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional:
a) declanşează un atac împotriva personalului, instalaţiilor, materialului, unităţilor sau vehiculelor care participă la o misiune de ajutor umanitar ori la o misiune de menţinere a păcii, conform Cartei Naţiunilor Unite, şi care se bucură de protecţia pe care dreptul internaţional umanitar o garantează civililor sau bunurilor cu caracter civil;
b) declanşează un atac împotriva personalului, clădirilor, unităţilor sanitare sau mijloacelor de transport sanitare, care utilizează semnele distinctive prevăzute de Convenţiile de la Geneva, în conformitate cu dispoziţiile dreptului internaţional umanitar, se pedepseşte cu închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, utilizează fără drept semnele distinctive prevăzute de Convenţiile de la Geneva, steagul de parlamentare, drapelul, insignele militare sau uniforma inamicului ori ale Organizaţiei Naţiunilor Unite, cauzând astfel moartea sau vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, se pedepseşte cu închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 443

Utilizarea de metode interzise în operaţiunile de luptă
(1) Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional:
a) declanşează un atac prin mijloace militare împotriva populaţiei civile sau a unor civili care nu participă direct la ostilităţi;
b) declanşează un atac prin mijloace militare împotriva bunurilor civile protejate ca atare de dreptul internaţional umanitar, în special clădiri consacrate cultului religios, învăţământului, artei, ştiinţei, acţiunilor caritabile, monumentelor istorice, spitalelor, locurilor unde bolnavii sau răniţii sunt adunaţi, precum şi împotriva oraşelor, satelor, locuinţelor sau clădirilor neapărate ori zonelor demilitarizate sau asupra instalaţiilor ori echipamentelor ce conţin substanţe periculoase, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca obiective militare;
c) desfăşoară un atac prin mijloace militare, ştiind că el va cauza pierderi de vieţi omeneşti în rândul populaţiei civile, răniri ale persoanelor civile, distrugeri de bunuri cu caracter civil, care ar fi vădit disproporţionate în raport cu ansamblul avantajului militar concret şi direct aşteptat;
d) utilizează o persoană protejată de dispoziţiile dreptului internaţional umanitar pentru a evita ca anumite puncte, zone sau forţe militare să devină ţintă a operaţiunilor militare ale părţii inamice;
e) utilizează, ca metodă de purtare a războiului, înfometarea deliberată a civililor, privându-i de bunurile indispensabile supravieţuirii sau împiedicând, cu încălcarea dispoziţiilor dreptului internaţional umanitar, primirea ajutoarelor destinate acestora;
f) declară sau ordonă că nu va exista îndurare pentru învinşi;
g) ucide sau răneşte, prin viclenie, un membru al forţelor armate inamice sau un combatant al forţelor inamice se pedepseşte cu închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
h) utilizează bunurile culturale protejate ca atare de dreptul internaţional umanitar, în special monumente istorice, clădiri consacrate cultului religios, învăţământului, artei sau ştiinţei, pentru declanşarea unui atac prin mijloace militare împotriva părţii inamice.
(la 01-02-2014, Lit. h) a alin. (1) al art. 443 a fost introdusă de pct. 39 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.)
(2) Desfăşurarea unui atac prin mijloace militare, în cadrul unui conflict armat cu caracter internaţional, ştiind că el va cauza mediului înconjurător daune extinse, de durată şi grave, care ar fi vădit disproporţionate în raport cu ansamblul avantajului militar concret şi direct aşteptat, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 444

Utilizarea de mijloace interzise în operaţiunile de luptă
Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internaţional:
a) utilizează otravă sau arme cu substanţe otrăvitoare;
b) utilizează gaze asfixiante, toxice sau asimilate şi orice lichide, materii sau procedee similare;
c) utilizează arme care cauzează suferinţe fizice inutile se pedepseşte cu închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 445

Sancţionarea tentativei
Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezentul titlu se pedepseşte.

Titlul XIII Dispoziţii finale

Articolul 446

Intrarea în vigoare
(1) Prezentul cod intră în vigoare la data care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia, cu excepţia dispoziţiilor alin. (2) şi alin. (3), care intră în vigoare la 4 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului cod.
(2) Legea nr. 301/2004 - Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 29 iunie 2004, cu modificările ulterioare, şi Legea nr. 294/2004 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 1 iulie 2004, cu modificările ulterioare, se abrogă.
(3) În termen de 12 luni de la data publicării prezentului cod în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va supune Parlamentului spre adoptare proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Codului penal.

Această lege a fost adoptată la data de 25 iunie 2009, în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituţia României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în faţa Camerei Deputaţilor şi a Senatului, în şedinţa comună din data de 22 iunie 2009.
PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR
ROBERTA ALMA ANASTASE
PREŞEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ
Bucureşti, 17 iulie 2009.
Nr. 286.